

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA GOZDARSTVO IN OBNOVLJIVE GOZDNE VIRE

Robert KRUH

**ZELENI PAS OD RAGOVEGA LOGA DO
PORTOVALA**

DIPLOMSKA NALOGA

Univerzitetni študij

Ljubljana, 2006

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA GOZDARSTVO IN OBNOVLJIVE GOZDNE VIRE

Robert Kruh

ZELENI PAS OD RAGOVEGA LOGA DO PORTOVALA

DIPLOMSKA NALOGA
Univerzitetni študij

GREEN CORRIDOR FROM RAGOV LOG TO PORTOVAL

GRADUATION THESIS
University studies

Ljubljana, 2006

Diplomsko delo je zaključek Univerzitetnega študija gozdarstva in obnovljivih gozdnih virov. Opravljeno je bilo na Katedri za krajinsko gozdarstvo in prostorsko informatiko Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Študijska komisija Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire je za mentorja diplomskega dela imenovala doc. dr. Janeza Pirnata in za recenzenta doc. dr. Roberta Brusa.

Komisija za oceno in zagovor:

Predsednik:

Član:

Član:

Datum zagovora:

Naloga je rezultat lastnega raziskovalnega dela. Podpisani se strinjam z objavo svoje naloge v polnem tekstu na spletni strani Digitalne knjižnice Biotehniške fakultete. Izjavljam, da je naloga, ki sem jo oddal v elektronski obliki, identična tiskani verziji.

Robert Kruh

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	Dn
DK	GDK 934+270(497.12*07 Novo mesto)(043.2)
KG	pešpoti/zeleni pas/gozd s posebnim namenom/Ragov log/Portoval/Novo mesto
AV	KRUH, Robert
SA	PIRNAT, Janez (mentor)
KZ	SI-1000, Večna pot 83
ZA	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire
LI	2006
IN	ZELENI PAS OD RAGOVEGA LOGA DO PORTOVALA
TD	Diplomsko delo (univerzitetni študij)
OP	X, 73 str., 5 pregl., 32 sl., 6 pril., 33 vir.
IJ	sl
JI	sl/en
AI	Z diplomsko nalogo smo načrtovali novo pešpot preko mestnega središča, ki ga obdaja reka Krka s svojim okljukom. Naš glavni namen v tej nalogi je bil predstaviti predlog ureditve pešpoti, ki bi po najkrajši in ob tem najbolj zeleni poti povezala oba gozdova s posebnim namenom preko središča mesta. V ta namen smo po mestnih ulicah in obstoječih pešpotah načrtovali bodoči zeleni pas in ga dopolnili s petimi odseki, ki so zajeli tudi mestne zelene površine v njegovi bližini. Na celotnem zelenem pasu smo izmerili dolžine poti, analizirali lastniško strukturo, predvideli in ocenili arhitektonske ovire na poteh, izračunali stroške izgradnje pešpoti in popisali vse drevesne vrste ter ocenili njihovo vitalnost. Z analizo zbranih podatkov smo ugotovili, da odseki poti A, C in E ne bi bili primerni za bodoči zeleni pas, ker imajo na svoji poti preveč ovir za pešce in so premalo porasli z drevjem. Tovrstnih težav ni bilo na odsekih B in D ter na poti zelenega pasu, zato smo jih izbrali in določili za bodočo pešpot. Celotni stroški ureditve poti bi bili približno 4.600.000,00 SIT ali 19.200 € kar vključuje izgradnjo dveh pločnikov v skupni dolžini 343 m in postavitev petih klopi ter smetnjakov.

KEY WORDS DOCUMENTATION

DN Dn

DC FDC 934+270(497.12*07 Novo mesto)(043.2)

CX walking path/green corridor/forest with a special purpose/Ragov log/Portoval/Novo mesto

AU KRUH, Robert

AA PIRNAT, Janez (supervisor)

PP SI-1000 Ljubljana, Večna pot 83

PB University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Department of Forestry and Renewable Forest Resources

PY 2006

TI GREEN CORRIDOR FROM RAGOV LOG TO PORTOVAL

DT Graduation Thesis (University studies)

NO X, 73 s., 5 tab., 32 fig., 6 ann., 33 ref.

LA sl

AL sl/en

AB In this thesis we tried to help walkers in Novo mesto by overcoming the natural obstacles of the river Krka with its banks. The main purpose of this thesis is to prepare a proposal for construction of a walking path, which would go through the town centre and would connect both forests with a special purpose in the shortest and most forested way. For this purpose we planed a future green corridor that would go through streets and existing paths. We complemented it with five sections which include green areas in the town centre and its surroundings. In the entire green corridor the lengths of paths were measured, the structure of landowners was analyzed, architectonic obstacles on paths were anticipated, the cost of the construction was calculated, all the tree species were catalogued and trees' vitality was estimated. Through data analysis we found that sections A, C and E would not be suitable for the future green corridor due to too many obstacles for walkers and not enough vegetation. Sections B and D of the green corridor had no such obstacles and therefore they were chosen for the future path. The total expenses for the construction of this path would add up to approximately 4.600.000,00 SIT or 19.200 €, which would be spent for construction of two sidewalks in total length of 343 m, and setting up of five benches and garbage bins.

KAZALO VSEBINE

	str.
KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	III
KEY WORDS DOCUMENTATION	IV
KAZALO VSEBINE	V
KAZALO PREGLEDNIC	VIII
KAZALO SLIK	IX
KAZALO PRILOG	X
	str.
1 UVOD	1
2 NAMEN IN CILJI.....	3
3 HIPOTEZE NALOGE	4
4 OPREDELITEV POJMOV	5
5 ZELENE POVRŠINE ŠIRŠEGA TER OŽJEGA OBMOČJA NOVEGA MESTA.....	7
5.1 VLOGA RAGOVEGA LOGA IN PORTOVALA ZA NOVO MESTO V PRETEKLOSTI IN DANES	11
5.2 PRIMERJAVA GOZDOV PORTOVAL TER RAGOV LOG.....	13
5.2.1 Portoval	13
5.2.2 Ragov log	15
5.2.3 Primerjava obeh gozdov	16
5.2.4 Struktura zasebne gozdne posesti skupaj za Portoval in Ragov log.....	17
5.2.5 Funkcije gozdov Portovala in Ragovega loga	18
5.2.5.1 Rekreativna funkcija	18
5.2.5.2 Estetska funkcija.....	18
5.2.5.3 Poučna funkcija	19
5.2.5.4 Higijensko-zdravstvena funkcija	19

5.2.5.5	Biotopska funkcija.....	19
5.2.5.6	Klimatska funkcija.....	20
5.2.6	Primerjava obeh mestnih gozdov glede funkcij gozdov.....	20
5.2.6.1	Portoval.....	20
5.2.6.2	Ragov log.....	20
5.2.7	Gospodarjenje v gozdovih Ragov log in Portoval	22
6	PEŠPOTI V NOVEM MESTU DANES	23
6.1	OBSTOJEČE STANJE	23
6.1.2	Kettejev drevored	24
6.1.3	Župančičevo sprehajališče	24
6.1.4	Mordaxovo sprehajališče	25
6.1.5	Sprehajališče Šance	25
6.1.6	Sprehajališče Od mlina do mlina	26
6.1.7	Sprehajališče Primicove Julije	27
7	METODE DELA	28
7.1	PREDSTAVITEV ZELENEGA PASU	28
7.1.1	Določitev točne lokacije.....	28
7.1.2	Označba na načrtu	28
7.1.3	Merjenje dolžin poti	29
7.1.4	Lastništvo parcel.....	29
7.1.5	Obdelava podatkov.....	29
7.2	MERITVE NA TERENU	29
7.2.1	Določitev taksona.....	30
7.2.2	Vitalnost.....	30
7.2.3	Določitev potrebnih ukrepov	30
7.2.4	Stroški priprave poti	31
8	REZULTATI.....	32
8.1	LASTNIŠTVO	32
8.2	KULTURA OZIROMA NAMEMBNOST PARCEL.....	36
8.3	NAČRT POTEKA POTI ZELENEGA PASU OD RAGOVEGA LOGA DO PORTOVALA.....	38
8.4	INFRASTRUKTURA KOT OVIRA NA PEŠPOTI.....	44

8.5	DREVJE OB ZELENNEM PASU	49
8.5.1	Vitalnost dreves	51
8.5.2	Stanje ter vzroki za slabšo vitalnost drevja na zelenem pasu ter njegovih odsekih	52
9	RAZPRAVA IN SKLEPI.....	56
9.1	RAZPRAVA.....	56
9.1.1	Infrastrukturne ovire na zelenem pasu ter njegovih odsekih	58
9.1.2	Stroški ureditve pločnika za pešce, ki je nivojsko ločen od ostalih udeležencev	61
9.1.3	Drevje ob zelenem pasu ter njegovih odsekih	63
9.2	SKLEPI.....	65
10	POVZETEK.....	67
11	SUMMARY	69
12	VIRI	71

ZAHVALA

PRILOGE

KAZALO PREGLEDNIC

	str.
Preglednica 1: Lastništvo gozdov v Portovalu in Ragovem logu.....	16
Preglednica 2: Struktura zasebne posesti skupaj za Portoval in Ragov log	17
Preglednica 3: Lastništvo parcel na zelenem pasu ter njegovih odsekih.....	34
Preglednica 4: Seznam vseh drevesnih vrst ob zelenem pasu ter njegovih odsekih	50
Preglednica 5: Stroški izgradnje pločnika za pešče.....	62

KAZALO SLIK

	str.
Slika 1: Meje s posebnim namenom razglašanih gozdov v Novem mestu (bolj podrobno v prilogi F)	7
Slika 2: Lastništvo ter obstoječe poti v Ragovem logu (desno) in Portovalu (levo)	13
Slika 3: Obstoječe sprehajalne poti v Novem mestu (bolj podrobno v prilogi F)	23
Slika 4: Kettejev drevored	24
Slika 5: Urejena pešpot Šance (odsek B zelenega pasu)	26
Slika 6: Lastništvo parcel mestnega jedra s prikazanim zelenim pasom in odseki poti	32
Slika 9: Zeleni pas in vsi njegovi odseki	38
Slika 10: Odsek A po parku Evropske Unije	40
Slika 11: Sprehajališče Šance (odsek B)	41
Slika 12: Odsek C ob parku Novi trg	41
Slika 13: Odsek D	42
Slika 14: Pot zelenega pasu (desno) in odsek E (levo)	43
Slika 15: Zeleni pas poti od Ragovega loga do Portovala	44
Slika 16: Odsek A	45
Slika 17: Odsek B	46
Slika 18: Odsek C	46
Slika 19: Odsek D	47
Slika 20: Odsek E	48
Slika 24: Vitalnost dreves ter stanje na odseku A	53
Slika 25: Vitalnost dreves ter stanje na odseku B	54
Slika 26: Vitalnost dreves ter stanje na odseku C	54
Slika 27: Vitalnost dreves ter stanje na odseku D	55
Slika 28: Spuščena zapornica na odseku A	59
Slika 29: Stopnice brez urejene klančine pri sprehajališču Šance	59
Slika 30: Sistem stopnic brez urejene klančine (odsek C)	60
Slika 31: Odsek poti D, ki se uporablja tudi kot parkirišče za avtomobile	61
Slika 32: Prikaz pločnika za pešce v prečnem preseku	62

KAZALO PRILOG

Priloga A: Popis vseh osebkov ob zelenem pasu

Priloga B: Slika zelenega pasu z odseki in vršanimi ter oštevilčenimi drevesi

Priloga C: Parcele gozdov Portovala in Ragovega loga

Priloga D: Namembnost parcel na zelenem pasu ter njegovih odsekih

Priloga E: Skupna dolžina poti zelenega pasu po posameznih parcelah

Priloga F: Karta mestnih gozdov, obstoječih pešpoti in zelenega pasu z odseki B in D se nahaja v žepku diplomske naloge

1 UVOD

Občina Novo mesto leži v jugovzhodnem delu Slovenije. Območje je v glavnem hribovito, precejšen del pa je pokrit z gozdovi. Mesto se nahaja na nadmorski višini 202 metra in ima nekaj več kot 41.000 prebivalcev (Popis ..., 2002).

Prve naselbine so se pojavile na levem bregu Krkinega okljuka, ki zdaj daje mestu prepoznavno podobo. Leta 1365 je habsburški vojvoda Rudolf IV. naselju podelil mestne pravice in tako ustanovil Novo mesto (Vrhovec, 1981). Takratna podoba mesta je bila omejena zgolj na notranjost okljuka. Mesto so obkrožali gozdovi in njive, ki so za prebivalce mesta postali bolj pomembni šele z zgraditvijo mostov. Le-ti so povezali oba bregova reke Krke. Leta 1951 je bil zgrajen most za pešce (in čez deset let prenovljen). Ta je povezal stari del mesta z gozdovi Ragovega loga, ki se nahajajo vzhodno od mesta. Leta 1954 je bil zgrajen peš most na Loki med obema bolnišnicama, ki pa je žal stal le 10 let, ko ga je nadomestil peš most na konzolnem oziroma železniškem mostu. Zadnji most za pešce v Novem mestu na okljuku reke Krke je bil zgrajen leta 2003. Tako je Novo mesto dobilo most za pešce, ki je povezal še stari del mesta z gozdom Portoval na zahodnem delu mesta. Portoval izhaja iz imena Portowald, kar pomeni »mestni gozd«.

Že v prejšnjem stoletju so se prebivalci Novega mesta zavedali pomena zelenih površin za mesto. Takrat so nastajali mestni parki in sprehajališča. Z naraščanjem števila prebivalstva pa so umetno osnovane zelenice za mesto kmalu postale premajhne. Gozdova Ragov log in Portoval sta onkraj brega reke Krke tako postala kraja, kjer prebivalci Novega mesta in obiskovalci od drugod najdejo mir in sprostitev.

V novejšem času pa so se skladno z urbanističnem razvojem mesta razvijale in urejale tudi pešpoti v Novem mestu. Z razvojem družbe in širitvijo mesta se pomen pešpoti, kolesarskih stez in sprehajališč za prebivalce Novega mesta kot urbanega središča še povečuje.

Med najbolj priljubljene poti spadajo Kettejev drevored, Župančičevo sprehajališče in poti v Ragovem logu ter Portovalu. S funkcionalno povezanim omrežjem pešpoti in kolesarskih

stez med različnimi predeli mesta in primestnimi in mestnimi gozdovi mesto dobiva dodatno vrednost. Z dograditvijo mostu za pešce preko reke Krke, ki je povezal in odprl Portoval, mestni gozdni kompleks zahodno od Novega mesta, se je ponudila priložnost, da se povežeta oba primestna gozdova z zelenim pasom, ki bo obiskovalcem in sprehajalcem omogočil obisk obeh gozdov iz središča mest.

Ozaveščenost Novomeščanov o pomenu zelenih površin za samo mesto je velika, saj je bilo v zadnjem času na to temo napisanih kar nekaj člankov in knjig. Leta 1993 je bilo ustanovljeno tudi Društvo Novo mesto, ki preko pobud civilnih gibanj pomembno prispeva svoj delež pri oblikovanju mestnega prostora.

Novo mesto se zahvaljujoč nekaterim posameznikom in društvom očitno prebujata in posveča vedno več časa in energije razvoju svojega okolja, ki bo nam in našim zanamcem dajal vtis prijaznega, zelenega mesta. Da bi lahko k ureditvi, povezanosti in obiskanosti dveh mestnih gozdov doprinesli tudi mi, smo se odločili, da v okviru diplomskega dela prebivalcem Novega mesta s povezavo približamo gozdova Ragov log in Portoval.

2 NAMEN IN CILJI

Novo mesto z okolico je v precejšnji meri obdano z zelenimi površinami, ki jih predstavljajo predvsem gozdovi. Gozdova Ragov log in Portoval stojita na desnem bregu reke Krke in obdajata mestno središče, ki stoji na levem bregu reke, znotraj rečnega okljuka. Tudi v samem mestnem središču se nahaja kar nekaj zelenih površin, ki pa so zaradi svoje majhnosti in razpršenosti dokaj slabo povezane in posledično obiskane (Priloga F).

Reka Krka v Novem mestu s svojim iztekom močno vpliva na širjenje urbanizacije mesta ter življenje njenih prebivalcev. Prosti čas Novomeščanov je tako vezan na obstoječe zelene mestne površine ter mestna gozdova. Pešpoti je v Novem mestu kar nekaj, zadovoljivo pa je dejstvo, da jim mesto v zadnjem času posveča veliko pozornosti. Z izgradnjo močno potrebnega mostu za pešce na Loki, ki je povezal mestni gozd Portovala z mestnim jedrom, se je ponudila priložnost, da se preko mestnega središča poveže oba mestna gozdova.

Z diplomsko nalogo smo načrtovali novo pešpot preko mestnega središča, ki ga obdaja reka Krka s svojim okljukom. Naš glavni namen v tej nalogi je bil predstaviti predlog ureditve pešpoti, ki bi po najkrajši in ob tem najbolj zeleni poti povezala oba gozdova s posebnim namenom preko središča mesta. Cilj vzpostavite zelenega pasu je bil aktiviranje zapuščenega območja mestnega jedra ter povečanje privlačnosti mesta za obiskovalce in sprehajalce. V delu smo poizkušali predvideti potek zelenega pasu po ali ob javnih površinah in se tako ogniti prometnicam ter zagotoviti sklenjenost omrežja pešpoti po območju osrednjega dela Novega mesta.

Na podlagi analize zbranih podatkov in na njih temelječih ugotovitvah podajamo predloge za nadaljnje širitve omrežja pešpoti ter izboljšave, ki so predstavljeni na koncu naloge v poglavju Sklepi.

3 HIPOTEZE NALOGE

Novo mesto z bližnjim okoljem je eno tistih večjih slovenskih mest, ki jim zelenih površin ne primanjkuje. Reka Krka s svojimi okljuki je ustvarila ugodne razmere za izmenjavo urbanih površin in gozdov.

1. hipoteza: V Novem mestu je dovolj zelenih površin za osnivanje parkov, vendar zaradi prostorske razpršenosti ne delujejo kot celota.

Gozdova Ragov log in Portoval, ki sta razglašena gozdova s posebnim namenom, zaradi urejene medsebojne povezave s pešpotmi svojim obiskovalcem in uporabnikom omogočata daljše sprehode in druge vrste rekreacije.

2. hipoteza: Razglašena gozdova s posebnim namenom Ragov log in Portoval v Novem mestu sta med seboj optimalno povezana s pešpotmi.

Znotraj okljuka reke Krke, v mestnem jedru, je veliko javnih zelenih površin, ki so porasle z drevjem in grmovjem in se nahajajo ob peš poteh.

3. hipoteza: Evidence o drevesih na javnih površinah ob peš poteh so bile do sedaj nepopolne.

4 OPREDELITEV POJMOV

Navedli bomo nekaj osnovnih pojmov, ki jih bomo kasneje v nalogi večkrat uporabili.

Pešpot

Pešpot je s predpisano prometno signalizacijo označena javna pot, namenjena pešcem (Zakon o varnosti cestnega prometa, 2004)

Péšpót - pot, namenjena, primerna samo za pešce, pešačenje (SSKJ: 3. zv.: 580)

Zelene površine

Zelene površine so prostorske prvine z oblikovalsko-strukturnimi, funkcionalno programskimi in zdravstveno-higienskimi funkcijami ter so v osnovi namenjene rekreaciji in členitvi (rahljanje v smislu zmanjšanja zazidalne gostote) (Simoneti, 1997).

Drevnina

Drevnina je enoten izraz za drevje, grmovnice in druge lesnate rastline (Anko, 1993).

Drevnina – lesnate rastline, so drevesa, grmi in polgrmi (Šiftar, 1974).

Ulična drevesa

Ulična drevesa so pomemben del urbanega gozda in so sestavljene iz vegetacije ob cestah in ulicah, kakor tudi na prostorih med cestami (Grey, 1986).

Park

Poglavitni gradbeni element parkov so rastline. Hkrati pa park ni sestavljen samo iz rastlinja, pretežno drevnine, ampak so pomembni tudi odnosi ter razmerja med rastlinjem in prostorom (Šiftar, 1992).

Urbano gozdarstvo

Urbano gozdarstvo v Sloveniji prevzema princip mnogonamenskega gospodarjenja z gozdovi v skladu z Zakonom o gozdovih (1993, 2002) in jih prenaša na snovanje,

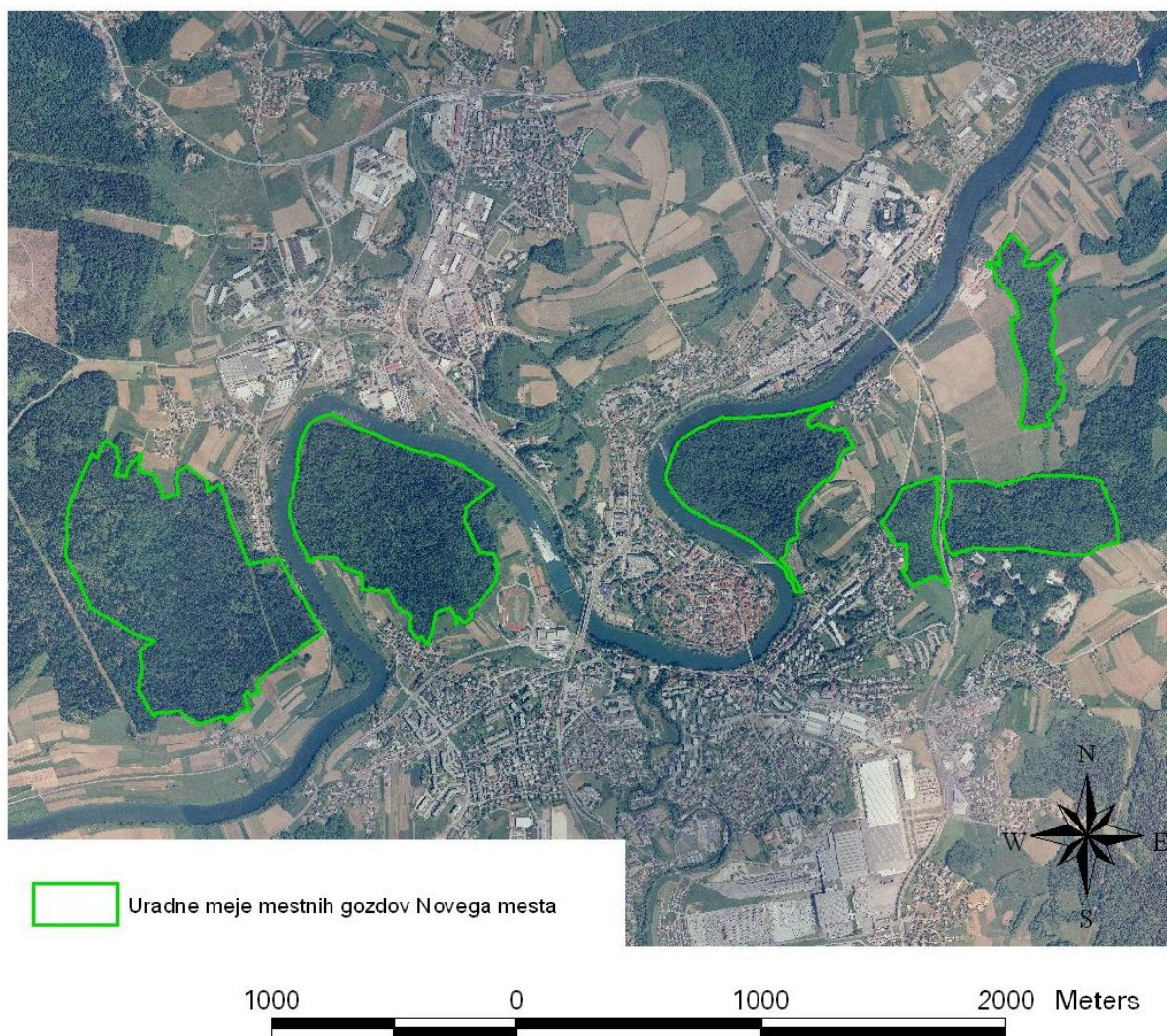
vzdrževanje, načrtovanje in gospodarjenje z mestnimi gozdovi, gozdnimi drevesi v parkih, obcestnimi drevesi ter prosto rastočimi drevesi na mestnih javnih površinah (Forrest in sod., 1999).

Arborikultura

Arborikultura je načrtovanje, sajenje, varstvo in vzdrževanje dreves ter pridruženih rastlin – posamično, v majhnih skupinah ali v gozdnih razmerah v velemestih, v njihovih predmestjih in (manjših) mestih (Miller, 1997).

Arboristika je verjetno najpomembnejši in komplementarni del urbanega gozdarstva. Cilj arboristike je zdravo, estetsko in varno drevo, kar je mogoče doseči z razmnoževanjem in izborom vrst, primernih za rast v zaostrenih razmerah urbanega okolja, pravilnim sajenjem, pravilno nego dreves, z razvojem in uporabo diagnostičnih metod za oceno nevarnih dreves ter metod za ugotavljanje in zatiranje bolezni ter škodljivcev (Oven, 2000).

5 ZELENE POVRŠINE ŠIRŠEGA TER OŽJEGA OBMOČJA NOVEGA MESTA

Slika 1: Meje s posebnim namenom razglašanih gozdov v Novem mestu (bolj podrobno v prilogi F)

Širše območje Novega mesta zaznamujejo obsežne gozdne in kmetijske površine. Pomembnejše gozdne površine za mesto se nahajajo v smeri vzhod – zahod. Vzhodno od mesta se nahaja gozdni kompleks Drgančevje. Gre za območje, ki je bilo nekoč neposredno zaledje Ragovega loga. Z izgradnjo Belokranjske ceste, ki poteka med Ragovim logom na zahodu in Drgančevjem na vzhodu, je nastala fizična ovira, ki je ločila grajeno strukturo (oba gozda) na ločena območja. Za Novo mesto je gozdni kompleks

Drgančevje pomembna površina na robu mesta. S svojo lego in obliko se izteka v širše zaledje mesta. Še danes se v tem prostoru nahajajo nekdanji vojaški objekti, v katerih so se začele odvijati različne obrtno-storitvene dejavnosti. Objekti pa so se, žal, tudi začeli uporabljati kot skladišča. Območje Drgančevja se nahaja na reliefno razčlenjenem kraškem terenu, poraslem z drevjem. To območje obdajajo kmetijske površine, na katerih poteka intenzivna pridelava. Lega Drgančevja omogoča in odpira različne poglede proti Gorjancem. Vzhodno od mesta, v neposredni bližini Drgančevja se nahaja tudi manjši gozdni kompleks v vplivnem območju potoka Šajsar. Nekoliko severneje se nahaja gozdna površina, ki jo imenujemo Graben.

Zahodno od Drgančevja se nahaja mestni gozd Ragov log. V tem gozdu sta zelo poudarjeni socialna in ekološka funkcija, zaradi česar je bil tudi razglašen za gozd s posebnim namenom. To območje je že tradicionalno namenjeno sprehodom in rekreaciji in je tudi formalno urejeno kot parkovni gozd. Glavni vstopni del v Ragov log poteka preko lesenega mostu iz Jerebove ulice. Drugi vstopni del v Ragov log poteka po ulici V Ragov log, ki se nadaljuje v sam gozd in se tam razcepi na več sprehajalnih poti.

Gozdovom Drgančevje, Šajsar in Ragov log sledi Portoval, ki se nahaja zahodno od mestnega središča. Portoval je bil prav tako kot Ragov log zaradi svoje lege in poudarjenih socialnih in ekoloških funkcij leta 2000 razglašen za gozd s posebnim namenom. Portoval velja za pretežno gozdno območje z dokaj visoko stopnjo naravne ohranjenosti. Zaradi manjšega poudarka na lesno-proizvodni funkciji funkcionira ta gozd kot mestni parkovni gozd. V neposredni bližini se nahajajo športni objekti, ki gozdu narekujejo primarno rekreacijsko rabo gozda. Predel Portovala, ki leži najbližje mestnemu središču, je namenjen različnim športnim dejavnostim in z njimi povezano rekreacijo. Gozd je opremljen s potmi za rekreacijo in sprehode, ni pa opremljen s klopmi, kot je npr. Ragov log. Dostopnost Portovala je možna s Topliške ceste in iz Irče vasi. Od leta 2003 pa je možen dostop tudi iz smeri Loka, ki se nahaja na drugem bregu reke. Z novozgrajenim peš mostom se je dostopnost do Portovala iz smeri centra mesta močno povečala. Še vedno pa je Portoval deležen največjega »obiska« iz Topliške ceste, saj ta del gravitira na Drsko, eno največjih stanovanjskih območij v Novem mestu.

Z Mestno hosto (tudi Grobeljska hosta) se zahodno od Portovala nadaljuje sistem gozdnih površin ob okljukih reke Krke, ki segajo vse do naselja Prečna in Češča vas. Ta teren je reliefno precej razgiban in gravitira na jug, to je proti Krki. V preteklosti se je na tem območju pridelovala glina, zato je bil tu teren precej preoblikovan. Svoje je naredil tudi vojaški poligon. Ostanke le tega so opazni še danes. Mestna hosta na tem območju pomembno sooblikuje veduto širšega območja ob reki Krki, saj je njen jugozahodni del dobro viden z regionalne ceste Novo mesto – Straža. Gozdni kompleks za razliko od Portovala in Ragovega loga veliko bolj kaže prisotnost in bližino urbanega okolja, saj preko njegove površine poteka visokonapetostni daljnovod, ki močno zmanjšuje vrednost ekoloških in socialnih funkcij, ki so za bližino mesta še kako pomembni. Poleg daljnovoda, ki je že razdelil gozdni kompleks na dva pola, se je Mestna občina Novo mesto (v nadaljevanju MONM) odločila in opredelila dva večja dela gozdnih površin na tem območju kot stavbni zemljišči.

Zgoraj opisane gozdne površine (Priloga F) so za prebivalce Novega mesta izjemnega pomena. Njihov obstoj je bil do nedavnega pod velikim vprašajem. Vsako razvijajoče mesto se, med katere Novo mesto prav gotovo spada, ima namreč vedno nove površine za industrijske, obrtne in druge dejavnosti ter s tem povezane potrebe po širitvi naselji.

Med najbolj izpostavljena območja spadata gozd v Drgančevju in Mestna hosta. V neposredni bližini Drgančevja bo namreč v bližnji prihodnosti potekala vzhodna obvoznica, ki bo močno posegla v ta prostor. Cesta bo prekinila strnjeni gozdni kompleks od Levičnikove ceste do Cikave oz. Malega Slatnika. Poskusi, da bi se v zapuščenih vojaških objektih, ki so trenutno v uporabi za skladiščenje, pojavili dodatni prostori, ki bi povzročili popolno urbanizacijo prostora z industrijsko, obrtno in oskrbno dejavnostjo, so že spodleteli. Prav tako je spodletela tudi umestitev baze AMZS v ta prostor, drugače pa je z bencinskim servisom, ki že nekaj let obratuje tukaj. Poseben problem posega v gozdni prostor na območju Drgančevja pa predstavlja romsko naselje, ki se širi proti njegovemu severu. Zahodno od Levičnikove ceste so predvideni manjši posegi v bližini gozda zaradi širjenja naselja ob Ulici Marjana Kozine.

Tudi za drugi konec mesta, kjer se nahaja Mestna hosta (tudi Grobeljska hosta), se pojavljajo interesi za posege v gozd na več mestih. Prvi večji tak poseg v ta prostor poleg opuščenih vojaških prostorov, sta pomenila izgradnji velodroma in širokega daljnovoda. Nemoteno povezavo z gozdovi na severozahodu bo v prihodnosti prekinila zahodna mestna obvoznica. Navezavo na gozdove proti Kačjim ridam je dodatno omejil novi industrijski kompleks Adria. V gozdni prostor pa se bo na vzhodni strani širilo naselje Lastovče (Strokovne osnove ..., 1998). Med obravnavanimi gozdovi se le za gozd ob potoku Šajser do sedaj še ni pojavil večji interes za krčitev. Verjetno je vzrok za to relief, ki je za širjenje različnih dejavnosti neprimeren.

Zaradi podobnih interesov različnih lobijev sta bila na udaru pred vdorom urbanizma v njun prostor tudi gozdova Ragov log in Portoval. Da ne bi prepozno zaznali izgube največje kvalitete mesta – zelenih površin, so pravočasno ukrepali tako gozdarji, ki so predlagali zaščito teh dveh gozdov, kot tudi mestna oblast, saj je MONM leta 2000 razglasila ta dva gozdova na okljukih Krke za gozdova s posebnim namenom (Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v MONM, 2000). Dosežena ureditev pravnega statusa teh dveh gozdov se je glede na velike apetite različnih lobijev po širjenju urbanizma na nezaščenih gozdnih predelih v okolici mesta nadaljevala s pripravo strokovnih podlag, ki jih je naročila MONM. S podanimi spremembami in dopolnitvami že obstoječega Odloka o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v MONM, so bili tako leta 2005 razglašeni za take gozdove tudi Mestna hosta, severni del Drgančevja z gozdom na zahodu Levičnikove ceste ter gozd pri Grabnu ob potoku Šajser. Omenjeni gozdovi tvorijo skupaj zaščiteni zeleni pas v smeri vzhod – zahod. Skupna površina teh gozdov je 183,09 ha. Od tega zavzema največjo površino Mestna hosta z 67,28 ha, sledi ji gozdni kompleks v Portovalu 49,39 ha (v Ur. l. RS št. 74/00 je izmerjena površina gozdnega kompleksa v Portovalu 49,26 ha), nato Ragov log z 28,44 ha. Na 26,31 ha površine se razteza s posebnim namenom razglašeni gozd v Drgančevju, najmanjšo površino pa ima gozd ob potoku Šajser in sicer 11,79 ha.

Tudi ostale gozdne površine v okolici mesta, ki niso razglašene za gozdove s posebnim namenom, so za samo mesto izrednega pomena. Z njihovo pomočjo dobiva mesto pravo krajinsko oblikovno podobo.

5.1 VLOGA RAGOVEGA LOGA IN PORTOVALA ZA NOVO MESTO V PRETEKLOSTI IN DANES

Za Novo mesto bi lahko rekli, da mu ne primanjkuje zelenih površin. Med prebivalci mesta sta najbolj priljubljena in obiskana gozdova Ragov log in Portoval, ki se nahajata tik ob starem mestnem jedru. Mejo med gozdovima in centrom mesta predstavlja le reka Krka, ki s svojimi okljuki ustvarja edinstveno podobo mesta. Pomen in vlogo zelenih površin za mesto so dobro poznali že v preteklosti. V prejšnjem stoletju so v mestu nastajali mestni parki in sprehajališča, katerih podobe ohranja mesto še danes. Razvoj mesta je bil v tistem času omejeno zgolj na notranjost okljuka reke Krke. Bližnja gozdova sta bila za prebivalce mesta zaradi težke dostopnosti manjšega pomena. Edina povezava Novega mesta z desnim bregom Krke in naseljem Kandija je bil most, ki je stal nekoliko južneje od današnjega kandijskega mostu. Mesto se je z rastjo, ki je potekala v začetku dvajsetega stoletja, močno približalo gozdovom Portovala in Ragovega loga. Z zgraditvijo lesenega mosta za pešce leta 1951, se je osrčje Novega mesta povezalo z Ragovim logom. Leta 1976 je bil zgrajen še most, ki je povezal naselja na levem bregu Krke, zahodno od mestnega jedra, z Ragovim logom. Vloga Ragovega loga se je s tem mostom močno spremenila. Število prebivalcev v njegovi neposredni bližini pa se je močno povečalo. Novomeščani so tako dobili novo okolje za sprostitev in rekreacijo.

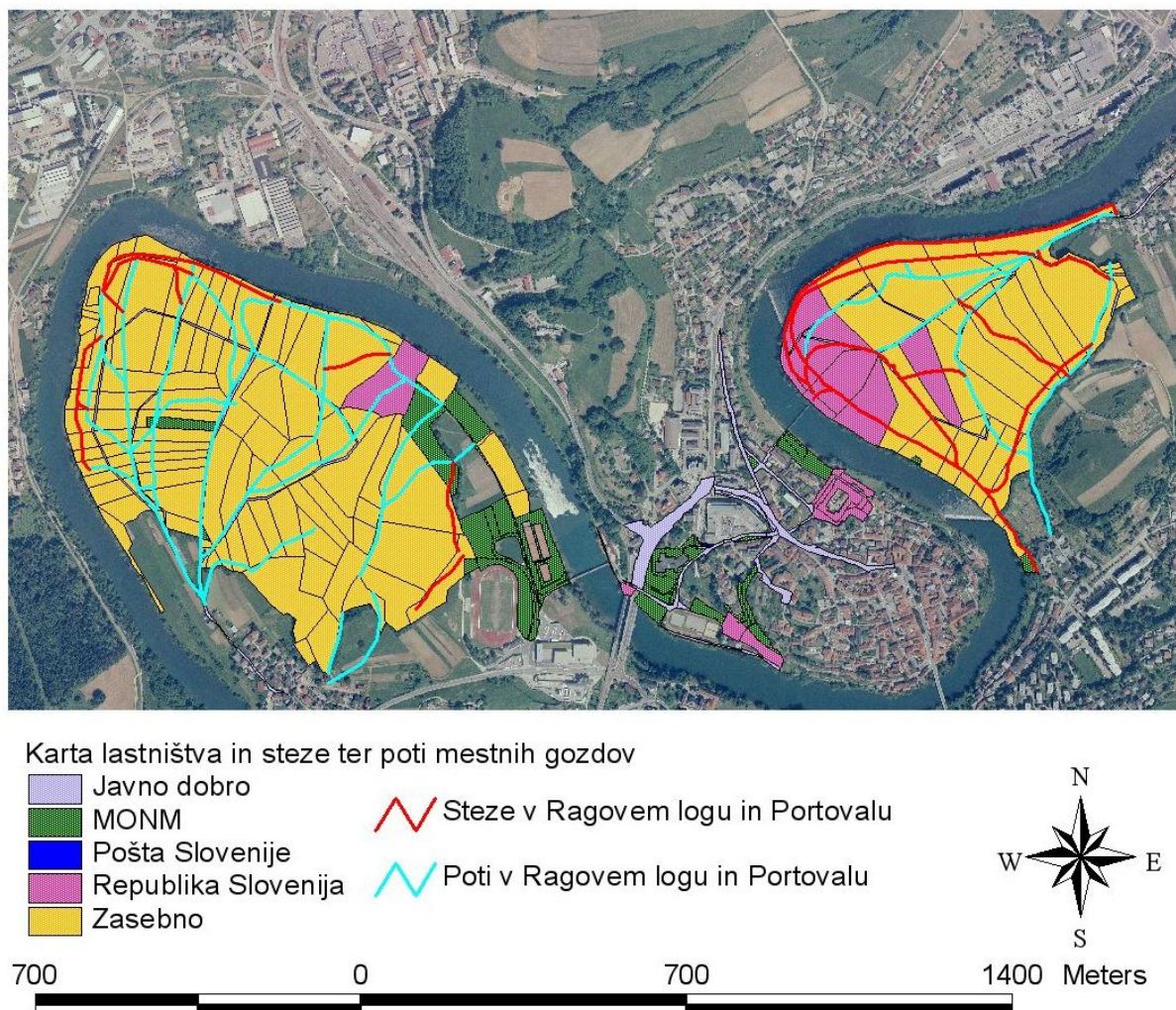
Na drugi strani okljuka mestnega jedra so ob koncu petdesetih let prejšnjega stoletja na obrobju gozda Portoval zgradil nov stadion. Posledično je to območje z gozdnim kompleksom hitro postalo središče novomeškega športnega dogajanja. Vloga gozda v neposredni bližini je dobila nove razsežnosti, saj je športnikom in rekreativcem pomenila idealen prostor za trening in rekreacijo. Oba gozdova sta tako z razširitvijo mesta in zgraditvijo povezav v obliki mostov postala prava mestna gozdova s številnimi sprehajalci, rekreativci in drugimi uporabniki tega prostora. Izreden pomen in vloga Ragovega loga za prebivalce Novega mesta sta zahtevala, da so leta 1988 obnovili dotrajan in uničen Ragovski most (Novo mesto ..., 2006).

Pomen javnega zelenja in drugih naravnih sistemov v urbanem okolju v sodobnem času postaja vse večji. Skladno s tem so se povečale tudi težnje po izboljševanju kakovosti, oblikovanju, povezovanju in funkcionalnosti ter vpetosti zelenih površin v mestno tkivo. Gozdova Portoval in Ragov log sta tako postala mestna gozdova s funkcijami, ki so za človeka pomembne in za gozd sprejemljive. Za pridobitev informacij, kaj gozdova ob okljukih reke Krke pomenita njunim uporabnikom, je Zavod za gozdove, Območna enota Novo mesto (v nadaljevanju ZGS, OE NM) leta 1998 izvedel anketiranje med prebivalci Novega mesta. S to metodo, ki je zajela 600 anketirancev, so pridobili pomembne informacije o pomenu in vlogi teh dveh mestnih gozdov za mesto. V nadaljevanju smo izpostavili nekaj najbolj bistvenih rezultatov ankete.

Med Novomeščane je bilo razdeljeno 600 vprašalnikov, avtor (ZGS OE NM) pa je prejel 395 izpolnjenih anket, kar predstavlja 66 % vseh razdeljenih anket.

Na vprašanje, ali kot prebivalec Novega mesta obiskujete Ragov log ali Portoval, je pritrdilno odgovorilo 85 % anketirancev, ki so odgovorili na ankete. Med Novomeščani je Ragov log v primerjavi s Portovalom nekoliko bolj priljubljen oziroma obiskan. Slaba petina anketirancev oba gozdova obiskuje enako pogosto. Na vprašanje o pogostnosti obiska Ragovega loga in Portovala je bilo po špekulativnem izračunu ugotovljeno, da povprečen Novomeščan obišče Ragov log ali Portoval 27-krat v letu. O času, ki ga obiskovalec nameni obisku mestnih gozdov, je večina odgovorila, da se v enem izmed teh dveh gozdov zadrži do ene ure. Na vprašanje o namenu obiska teh dveh gozdov je kar tri četrtine anketirancev odgovorilo, da zahaja v mestne gozdove na sprehod in oddih v naravi. Sledijo jim tisti, ki se tam poslužujejo rekreacijskega teka. Namen, s katerim ljudje največkrat obiskujejo mestne gozdove, se po pričakovanjih razlikuje med anketiranci, ki več zahajajo v Ragov log in tistimi, ki jih pot pogosteje zapelje v Portoval. Več priložnosti za sprehod in oddih v naravi, sprehode s psom, spoznavanje narave gozda vidijo uporabniki oziroma obiskovalci v Ragovem logu. Gozdni kompleks v Portovalu pa obiskovalci koristijo predvsem za hitro hojo in rekreacijski tek ter različne športne treninge, ki jim jih bližina tega gozda ali sam gozd omogoča. Rezultati ankete tako nakazujejo, da je Ragov log sprehajalni, Portoval pa rekreacijski park oziroma gozd.

5.2 PRIMERJAVA GOZDOV PORTOVAL TER RAGOV LOG

Slika 2: Lastništvo ter obstoječe poti v Ragovem logu (desno) in Portovalu (levo)

5.2.1 Portoval

Leta 2001 je Občinski svet MONM sprejel Odlok o ureditvenem načrtu za športno-rekreacijski park Portoval (2001) – v nadaljevanju ŠRP. Območje športnega parka Portoval obsega celoten prostor v okljuku reke Krke, skupaj z reko in obalnim pasom na drugi strani reke, vključuje tudi zelene površine na južni strani Topliške ceste, del ulice Irča vas in Brod. Območje, ki ga predvideva Odlok obsega okoli 118 ha površine.

Po namembnosti so površine v območju opredeljene kot:

- površine športnih objektov in naprav
- rekreacijske površine
- parkovne površine
- prometne površine
- kmetijske površine
- stavbna zemljišča
- gozdne površine in
- varovalne zelene površine.

Dostopnost in navezanost ŠRP z okolico poteka po Topliški cesti in preko novozgrajenega mostu za pešce pri Loki. Z Odlokom pa sta predvidena tudi dva nova dostopa preko mostov za pešce in sicer iz Cegelnice ter Brod-Irča vas. Most iz smeri Cegelnica bo povezoval območje gozdnega kompleksa Portoval in levega brega reke Krke na severni strani območja Ureditvenega načrta ŠRP. Most pri Brodu pa predvideva povezavo območja Portoval in levega brega reke Krke na zahodni strani območja Ureditvenega načrta ŠRP. S projektno nalogo za izdelavo sprememb in dopolnitev Ureditvenega načrta ŠRP se je zaradi pomanjkljivosti v izteku mostu na drugem bregu nasproti Broda, pred vasjo Groblje, predvidela sprememba lokacije mostu glede na lokacijo iz veljavnega Ureditvenega načrta ŠRP (Projektna naloga ..., 2005).

Pri zasnovi krajinske ureditve ŠRP se upošteva obstoječi vzorec krajine in vegetacijo (vrba, javor, topol in divji kostanj). Tako vrstna pestrost drevesnih vrst kot njihovo število se od gozdnega roba proti mestu redčijo ter na koncu ob poteh in drugih funkcionalnih površinah oblikujejo v linijah in točkah (Odlok o ureditvenem načrtu za športno-rekreacijski park Portoval, 2001).

Gozdni kompleks v Portovalu po površini močno prednjači pred drugimi namembnostmi v tem prostoru, ki so tudi del ŠRP. Njegova površina znaša 49,39 ha. Vlogo in prisotnost gozda v prostoru, ki ga z jugovzhoda obdajajo športni in rekreacijski objekti, z vseh drugih strani pa ga omejuje reka Krka, so dobro sprejeli njegovi uporabniki. Z razglasitvijo Portovala za gozd s posebnim namenom se je uporabnost tega prostora še povečala.

Glavne vstopne poti v gozd Portoval se nahajajo severno od novo zgrajenega nogometnega igrišča ter na zahodni strani Portovala pri Brodu. Z novima mostovoma za pešce pa se bo gozd odprl tudi na skrajnem severu pri Cegelnici in na zahodu z navezavo Brod - Irča vas.

Lastništvo gozdnih parcel v Portovalu je mešano. Gozd v Portovalu je razdeljen na 101 parcelo. Največ parcel (93) je v zasebnih rokah. Javno dobro predstavljajo v gozdu poti, ki se nahajajo na štirih parcelah in skupaj merijo v dolžino 2680 m. MONM ima v lasti tri parcele gozda s skupno površino 1,5 ha, Republika Slovenija pa si lasti eno gozdno parcelo (1,5 ha) (Zemljiška knjiga, 2006).

Skupno število vseh poti (vlake, sprehajalne poti in steze) se je po razglasitvi tega gozda za gozd s posebnim namenom močno povečalo. Tako premore sedaj Portoval preko 8000 m rekreacijskih in sprehajalnih poti.

5.2.2 Ragov log

Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v MONM je leta 2000, ko je bil sprejet, zajemal poleg gozda v Portovalu tudi gozd v Ragovem logu. Površina gozda v Ragovem logu znaša 28,44 ha.

Območje Ragovega loga je že tradicionalno namenjeno sprehodom. Ureditve v gozdu, ki bi jih lahko uvrstili med parkovne in rekreacijske, so omejene na sprehajalne poti in posamezne, maloštevilne klopi, ki sprehajalcem omogočajo počitek (Zeleni sistem ..., 2004).

Glavni vstopni del v Ragov log vodi preko lesenega mosta za pešce z Jerebove ulice. Leseni most velja za pomembno sprehajalno točko tako zaradi edinstvenega izgleda kot tudi zaradi lepega razgleda na mesto in reko Krko s svojima jezovoma v bližini. Zelo priljubljena vstopna točka obiskovalcev Ragovega loga je tudi zahodna pot na desnem bregu Krke, ki povezuje leseni most z naselji jugozahodno od gozda. Tretja, manj pomembna vstopna točka v mestni gozd poteka po ulici V Ragov log, ki se nadaljuje v gozdno območje in se razcepi v več poti.

Podobno kot v gozdu Portoval je tudi v Ragovem logu lastništvo zelo mešano. Tudi tu prevladujejo privatna zemljišča, ki predstavljajo skoraj tri četrtine vseh parcel. Površine parcel (poti in pašnik), ki imajo status javno dobrega zavzemajo slab hektar. MONM ima v lasti dve parceli, ki imata skupaj površino 13,37 arov. Za razliko od Portovala pa je v Ragovem logu Republika Slovenija lastnik kar osmih parcel s skupno površino približno 5,8 ha.

5.2.3 Primerjava obeh gozdov

Površina gozda v Portovalu je za približno 20 ha večja od površine Ragovega loga. Skupna dolžina gozdnih poti oziroma vlak je v Portovalu večja za več kot 4000 m. Dolžina sprehajalnih poti in trim stez pa je manjša za 2274 m. Povprečna površina je v obeh gozdovih približno enaka in znaša okrog 0,5 ha. V Portovalu je 93 parcel (92 %) v zasebnih rokah med tem ko je v Ragovem logu takih parcel 38 (69 %). V obeh gozdovih torej po številu parcel prevladujejo zasebni lastniki. Poleg parcel, ki so v privatnih rokah je v Portovalu tudi parcela, ki je v lasti Republike Slovenije ter tri parcele Mestne občine Novo mesto. Ragov log si lastita poleg zasebnikov tudi Novomeška občina, katera ima v lasti dve parceli in Republika Slovenija z osmimi parcelami. Javno dobro predstavljajo v Portovalu poti, ki skupaj merijo v dolžino 2680 m, v Ragovem logu pa poti z dolžino 2565 m in dve parceli s površino približno 2 ara.

Preglednica 1: Lastništvo gozdov v Portovalu in Ragovem logu

Lastništvo	Portoval		Ragov log		skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%
Zasebni gozdovi	44,9716	91,05	22,0128	77,41	66,9844	86,07
Državni gozdovi	0,0307	0,06	5,4698	19,24	5,5005	7,07
Občinski gozdovi	-	-	0,3761	1,32	0,3761	0,48
Javno dobro	4,3875	8,88	0,5775	2,03	4,965	6,38
Skupaj	49,3898	100,00	28,4362	100,00	77,826	100,00

5.2.4 Struktura zasebne gozdne posesti skupaj za Portoval in Ragov log

Obravnavani gozdovi imajo tipično razdrobljeno parcelno strukturo kot vsi gozdovi na Dolenjskem. Na 78 ha je 141 parcel in 110 posestnih listov oziroma 63 lastnikov s solastniki.

Povprečna parcela je velika le 0,53 ha, gozdna posest pa 1,13 ha.

Preglednica 2: Struktura zasebne posesti skupaj za Portoval in Ragov log

Površina	Štev. parcel	%	Štev. lastnikov	%
0-1 ha	103	81	39	62
1-2 ha	20	16	11	17
2-3 ha	4	3	7	11
3-5 ha	0	0	5	8
5-10ha	0	0	1	2
Skupaj	127	100	63	100

Iz preglednice je razvidno, da prevladujejo tisti lastniki, ki imajo posest manjšo od 1,0 ha. Tako majhne površine ne morejo nuditi velikih ekonomskih učinkov, zato lastnikom, ki niso usposobljeni za delo v gozdu, taka gozdna površina lahko predstavlja tudi breme in dodaten strošek. Zato je tudi v njihovem interesu take površine prodati lastniku, ki bi ustrezno gospodaril z njimi, kot je navedeno v Odloku, ki razglašča Portoval, Ragov log ter ostale primestne gozdove za gozdove s posebnim namenom (Strokovne osnove ..., 1998).

5.2.5 Funkcije gozdov Portovala in Ragovega loga

Zaradi bližine naselij so v gozdovih Ragovega loga in Portovala najbolj poudarjene socialne funkcije. Njim sledijo ekološke funkcije. Proizvodne funkcije pa so v teh gozdovih prisotne v manjši meri.

Od socialnih funkcij so najpomembnejše rekreacijska, estetska, poučna in higiensko-zdravstvena funkcija. Pri ekoloških pa prevladujeta biotopska in klimatska (Strokovne osnove ..., 1998).

5.2.5.1 Rekreacijska funkcija

Prebivalci večjih mest potrebujejo prostor za počitek v mirnem in zdravem okolju. Na njihovo pozitivno fizično in duševno počutje lahko odločilno vplivajo zelene površine s svojimi mikroklimatskimi razmerami kot so nižja temperatura poleti in višja pozimi, nižja zračna vlaga, manjša vetrovnost, manjša zračna in zvočna polucija ter, kot najvažnejše mir. Za gozdova Ragov log in Portoval bi lahko rekli, da sta obdana z mestom. Zaradi njune dobre povezanosti s centrom mesta in bližnjimi naselji ima rekreacijska funkcija v teh gozdovih največji pomen. Ragov log je dostopen predvsem iz smeri naselja Ragovo in z Ragovske ulice, center mesta in večji stanovanjski kompleks Mestne njive pa sta z njim povezana preko lesenega peš mosta. Za vstop v Portoval uporabljajo prebivalci Novega mesta predvsem dve cesti, od katerih ena pelje mimo teniških igrišč na vzhodnem delu Portovala, druga pa poteka skozi Irčo vas, ki stoji na jugozahodnem predelu tega mestnega gozda. Z zgraditvijo novega peš mosta na Loki se je odprla nova povezava centra mesta s Portovalom. Močno zaledje potencialnih obiskovalcev Portovala predstavljajo prebivalci krajevne skupnosti Drska ter v zadnjem času tudi prebivalci starega mestnega jedra.

5.2.5.2 Estetska funkcija

Estetska vloga gozdov Portoval in Ragov log je za Novo mesto izjemna. Z svojo vpetostjo v mestni prostor dajeta njenim prebivalcem vtis prijaznega in zelenega mesta. Reka Krka s svojimi okljuki med mestom in gozdovi olepšuje razgled in povečuje izjemno estetsko

vrednost. Gozd Portoval zakriva industrijske objekte v Bršljinu in Cegelnici, kar je za meščane in obiskovalce gozda izrednega pomena.

5.2.5.3 Poučna funkcija

Gozdova Portoval in Ragov log nudita meščanom lepe možnosti za spoznavanje življenja številnih rastlinskih in živalskih vrst, njihove medsebojne prepletenosti in odvisnosti. Zaenkrat ta dva gozdova še nista primerno opremljena z učnimi potmi in objekti, a kljub temu predstavljata primeren prostor za poučevanje otrok, mladine in odraslih. Ragov log je preko mosta za pešce dostopen iz šolskih objektov na Seidlovi cesti in Ulici talcev, v neposredni bližini pa stojita tudi vrtec na Ragovski cesti ter Osnovna šola Grm. Vrtec na Drski, OŠ Šmihel ter center srednjih šol pa so objekti, ki so bližje Portovalu.

5.2.5.4 Higienko–zdravstvena funkcija

Ob pogledu na Novo mesto iz zraka in poznavanju njegove infrastrukture se vidi, da gozdna kompleksa Ragov log in Portoval ločujeta dva industrijska predela mesta od večjih stanovanjskih kompleksov. Z levega brega Krke obdajajo Ragov log naselje Ločna, Tovarna zdravil Krka ter mestno središče, z desnega pa ga omejuje več naselij. Portoval obdaja s severa industrijska cona v Cegelnici in Bršljinu, z juga pa ga omejuje večje naselje Drska in manjše naselje Irča vas. Higienko zdravstvena vloga tako v teh gozdovih poleg zmanjšanja škodljivih vplivov tovarniških imisij in hrupa, ki ga povzroča cestni in železniški promet zadovoljuje tudi potrebe prebivalcev po čistem okolju, svežem zraku in kančku mira.

5.2.5.5 Biotopska funkcija

Pestrost življenja rastlinskih in živalskih vrst je v urbanem okolju, kjer ni prisotnih zelenih površin zelo zmanjšana. Za Novo mesto tega ne moremo reči, saj Portoval in Ragov log kot mestna gozdova predstavljata habitat za določene živalske in rastlinske vrste. Tako med drugim nudita prostor za gnezdenje, kritje ter prehod pticam in poljski divjadi. Gozdna kompleksa kot biotopa pa sta močno vezana tudi na reko Krko, ki s svojim vodnim

in obvodnim življem dodatno popestri vrednost biotopske funkcije. Raznolikost in številčnost živalskih in rastlinskih vrst prispeva tudi k pestrosti življenja Novomeščanov, katerim dajeta gozdna kompleksa skupaj z reko Krko svojevrsten pečat.

5.2.5.6 Klimatska funkcija

Vloga klimatske funkcije, ki jo ustvarjata mestna gozdova, je za urbano področje izrednega pomena. Gozdova s svojo prisotnostjo v urbanem okolju zagotavljata boljšo klimo njenim prebivalcem, ker so v njih zmanjšani temperaturni ekstremi in hitrost vetra.

5.2.6 Primerjava obeh mestnih gozdov glede funkcij gozdov

5.2.6.1 Portoval

V Portovalu imata rekreacijska in estetska funkcija prvo stopnjo poudarjenosti. Na 2. stopnji poudarjenosti so hidrološka, biotopska, poučna, higiensko-zdravstvena, turistična ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot. Na 2. stopnji poudarjenosti se nahaja tudi lesno proizvodna funkcija. Vsi navedeni podatki se nanašajo na celotno površino gozda (Gozdnogospodarski načrt ..., 2002).

Med vlogami torej najbolj izstopa rekreacijska funkcija, saj v gozdu poteka veliko vlak in poti, ki potekajo sorazmerno po vsej površini. Poleg obstoječih poti pa se v gozdu nahaja tudi veliko novih stez, ki rekreativcem odpirajo nove možnosti koriščenja Portovala. Skupna dolžina gozdnih poti v Portovalu znaša približno 6400 m. Poleg poti je v gozdu tudi okrog 1690 m stez oziroma sprehajalnih poti. Kar predstavlja skupaj gostoto poti 164 m/ha.

5.2.6.2 Ragov log

Podobno kot v Portovalu so tudi v Ragovem logu najbolj poudarjene rekreacijska in estetska funkcija (prva stopnja poudarjenosti). Sledijo ji funkcije, ki imajo 2. stopnjo poudarjenosti: hidrološka, biotopska, poučna, higiensko-zdravstvena, turistična ter funkcija

ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot. Tudi v Ragovem logu ima lesno proizvodna funkcija 2. stopnjo poudarjenosti. Poleg naštetih funkcij, ki se nahajajo na celotni površini gozdnega kompleksa se tu na 10 % celotne površine nahaja tudi varovalna funkcija (2. stopnja poudarjenosti).

Ragov log je zaradi bližine centra mesta pomemben predvsem za sprehajalce, ki ga uporabljajo za oddih v naravi in sprostitev. K temu pripomorejo predvsem dobre vstopne in izstopne povezave z mestnimi predeli ter dobra razporeditev poti v samem gozdu. Skupna dolžina gozdnih poti (vlak) v Ragovem logu znaša približno 2406 m. Poleg poti je v gozdu tudi 3964 m trim stez oziroma sprehajalnih poti. Tako znaša gostota poti 224 m/ha. Leta 2002/2003 so se profesorji in dijaki srednje Ekonomske šole Novo mesto s projektom Ragov log – naš skriti zaklad, vključili v Unescov projekt Dediščina v rokah mladih – mladi posvojijo spomenik. Bili so prvi, ki so Ragovemu logu dali vsebino. Skupaj so ponovno uredili nekoč redno vzdrževano loko ob mostu v Ragov log, izdelali letno učilnico sredi gozda ter uredili učno pot (Ragov log, naš ..., 2003).

5.2.7 Gospodarjenje v gozdovih Ragov log in Portoval

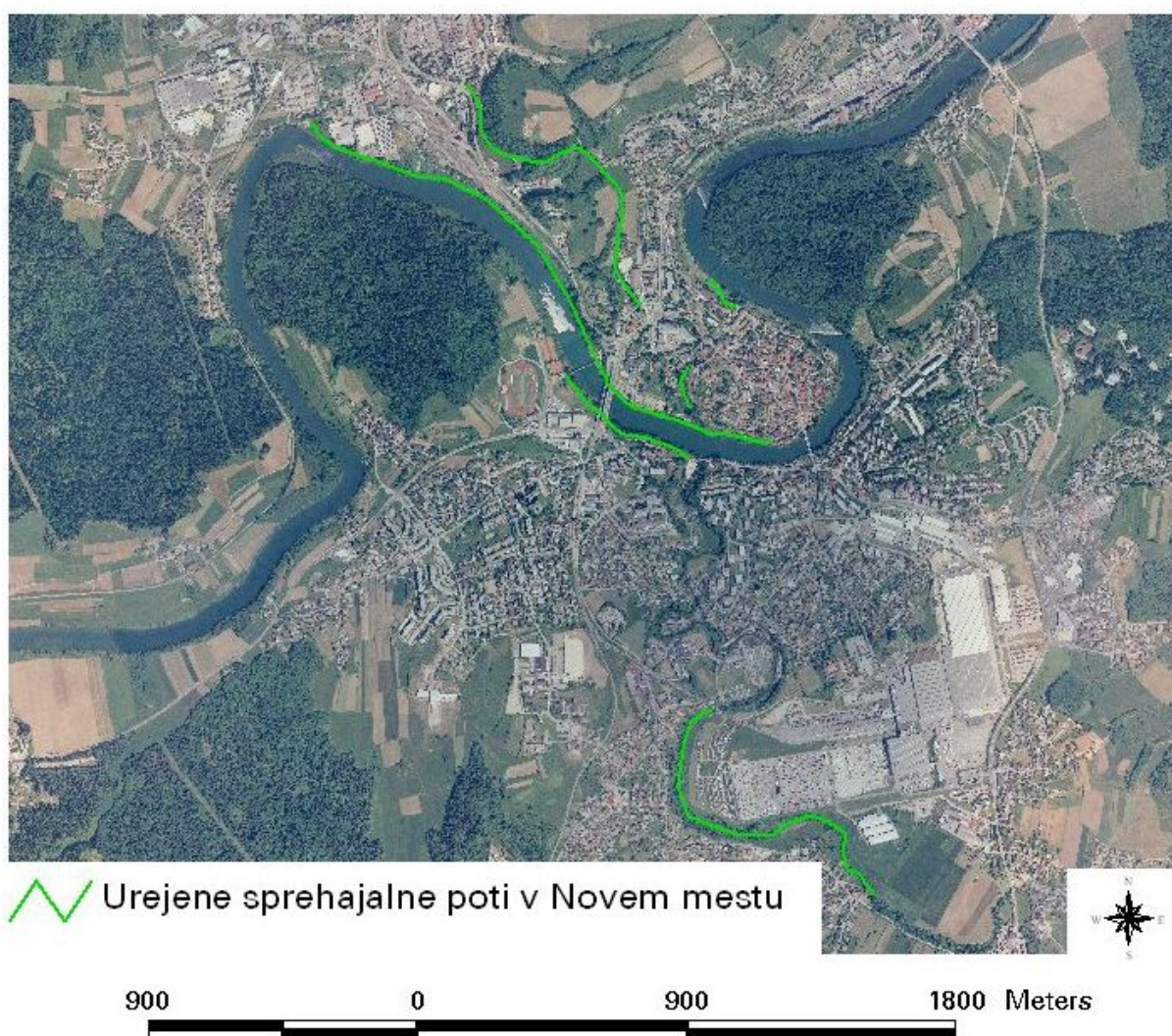
Z Odlokom o razglasitvi gozda s posebnim namenom (2000 in 2005) se je spremenil način gospodarjenja. V teh gozdovih se izvaja gospodarjenje, prilagojeno izjemno podarjenim socialnim in ekološkim funkcijam teh gozdov, vendar na način, ki ne izključuje lesnoproizvodne funkcije. Določajo ga:

- gospodarjenje s posameznimi parcelami je podrejeno gospodarjenju s celotnim gozdnim prostorom,
- malopovršinsko ukrepanje in oblikovanje razgibanih sestojev,
- povečevanje in vzdrževanje visokega deleža starega drevja in sestojev,
- počasna, malopovršinska obnova,
- količina letnega in desetletnega poseka je prilagojena vrstam in poudarjenostim ekoloških in socialnih funkcij,
- ohranjanje in pospeševanje rastlinske in živalske komponente vrstne raznolikosti,
- krepitev stojnosti sestojev,
- ohranjanje drevesnih orjakov ter estetsko zanimivih posameznih osebkov in skupin dreves,
- nega gozdnih robov,
- postopna renatulizacija sestojev z močno spremenjeno ali osiromašeno drevesno sestavo,
- redno izvajanje gojitvenih del,
- redno vzdrževanje gozdne infrastrukture,
- redno saniranje poškodb na drevju in gozdni infrastrukturi,
- sanacija divjih odlagališč in redno odstranjevanje smeti,
- uporaba prilagojene tehnike pridobivanja lesa in opreme,
- oblikovanje majhnih rampnih prostorov za zbiranje lesa,
- izvajanje sečnje in spravila praviloma v času izven vegetacijske dobe,
- izvajanje spravila v suhem vremenu in
- popolni gozdni red.

6 PEŠPOTI V NOVEM MESTU DANES

6.1 OBSTOJEČE STANJE

Pešpoti oziroma sprehajalnih poti v obstoječem stanju v Novem mestu ne zagotavljajo njenega urejenega ter sklenjenega omrežja. Pešpoti so premalo razvejane, med seboj slabo povezane in brez pravega izteka.

Slika 3: Obstojee sprehajalne poti v Novem mestu (bolj podrobno v prilogi F)

6.1.2 Kettejev drevored

Pomen zelenih površin za mesto so dobro poznali že v preteklosti. V Novem mestu je lep dokaz za to Kettejev drevored, ki je v začetku 20. stoletja nekdanjo cesto od Bršljina do mestnega jedra spremenil v sprehajalno pot. Dvostranski obcestni drevored divjih kostanjev je eno najbolj slikovitih novomeških sprehajališč. V okoli 1500 metrov dolgem drevoredu je bilo zasajenih 370 dreves. Njegov nastanek sega v čas po letu 1900, ko je bila z izgradnjo današnje Ljubljanske ceste opuščena zgodovinska cesta čez Marof. Večji del kostanjev je bil zaradi neprimerne vzdrževanja in starosti v slabem stanju, zato se je leta 1992 začela celovita obnova drevoreda. Izvedena je bila nadomestna zasaditev večine propadlih dreves, vitalna stara drevesa pa so bila sanirana. Drevored je kot eden najbolj značilnih mestnih drevoredov v Sloveniji zavarovan kot spomenik oblikovne narave (Kettejev drevored, 2006).

Slika 4: Kettejev drevored

6.1.3 Župančičevo sprehajališče

Župančičevo sprehajališče je med sprehajalci zaradi dobre lege in enakomernega terena zelo priljubljeno saj vseskozi poteka ob reki Krki na njenem levem bregu. Pot se prične na koncu Pugljeve ulice, približno 150 m zahodno od Kandijskega mostu na levem bregu

Krke in nadaljuje približno 350 m, ko pripelje do večnamenskih igrišč na Loki. Pot se potem nadaljuje nadaljnjih 1500 m in se konča z vključitvijo na Medičevo ulico. Skupna dolžina Župančičevega sprehajališča je tako približno 2000 m in je trenutno najdaljša novomeška pešpot.

6.1.4 Mordaxovo sprehajališče

Mordaxovo sprehajališče se nahaja na desnem bregu potoka Težka voda na zahodni in delu južne strani industrijskega območja Revoz v Novem mestu oziroma med stanovanjskimi naselji Regrča vas, Šmihel in Grm. Dolžina poti je 1100 m. Prostor ob pešpoti je obdan z zelenimi površinami, ki zmanjšujejo vpliv mesta (hrup, onesnažen zrak, prisotnost motornih vozil). Pešpot je bila urejena leta 2001. Uredilo jo je podjetje Revoz na pobudo Društva Novo mesto. Obiskanost nove pešpoti je dobra, probleme pa predstavlja neurejeno vzdrževanje, trava je nepokošena, drevje in grmovje pa ni obrezovano. Velik problem predstavljajo smeti, ki se nabirajo ob pešpoti (Levičar, 2004).

6.1.5 Sprehajališče Šance

Pešpot Šance se nahaja v mestnem jedru, znotraj okljuka reke Krke in je med najkrajšimi v Novem mestu. Njena dolžina znaša 130 m. Locirana je na območje med proštijskimi vrtovi ter stavbo nekdanje porodnišnice. Prostor, kjer sedaj poteka peščena pešpot, je bil več kot desetletje zanemarjen. K temu je največ pripomogel strm, zaraščen, deloma neprehoden teren, ki je s pomanjkljivo urbano opremo odvrčal Novomeščane od svoje bližine.

Slika 5: Urejena pešpot Šance (odsek B zelenega pasu)

Ob delu poti skozi Šance poteka enoredni kostanjev drevored, ki je bil formiran konec 19. stoletja. Takrat je drevored sestavljalo 18 kostanjev, danes pa je živih samo še 6 osebkov te drevesne vrste. Podobno kot enoredni drevered pa iz druge strani obdaja Šance tudi obzidje, največji preostali fragment novomeškega srednjega veka. Ohranjenost obzidja je na zelo nizki ravni, zato je MONM leta 2003 pripravila projekt za sanacijo obzidja. Pešpot je bila dokončno urejena v letu 2005 (Levičar, 2004).

6.1.6 Sprehajališče Od mlina do mlina

Pešpot še ni v celoti urejena. Celotno sprehajališče se bo nahajalo na severnem delu starega mestnega jedra, na levem bregu reke Krke med t.i. Parkom Evropske Unije ter nekdanjim Seidlovim mlinom na Strojarski ulici. Trenutno je urejen le del poti pri t.i. Parku Evropske unije (2005). Bodoča trasa poti je v večini travnata, na južni strani jo obroblja strm breg s stavbami, na severni strani pa jo omejuje drevje in grmičevje na brežini reke Krke. Skupna dolžina sprehajališča bo merila v dolžino 364 m. Velik problem pri snovanju te pešpoti predstavlja lastniška struktura parcel, po kateri pot poteka, saj je skoraj polovica poti speljana po zasebnih parcelah (Levičar, 2004).

6.1.7 Sprehajališče Primicove Julije

Sprehajališče je bilo zgrajeno v letu 2004, po tem ko so se zaključila večja gradbena dela v njegovi bližini (trgovsko zabavišni center TUŠ). Pešpot se nahaja na delu obrežja desnega brega reke Krke od Kandijske ceste pri parkirišču ob izlivu Težke vode v reko do novega mosta za pešce v Portovalu. Dolžina poti znaša 455m. V neposredni bližini sprehajališča se nahaja športno-rekreacijski center Portoval, trgovsko zabavišni center TUŠ, avtobusna in železniška postaja ter kulturna spomenika Kamen in Neuhoof (Levičar, 2004).

7 METODE DELA

7.1 PREDSTAVITEV ZELENEGA PASU

Zaradi boljše prostorske predstavitve poteka pešpoti smo uporabili digitalni-ortofoto posnetek Novega mesta v merilu 1:1000 in 1:5000. Poti smo v karte vrisali s pomočjo programskega orodja ArcView ver.3.2. Za prikaz lokacij dreves ob poteh pa smo uporabili računalniški program CorelDraw ver.11.

7.1.1 Določitev točne lokacije

Za določitev točne lokacije zelenega pasu, ki bo povezal dva mestna gozdova preko urbanega središča, smo na Mestni občini Novo mesto, Oddelek za prostor, pridobili digitalni-ortofoto posnetek Novega mesta z okolico v merilu 1:1000 ter 1:5000 (DOF 1000 in 5000). Na to karto smo vrisali potek predvidene pešpoti zelenega pasu, ki smo jo označili z zeleno barvo. Posamezne odseke poti zelenega pasu smo označili z različnimi barvami. Odsek A je na karti označen z rdečo, odsek B z oranžno, odsek C s svetlo modro, odsek D s svetlo vijolično in odsek E s temno vijolično barvo.

7.1.2 Označba na načrtu

Drevesa, ki rastejo ob pešpoti smo računalniško kartirali na podlagi podatkov, pridobljenih na terenu. Pri tem smo si pomagali z DOF 1000 in DOF 5000 NM, karto lastništva ter programom CorelDraw. Za podlago pri pozicioniranju dreves ob poteh nam je služil DOF. Vsa drevesa ob poti smo na karti označil v obliki barvnega kroga, glede na stopnjo vitalnosti in jim pripisali številke, ki se ujemajo s številkami v seznamu vrst. Seznam drevesnih vrst in sliko z vrisanimi ter oštevilčenimi drevesnimi vrstami ob zelenem pasu smo uvrstili med priloge na konec diplomske naloge (Prilogi A in B).

Poleg dreves ob pešpoti bodočega zelenega pasu smo na karti z modrim pravokotnim likom označili tudi vse objekte, ki so predstavljali ovire oziroma onemogočali prosti

prehod pešcem. Ker so tovrstne objekte predstavljale najrazličnejše ovire, smo jim na karti pripisali tudi zaporedno številko, da smo jih lahko kasneje lažje identificirali in opisali.

7.1.3 Merjenje dolžin poti

Dolžino poti zelenega pasu ter njegovih odsekov, smo izmerili s pomočjo programa ArcView ter DOF 1000 Novega mesta ter jih prikazali ločeno na slikah 15, 16, 17, 18, in 20.

7.1.4 Lastništvo parcel

Pri osnovanju zelenega pasu preko mestnega središča smo potrebovali podatke o lastnikih parcel na predvidenih pešpoteh. Parcelno karto smo pridobili na Zavodu za gozdove, Območni enoti Novo mesto. S pomočjo parcelne karte, podlage DOF 1000 in programa Arcview smo locirali parcele, pridobili podatke o njihovih površinah, namembnosti in lastništvu. Po posameznih parcelah, po katerih bo potekal zeleni pas oziroma njegovi odseki, smo izmerili tudi njihove razdalje in jih skupaj z ostalimi podatki prikazali v preglednici (preglednica 3).

7.1.5 Obdelava podatkov

Podatke, zbrane na terenu in s pomočjo programskega okolja ArcView, smo vnesli v računalniški program Microsoft Excel 2000, v katerem smo jih s pomočjo vrtilnih preglednic in grafikonov obdelali.

7.2 MERITVE NA TERENU

Po celotnem bodočem zelenem pasu smo popisali obstoječe drevesne vrste in ocenili njihovo vitalnost. Pri lociranju drevesnih vrst smo si pomagali z DOF 1000 Novega mesta in parcelno karto v enakem merilu. Na terenu smo na karto vrisali drevje, v obrazec pa vpisali drevesne vrste. V popisnem listu smo vitalnost razdelili na tri področja in sicer dobra, zadovoljiva in slaba.

S pomočjo programskega orodja ArcView in kasneje CorelDraw smo v obstoječo karto z vrisanim predvidenim zelenim pasom vnesli in locirali drevesa. Na karti smo označili vse drevje, ki smo ga zajeli s popisom. Drevo je na karti prikazano v obliki manjšega barvnega kroga. Izbrali smo tri barve. Drevesa, katerih vitalnost je bila dobra smo označili z zeleno barvo. Slaba vitalnost dreves je bila označena s črno barvo, z rdečo barvo pa smo označili drevje, katerega vitalnost je bila zadovoljiva.

Na poti smo na karto označevali različne infrastrukturne ovire, ki bi določenim uporabnikom lahko predstavljale ovire.

7.2.1 Določitev taksona

Drevesno vrsto smo določili s pomočjo slikovnega in tekstovnega opisa vrst v literaturi. Za določitev vrst so nam zadoščali opisi vrst iz knjig: Drevesne vrste na Slovenskem (Brus, 2004) in Naše drevesne vrste (Kotar in Brus, 1999).

7.2.2 Vitalnost

S pomočjo treh ocen vitalnosti: dobra, zadovoljiva in slaba, smo subjektivno prikazali zdravstveno stanje dreves in njihove sposobnosti reagiranja na spremembe. O zdravstvenem stanju, vitalnosti ali življenjski moči drevesa se da sklepati že po njegovem izgledu, pri čemer je stanje krošnje glavni pokazatelj (Wessolly in Erb, 1998, cit. po Kosi, 2003).

7.2.3 Določitev potrebnih ukrepov

Ukrepe pri posameznih drevesnih vrstah smo določili glede na njihove potrebe predvsem varnosti in estetike. Tako smo predvideli naslednje ukrepe: odstranitev bršljana, odstranitev mrtve ali nevarne veje, posek, posek in nadomestitev, zmanjšanje krošnje na mestih, nega mladega drevesa, itd.

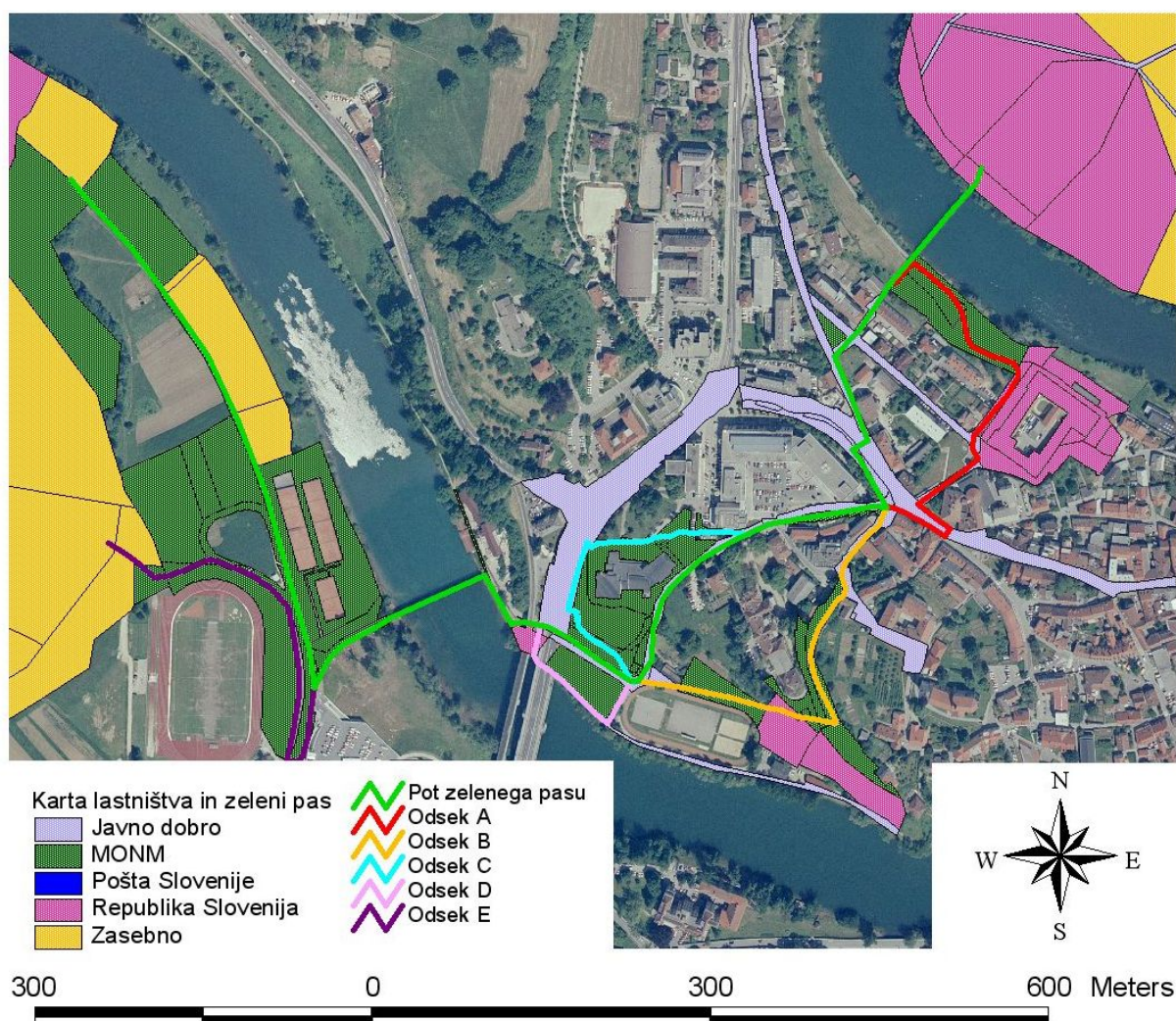
7.2.4 Stroški priprave poti

Na delih zelenega pasu smo zaradi popolne infrastrukture, ki jo pešpot nujno potrebuje, izdelali tudi stroškovnik priprave poti. V ta stroškovnik smo vključili dela za ureditev poti, ureditev komunalne infrastrukture ter zasaditev morebitnih drevesnih in grmovnih vrst.

8 REZULTATI

8.1 LASTNIŠTVO

Ker bo predvidena povezava obeh mestnih gozdov potekala preko več parcel (mestno jedro), smo se odločili, da za predvideni zeleni pas izdelamo parcelno strukturo in evidenco lastništva parcel. Podatke o parcelah in njihovem lastništvu smo pridobili iz Zemljiškega katastra, vpogled vanj so nam omogočili na Zavodu za gozdove, Območna enota Novo mesto.

Slika 6: Lastništvo parcel mestnega jedra s prikazanim zelenim pasom in odseki poti

Zaradi velikega obsega podatkov (število in lastništvo parcel) smo se odločili, da v diplomski nalogi v obliki preglednice prikažemo le tiste parcele, po katerih bo potekala pešpot. Ostale parcele, ki so se nahajale v neposredni bližini zelenega pasu oziroma parcele gozdov Portovala in Ragovega loga smo prav tako v preglednici prikazali v prilogi C.

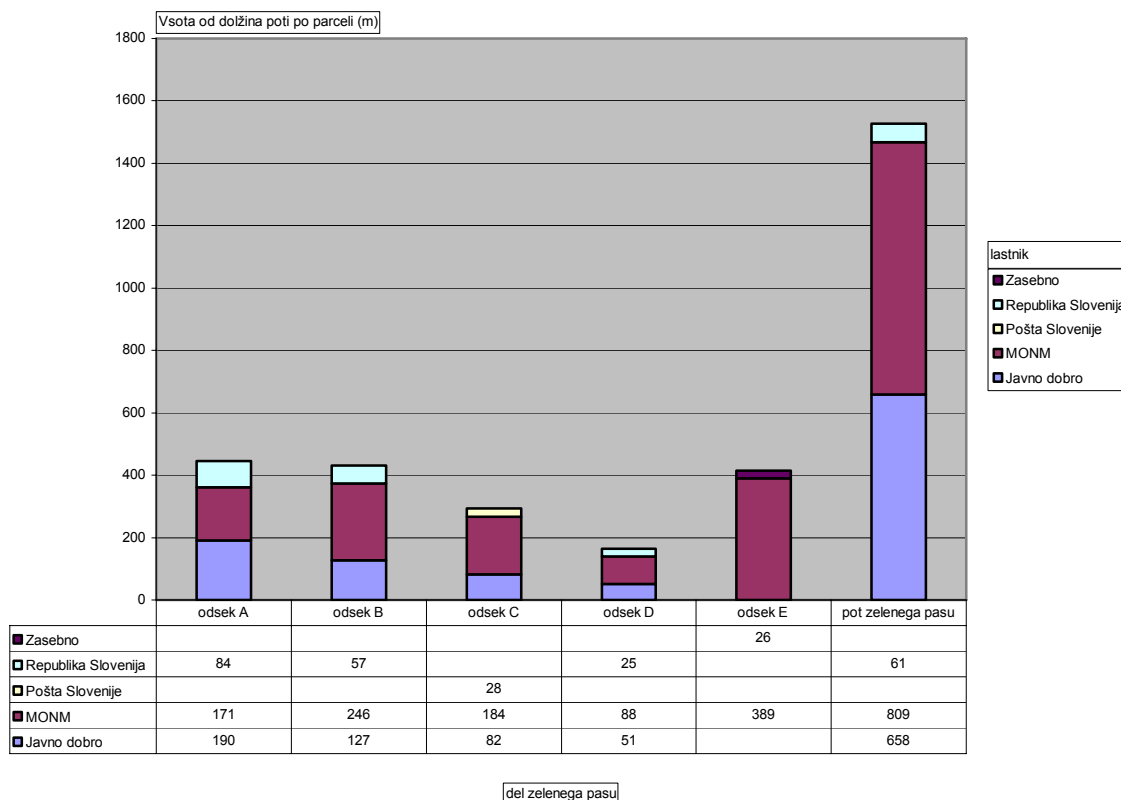
V preglednico sem vključil podatke (stolpci) o katastrski občini, številkah parcele, kulturah (trenutna raba prostora), površinah parcel, lastništvu in ZKVju (zemljiško knjižni vložek).

Preglednica 3: Lastništvo parcel na zelenem pasu ter njegovih odsekih

katastrska občina	številka parcele	dolžina poti po parceli (m)	del zelenega pasu	kultura	površina parcele (m ²)	lastnik
Novo mesto	1223	5	odsek A	funkcionalni objekt	112	MONM
Novo mesto	1224	104	odsek A	pašnik	3650	MONM
Novo mesto	1225	62	odsek A	njiva	935	MONM
Novo mesto	1243	72	odsek A	pot	572	Republika Slovenija
Novo mesto	1255	12	odsek A	cesta	1868	Republika Slovenija
Novo mesto	1256	17	odsek A	cesta	1538	Javno dobro
Novo mesto	1269	67	odsek A	cesta	393	Javno dobro
Novo mesto	1468	97	odsek A	cesta	5272	Javno dobro
Novo mesto	1379	9	odsek A	pot	2162	Javno dobro
Novo mesto	1347	51	odsek B	sadovnjak	1967	Republika Slovenija
Novo mesto	1359	29	odsek B	dvorišče	251	Javno dobro
Novo mesto	1360	80	odsek B	pašnik	1708	MONM
Novo mesto	1365	6	odsek B	gozd	2438	Republika Slovenija
Novo mesto	1366	36	odsek B	sadovnjak	1153	MONM
Novo mesto	1378	130	odsek B	pot	1321	MONM
Novo mesto	1379	88	odsek B	pot	2162	Javno dobro
Novo mesto	1325	10	odsek B	cesta	1867	Javno dobro
Novo mesto	1293	55	odsek C	dvorišče	2383	MONM
Novo mesto	1320	28	odsek C	pot	215	MONM
Novo mesto	1321	37	odsek C	pašnik	1010	MONM
Novo mesto	1325	10	odsek C	cesta	1867	Javno dobro
Novo mesto	1280/1	20	odsek C	cesta	79	Pošta Slovenije
Novo mesto	1280/10	8	odsek C	cesta	38	Pošta Slovenije
Novo mesto	1291/3	12	odsek C	cesta	135	MONM
Novo mesto	1291/3	36	odsek C	pot	98	MONM
Novo mesto	1294/1	16	odsek C	travnik	2254	MONM
Novo mesto	581/2	72	odsek C	cesta	8860	Javno dobro
Novo mesto	1319	25	odsek D	železnica	691	Republika Slovenija
Novo mesto	1324	88	odsek D	igrišče	2188	MONM
Novo mesto	1364	37	odsek D	pot	1348	Javno dobro
Novo mesto	1325	12	odsek D	cesta	1867	Javno dobro
Novo mesto	581/2	2	odsek D	cesta	8860	Javno dobro
Šmihel pri NM	1371/1	14	odsek E	njiva	5102	MONM
Šmihel pri NM	1371/2	11	odsek E	cesta	994	MONM
Šmihel pri NM	1372/1	169	odsek E	zelenica	5402	MONM
Šmihel pri NM	1372/3	58	odsek E	cesta	153	MONM
Šmihel pri NM	1380/10	103	odsek E	cesta	1658	MONM
Šmihel pri NM	1448/9	8	odsek E	cesta	32	MONM
Šmihel pri NM	8/10	26	odsek E	travnik	7299	Zasebno
Šmihel pri NM	8/13	26	odsek E	travnik	783	MONM
Kandija	10	23	pot zelenega pasu	gozd	1457	Republika Slovenija
Novo mesto	1196	77	pot zelenega pasu	cesta	2786	Javno dobro
Novo mesto	1222	46	pot zelenega pasu	pot	285	Javno dobro
Novo mesto	1223	43	pot zelenega pasu	funkcionalni objekt	112	MONM
Novo mesto	1256	30	pot zelenega pasu	cesta	1538	Javno dobro
Novo mesto	1270	50	pot zelenega pasu	park	1943	Javno dobro
Novo mesto	1315	49	pot zelenega pasu	pot	231	MONM
Novo mesto	1319	38	pot zelenega pasu	železnica	691	Republika Slovenija
Novo mesto	1321	66	pot zelenega pasu	pašnik	1010	MONM
Novo mesto	1325	228	pot zelenega pasu	cesta	1867	Javno dobro
Novo mesto	1327	87	pot zelenega pasu	dvorišče	704	MONM
Novo mesto	1379	7	pot zelenega pasu	pot	2162	Javno dobro
Novo mesto	1468	20	pot zelenega pasu	cesta	5272	Javno dobro
Novo mesto	1326/2	20	pot zelenega pasu	cesta	96	Javno dobro
Novo mesto	1326/3	8	pot zelenega pasu	cesta	196	Javno dobro
Šmihel pri NM	1382/5	79	pot zelenega pasu	cesta	638	MONM
Šmihel pri NM	1448/6	329	pot zelenega pasu	pot	997	MONM
Šmihel pri NM	1448/7	152	pot zelenega pasu	cesta	467	MONM
Šmihel pri NM	1448/8	4	pot zelenega pasu	cesta	34	MONM
Novo mesto	NP	77	pot zelenega pasu	most	NP	Javno dobro
Novo mesto	NP	95	pot zelenega pasu	most	NP	Javno dobro
Novo mesto	1246	0		dvorišče	1412	Republika Slovenija
Novo mesto	1322	0		dvorišče	194	MONM
Novo mesto	1346	0		NP	521	
Šmihel pri NM	1379/1	0		cesta	19	Javno dobro

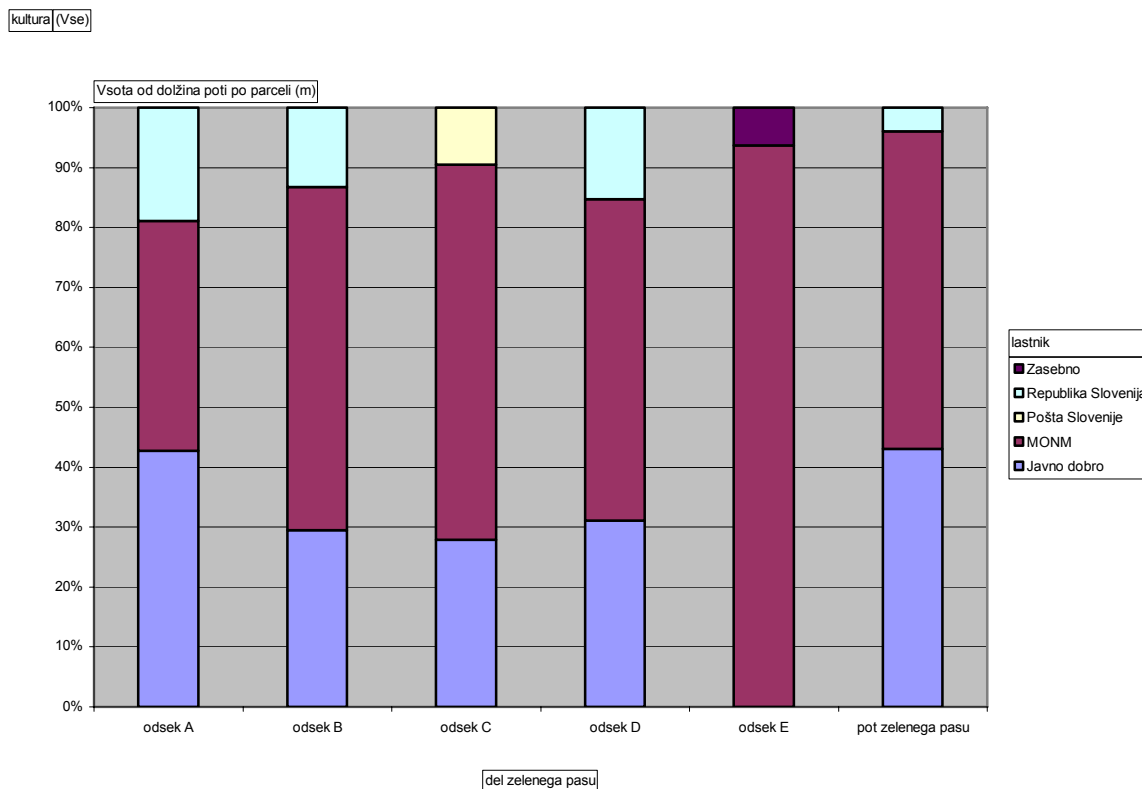
Vseh parcel, po katerih poteka predvideni zeleni pas od Ragovega loga do Portovala, je bilo 51. Parcele se nahajajo v treh katastrskih občinah. Prevladuje število parcel iz katastrske občine Novo mesto. 8 parcel se nahaja v katastrski občini Šmihel pri Novem mestu, 1 pa v katastrski občini Kandija.

kultura (Vse)

Slika 7: Grafični prikaz lastništva parcel zelenega pasu ter vseh odsekov poti zelenega pasu

Iz grafikona je razvidno, da samo en odsek poti zelenega pasu ne bi potekal po parcelah, ki predstavljajo javno dobro. To je odsek E. Bi pa odsek E potekal 25 m po privatni zemlji. Zeleni pas ter vsi odseki poti zelenega pasu bi po večini potekali po parcelah, ki jih ima v lasti MONM ter tistih, ki so javnega značaja. Zaradi boljše primerjave zelenega pasu in vseh odsekov med seboj po lastništvu, smo v nadaljevanju izdelali grafikon, ki prikazuje deleže lastništva na posameznih poteh.

Slika 8: Grafični prikaz deleža lastništva parcel na posameznih odsekih ter zelenem pasu

Na zelenem pasu ter na vseh njegovih odsekih poti, razen pri odseku A, ima največji lastniški delež MONM. Javno dobro predstavljajo ceste, po katerih bo potekal zeleni pas. Njegov delež po velikosti sledi deležu MONM na vseh odsekih poti le odsek E se bo izognil parcelam s tovrstnim lastništvom. Republika Slovenija, kot lastnik parcel, je prisotna na štirih odsekih poti zelenega pasu in sicer: poti zelenega pasu, odseku A, odseku B ter odseku D. Odsek C bo potekal približno 10 % (28 m) svoje dolžine po parceli, katere lastnik je Pošta Slovenije, odsek E pa slabih 8 % (26 m) od celotne svoje poti po zasebni parceli.

8.2 KULTURA OZIROMA NAMEMBOST PARCEL

Skupna dolžina zelenega pasu z vsemi svojimi odseki, ki bo povezal oba mestna gozdova znaša 3275,9 m. Dolžina mostu na Loki meri v dolžino 92 m, ragovski most pa 115 m. Kot je razvidno iz preglednice bo zeleni pas z odseki potekal v večini po cestah in obstoječih

javnih poteh. Ostale kulture parcel, kjer bo šla pešpot so še dvorišča, igrišče, zelenica, park, sadovnjak, travnik, pašnik, njiva ter funkcionalni objekt.

Velikosti površin parcel razumljivo močno varirajo, saj je njihova namembnost zelo raznolika. Parcele so v večini v lasti MONM, sledi ji lastništvo, ki je javno dobro. Preostale parcele so v lasti Republike Slovenije, Pošte Slovenije, ena parcela pa je v zasebni lasti.

Poleg lastništva in razdalj poti, smo z vrtilnimi tabelami izdelali tudi grafikon, ki prikazuje odvisnosti med namembnostmi parcel po odsekih poti ter s pomočjo delnih vsot prikazali, kolikšna je skupna dolžina poti po določenih parcelah. Zaradi prevelikega obsega podatkov smo v nadaljevanju diplomske naloge samo opisali omenjen grafikon in preglednico z delnimi vsotami, vpogled vanju je možen med prilogami na koncu naloge (priloga E).

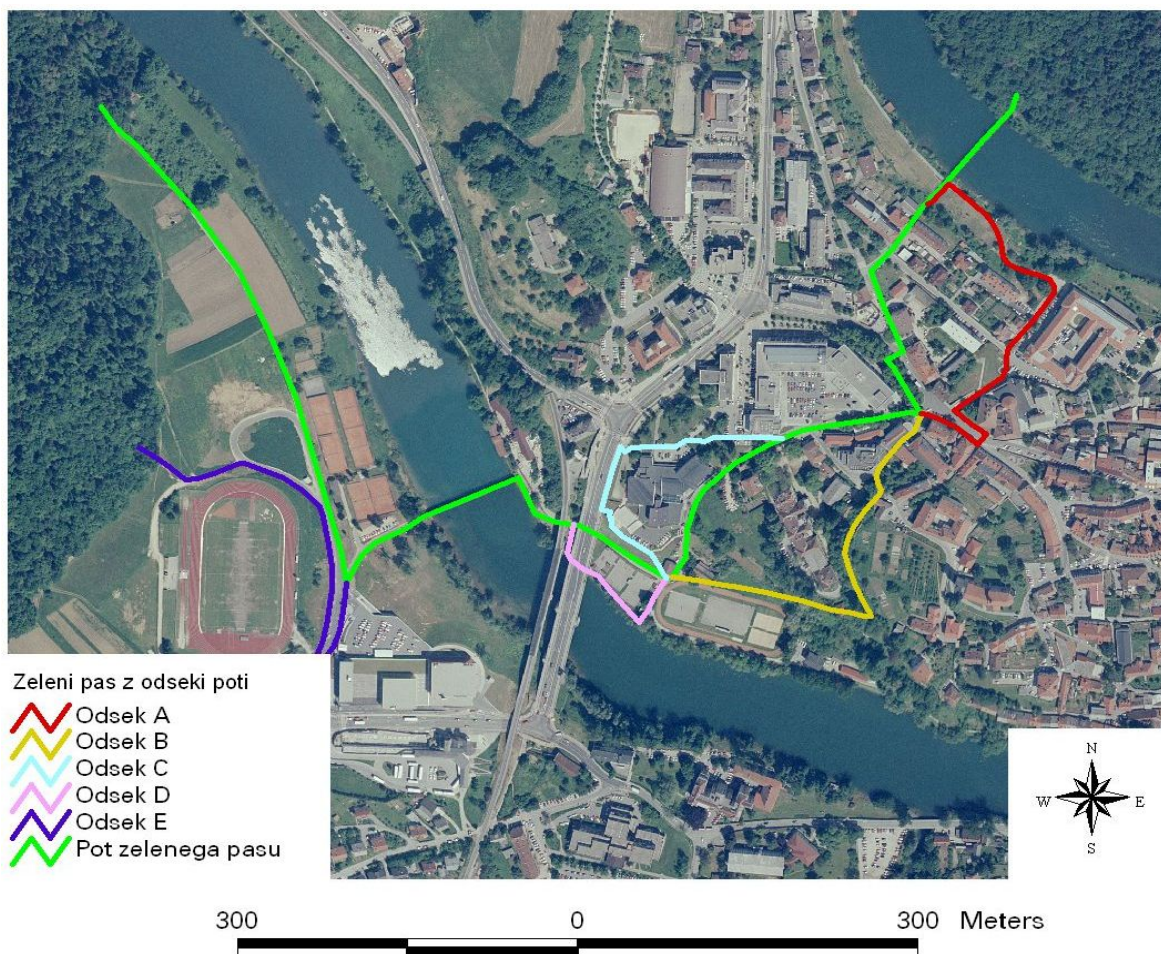
Pot zelenega pasu bo potekala največ po cestah (618 m) in obstoječih poteh (431 m). Tretja kultura oziroma namembnost, ki jo bo izrabil zeleni pas za svojo pot sta oba peš mostova. Poleg teh kultur pa bo zeleni pas še potekal po vrstnem redu glede na dolžino po dvorišču, pašniku, parku, funkcionalnem objektu, objektu ob železnici ter najmanj (23 m) po gozdu. Tudi pri odsekih poti prevladujejo po kulturah oziroma namembnosti zemljišč ceste in poti. Izjemi sta le odseka D in E. Pri prvem poteka pešpot največ po igrišču (88 m), pri drugem pa izstopa zelenica, saj po njej poteka kar 169 m oziroma nekaj manj kot 50 % celotne njene dolžine. Po nekaterih parcelah poteka več odsekov poti hkrati, saj se na pot zelenega pasu navezujejo vsi odseki poti. Te parcele smo ugotovili tako, da smo v Excelovi preglednici, ki je vsebovala podatke o lastništvu in vseh različicah poti, uporabili delne vsote. S pomočjo te funkcije smo tudi izračunali skupne dolžine poti na isti parceli oziroma parcelah.

Na parceli številka 1379 se nahaja pot zelenega pasu ter odseka A in B. Poleg te parcele, ki predstavlja cestišče, pa se na celotnem zelenem pasu nahaja še 9 parcel, na katerih se pojavijo dva odseka poti. Parcele z več kot eno potjo predstavljajo dele zelenega pasu, kjer se odseki poti ločijo oziroma priključijo k poti zelenega pasu.

8.3 NAČRT POTEKA POTI ZELENEGA PASU OD RAGOVEGA LOGA DO PORTOVALA

Za določitev poteka zelenega pasu, smo potrebovali podatke o obstoječih poteh, cestah in zelenih površinah, ki so speljane ali se nahajajo ob bodoči povezavi mestnih gozdov Ragovega loga in Portovala. Na celotnem zelenem pasu smo tudi popisali drevje in ocenili njihovo poškodovanost.

S pomočjo DOF 1000 in DOF 5000 Novega mesta ter programskega orodja ArcView smo izrisal vse povezave in izmeril njihove dolžine, po katerih bi lahko potekala pešpot. Z zeleno barvo smo označili pot zelenega pasu. Odseke te poti pa smo obarvali z drugačnimi barvami.

Slika 9: Zeleni pas in vsi njegovi odseki

Opis poti, kjer je predviden zeleni pas kot povezava dveh mestnih gozdov preko središča mesta, smo začeli v Ragovem logu. Pri opisu smo uporabljali obstoječa imena ulic. Da smo poenostavili opis, smo najprej opisali potek poti zelenega pasu. Kasneje smo opisali tudi poteke vseh odsekov poti zelenega pasu.

Zeleni pas se konča oziroma začne v Ragovem logu in se nadaljuje po lesenem mostu za pešce v dolžini 120 m. Na koncu mosta se od poti zelenega pasu (označena z zeleno barvo) odcepi del poti, ki zavije na levo po obstoječih stopnicah proti parku Evropske Unije (odsek A). Zeleni pas se po prihodu iz lesenega mosta vključi naravnost na Jerebovo ulico. Nato se pešpot priključi levo na Ulico talcev. Čez 85 m pešpot pripelje na Rozmanovo ulico, kjer jo preko cestnega prehoda prečka in pripelje v kostanjev drevored. V drevoredu zavijemo na levo proti mestnemu središču. Čez približno 53 m pridemo ponovno do prehoda za pešce. Tam prečkamo cesto, ki pelje na Novi trg. Na to točko se priključi tudi odsek pešpoti, ki sem ga prej označil s črko A. Na tem mestu se pešpot ponovno razdeli in sicer odsek B zavije desno na Trubarjevo ulico, zeleni pas pa ravno tako na desno ob cesti na Novi trg. Čez 122,6 m pešpot pripelje do križišča s tretjim odsekom pešpoti (C). Odsek C zavije desno po cesti do parka Novi trg. Pot zelenega pasu pa se počasi spušča na ulico Na Loko. Čez 178,9 m pridemo do četrtega križišča, kjer se z leve priključi odsek B z desne pa odsek C, odsek D pa se odcepi na levo. Zeleni pas se nadaljuje po ulici Na Loko naslednjih 99,8 m, ko se ji ponovno priključi odsek D. Čez 28 m pripelje pešpot zelenega pasu do obstoječega Župančičevega sprehajališča. Zeleni pas se nato nadaljuje preko mostu za pešce v dolžini 95 m. Pot pripelje do začetka obstoječe pešpoti Primicove Julije na desnem bregu reke Krke. Pot zelenega pasu se nadaljuje naravnost naslednjih 86 m, ko nas pripelje do Topliške ceste, kjer se od nje odcepi zadnji odsek E, ki zavije levo. Desno pa nadaljuje pot zeleni pas. Do glavne vstopne točke gozda Portoval poteka ta pešpot naravnost še 740,9 m in tako sklene in poveže oba mestna gozdova.

Odsek A

Začetek tega odseka zelenega pasu pešpoti se začne na koncu mostu Ragovega loga na levem bregu reke Krke. Pot zavije levo po stopnicah in pripelje v park Evropske Unije, kjer ob rečnem bregu zavije desno. Čez 140 m pripelje pot do stavbe okrajnega sodišča v

Novem mestu. Pot zavije desno ob novozgrajenem stanovanjskem bloku in čez 77 m pripelje do Jerebove ulice, ki jo samo prečka, in nadaljuje pot levo samo 10 m, kjer zavije desno na Rozmanovo ulico. Čez 66 m se pešpot priključi na glavno Rozmanovo ulico, tu zavije levo do prehoda za pešce in ga prečka. Na drugi strani te ceste zavije v desno in čez 58 m se sklene s potjo zelenega pasu.

Slika 10: Odsek A po parku Evropske Unije

Odsek B

Ta odsek poti se začne pri Hotelu Krka in vstopi na Trubarjevo ulico. Čez 83 m se priključi na obstoječo **pešpot Šance**. Ob preostanku kostanjevega enovrstnega drevoreda pelje 130 m, ko zavije desno in se spušča ob športnih igriščih, ki stojijo na njeni levi strani. Čez 195 m se odsek B priključi nazaj k zelenemu pasu.

Slika 11: Sprehajališče Šance (odsek B)

Odsek C

Tretji odsek pešpoti zavije desno od poti zelenega pasu in nadaljuje pot po cesti ob stavbi Pošte Slovenija. Čez 50 m se vključi v park Novi trg in ob njegovem južnem robu poteka približno 90 m. Nato se pešpot obrne na levo ob Šmihelskem mostu in čez 66 m zavije ponovno levo na stopnišče, ki se nahaja na južni strani Kulturnega centra Janeza Trdine. Čez 95 m pripelje odsek C pešpoti do zelenega pasu, kjer se mu priključi.

Slika 12: Odsek C ob parku Novi trg

Odsek D

Odsek D se od pešpoti zelenega pasu odcepi na ulici Na Loko v točki, kjer se k njej priključita odseka B in C. Odsek pešpoti D zavije v tej točki na levo med igrišča za odbojko, ki stojijo na njeni levi in košarkaškimi igrišči, ki se nahajajo na njeni desni. Čez 45 m pripelje pešpot do brega reke Krke, kjer se priključi na obstoječe **Župančičevo sprehajališče**. Tam zavije desno in poteka nadaljnjih 92 m naravnost nato pa zavije desno in se čez 28 m vključi v pešpot zelenega pasu.

Odsek E

Zadnji odsek pešpoti zelenega pasu od Ragovega loga do Portovala se prične na desnem bregu reke Krke pri Topliški cesti, kjer se od poti, ki ga predstavlja zeleni pas, odcepi na njeno levo stran. Pešpot poteka približno 84 m v smeri jug, kjer preko označenega prehoda za pešce prečka Topliško cesto in se obrne za 180 stopinj in vrača nazaj proti severu približno 150 m. Nato zavije na levo in čez približno 72 m pripelje do kolovoza (poti), na katerega se priključi. Čez približno 50 m se odcepi na desno po ožji poti, ki se čez 35 m sklene s Portovalom.

Slika 13: Odsek D

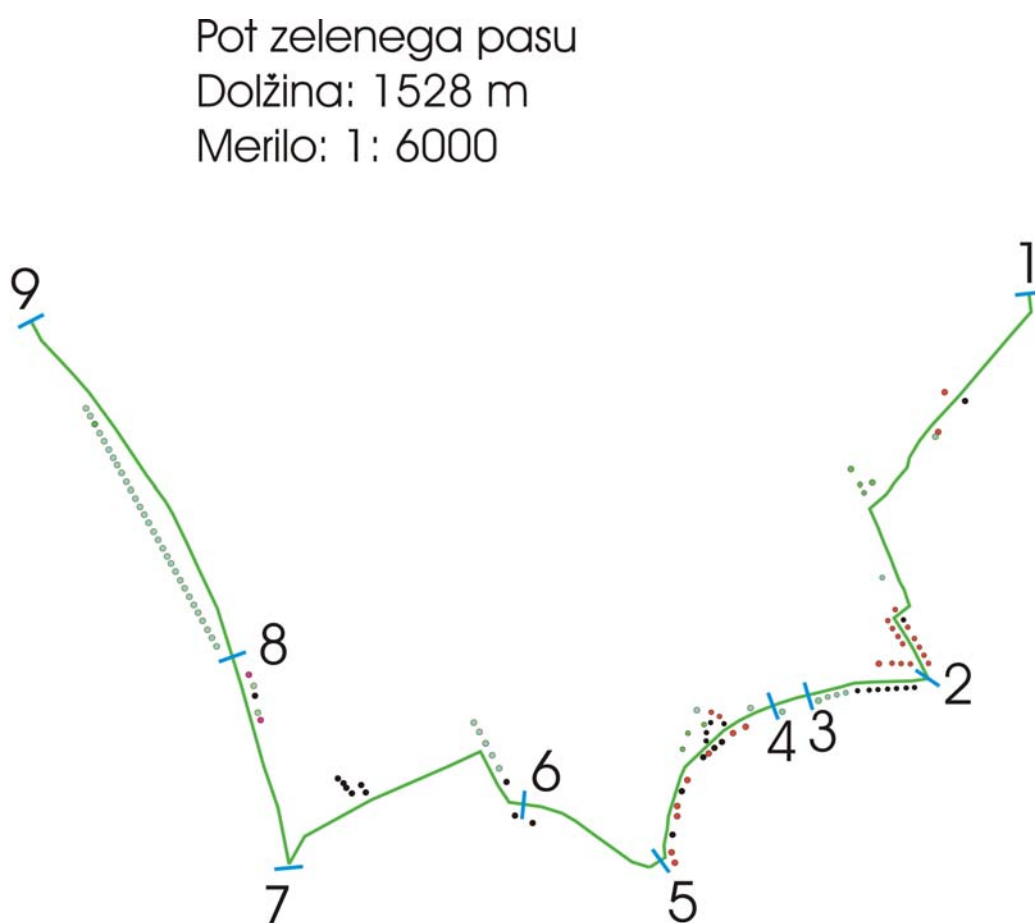

Slika 14: Pot zelenega pasu (desno) in odsek E (levo)

Pri izbiri najbolj ustrezne povezave Ragovega loga in Portovala smo upoštevali tudi dejstvo, da mora biti zeleni pas poleg pešcem omogočen tudi osebam, ki imajo omejeno možnost gibanja (invalidi), kolesarjem ter osebam z otroškimi vozički. Zato smo pri terenskem ogledu zelenega pasu ter vseh njegovih odsekov pešpoti, ki bodo sestavljali bodoči zeleni pas, označili in opisali vsa mesta, kjer se nahajajo različne ovire. Te ovire smo prikazali tudi na karti ter nekaj izbranih s slikovnim gradivom.

8.4 INFRASTRUKTURA KOT OVIRA NA PEŠPOTI

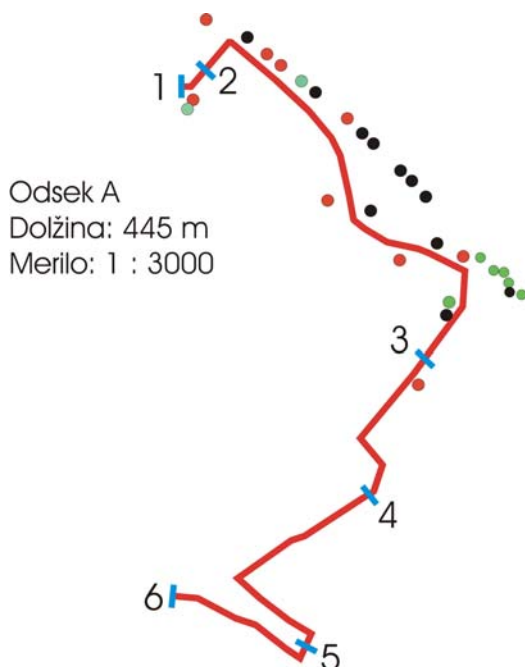
Za lažji opis infrastrukturnih ovir za sprehajalce na pešpoti smo celoten zeleni pas ter vse odseke poti, ki bodo povezovali Ragov log in Portoval preko mestnega jedra ločeno prikazali na slikah ter jih z modro črto razdelili na različno število delov tam, kjer se pojavljajo ovire. Za boljšo orientacijo smo modrim črtam dodali številke.

Slika 15: Zeleni pas poti od Ragovega loga do Portovala

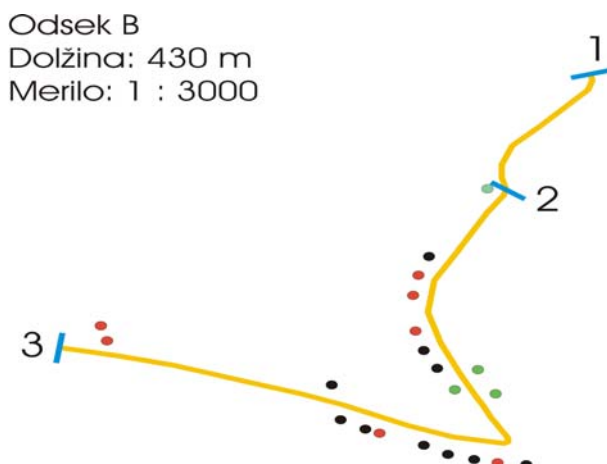
Zeleni pas smo razdelili na 8 delov. Številka 1 se nahaja v Ragovem logu. Prva ovira za sprehajalce je prikazana pri številki 2, pešpot se vključi na pločnik, ki pa nima urejenega vstopa oziroma izstopa za sprehajalce z omejenimi možnostmi gibanja. Ista težava se ponovi na točki 3. Na poti med številčkama 4 in 5 je cesta, ki skoraj v celoti na tej razdalji nima pločnika. Problem predstavlja tudi višinska razlika med tema točkama, saj se cesta tu

naredi skoraj 20 m višinske razlike na razdalji slabih 180 m. Med točkama 5 in 6 je cesta, ki nima urejenega pločnika. Ista težava je tudi med točkama 7 in 8.

Slika 16: Odsek A

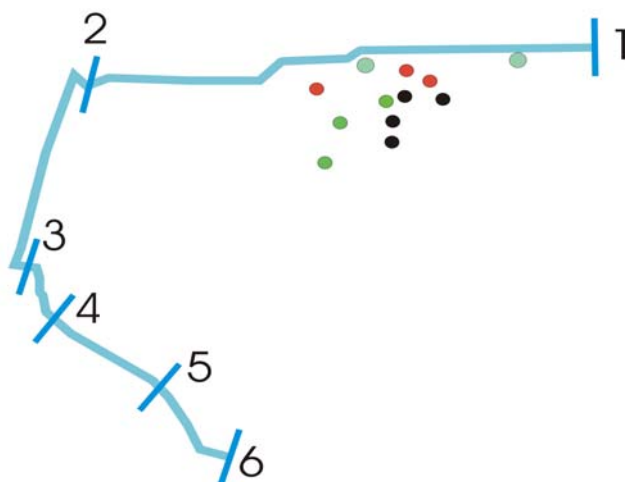
Odsek A pešpoti zelenega pasu se začne pri ragovskem mostu na levem bregu reke Krke. Na začetku predstavljajo invalidom ter sprehajalcem z vozički infrastrukturno oviro stopnice, ki potekajo od točke 1 do točke 2. Med tema dvema točkama je na desni strani mostu 18 stopnic. Isto število stopnic je tudi na levi strani ragovskega mostu. Točko 3 predstavlja rampa, ki zapira pot avtomobilom in omejuje prosto pot sprehajalcem. Stopnice, ki se nahajajo pri točki 4 nimajo urejenega dela poti, ki je za osebe z omejenimi možnostmi gibanja. Prehod za pešce, ki ga prečka pot na točki 5 je neuporaben za osebe z omejenimi možnostmi gibanja saj nima urejene klančine.

Slika 17: Odsek B

Odsek B se začne pri točki 1 z vzponom po cesti, kjer pločnik poteka v isti ravni z voziščem (ločen s talno označbo), do točke 2. Višinska razlika med tema dvema točkama znaša približno 10 m. Pri točki 2 se nahaja 12 stopnic, ki so brez urejene klančine za sprehajalce, ki imajo omejene sposobnosti gibanja. Od točke 2 do točke 3 poteka obstoječa **pešpot Šance**, ki nima večjih infrastrukturnih ovir. Podlaga na tej poti je posut pesek, ki lahko na bolj strmem terenu in ob ne vzdrževanju poti predstavlja oviro tistim, ki si pri sprehodih pomagajo z različnimi pripomočki.

Odsek C
Dolžina: 294 m
Merilo: 1 : 2000

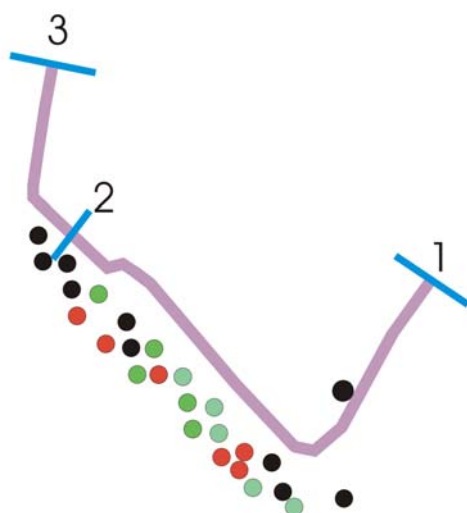
Slika 18: Odsek C

Odsek C ima na svoji poti največ in najbolj izrazite infrastrukturne ovire. V točki 1 zavije desno od poti zelenega pasu in se vključi na drugo cesto preko neurejenega prehoda za pešce, ki pelje do parka Novi trg. Pot do parka nima pločnika in poteka kar po cesti. V točki 2 predstavlja oviro zapleten, z ograjami omejen prostor, ki pa ga lahko prečkajo vsi sprehajalci. Med točkama 3 in 4 se nahaja 42 strmih stopnic, ki nimajo urejene klančine za sprehajalce z omejenimi možnostmi gibanja. Podobno oviro predstavlja med točkama 5 in 6 sistem 45 stopnic.

Odsek D

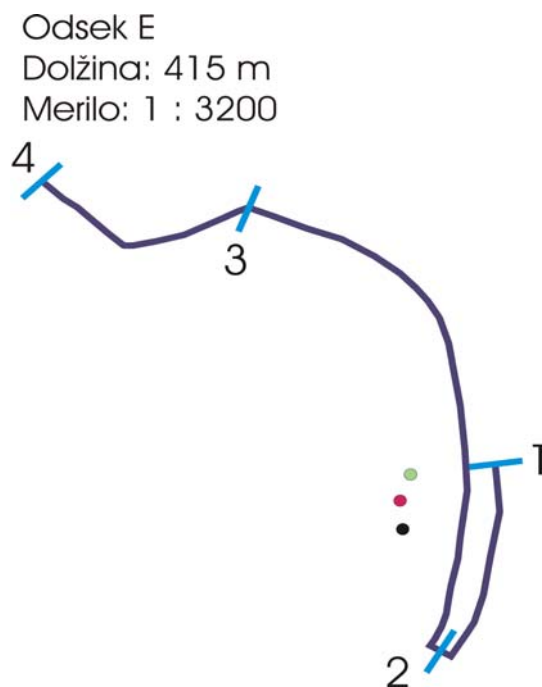
Dolžina: 164 m

Merilo: 1 : 1700

Slika 19: Odsek D

Odsek D na svoji poti nima večjih infrastrukturnih ovir. Ta pot se nahaja tik ob rečnem bregu in je deloma že urejene kot pešpot (**Župančičevo sprehajališče**). Točko 2 predstavlja lokacijo pod železniškim in Šmihelskim mostom. Ta del je precej odmaknjen od oči javnosti in zato mogoče predstavlja psihološko oviro njenim uporabnikom. Pri točki 3 se varianta poti D priključi na pot zelenega pasu, kjer velikokrat stojijo napačno parkirani avtomobili.

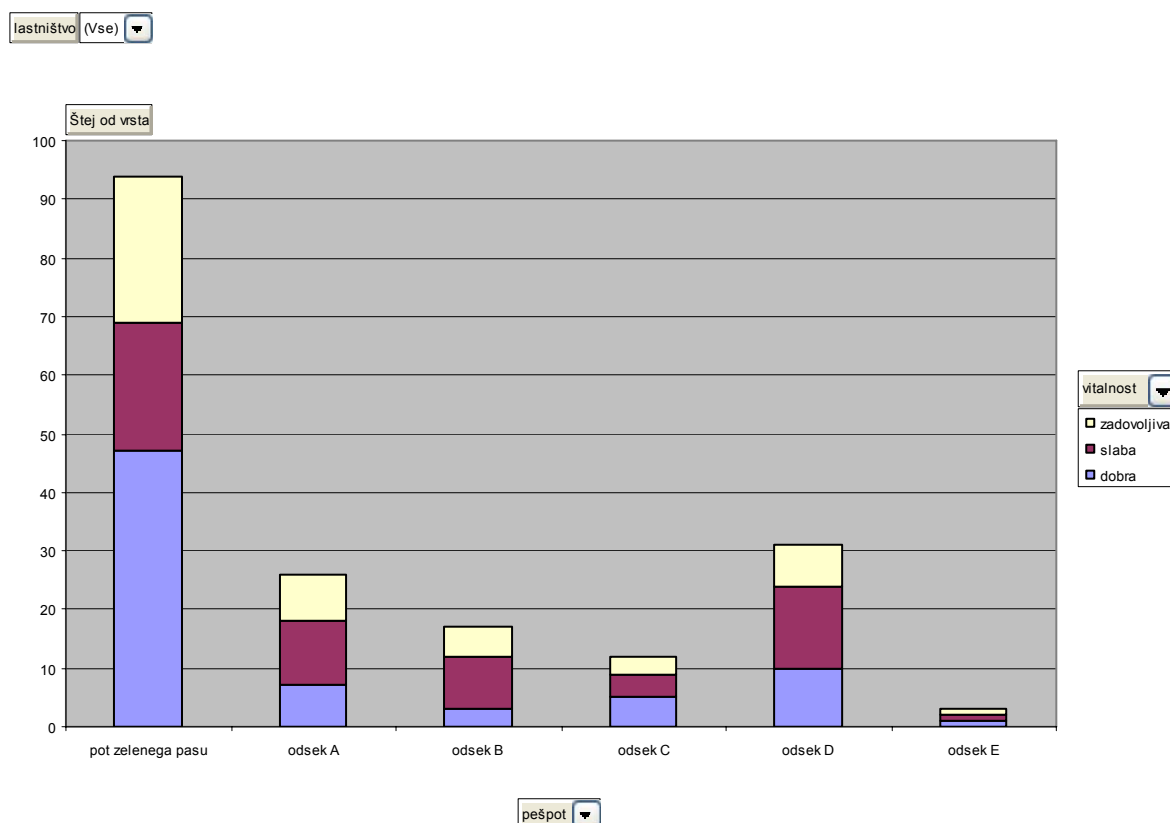
Slika 20: Odsek E

Na točki 1 se odsek E pot vključi preko neoznačenega prehoda za pešce na pločnik s klančino. Na točki številka 2 pot ponovno prečka cesto tokrat preko urejenega prehoda za pešce a brez izdelanih klančin na pločniku. Od točke 2 do točke 3 poteka pešpot po urejenem pločniku za pešce, kjer pot odseka E izstopi iz pločnika brez klančine proti točki 4, ki predstavlja cilj oziroma gozd Portoval.

8.5 DREVJE OB ZELENEM PASU

Na celotni razdalji zelenega pasu z vsemi petimi odseki poti raste danes 182 dreves in en grm (preglednica 4). Pri popisu smo se omejili zgolj na drevesa. Eno grmovno vrsto (rdeči dren) smo vključili, ker je s svojim izgledom in rastjo v višino precej izstopala od drugih grmovnic.

Največ dreves (94) se nahaja ob zelenem pasu. Odseki poti pa si glede števila dreves sledijo v naslednjem redu: odsek D, odsek A, odsek B, odsek C in odsek E, na katerem rastejo samo 3 drevesa. Gostota drevja (število dreves po posameznih variantah poti) pa kaže drugačno sliko. Največja je na odseku D, saj na njegovi dolžini poti, ki znaša 164 m, raste 31 dreves. Sledi ji zeleni pas z 94 drevesi na razdalji 1528 m, odsek A, odsek C, odsek B in na koncu z le 3 drevesi na razdalji 415 m odsek E.

Slika 21: Število dreves na zelenem pasu in vseh njegovih odsekih

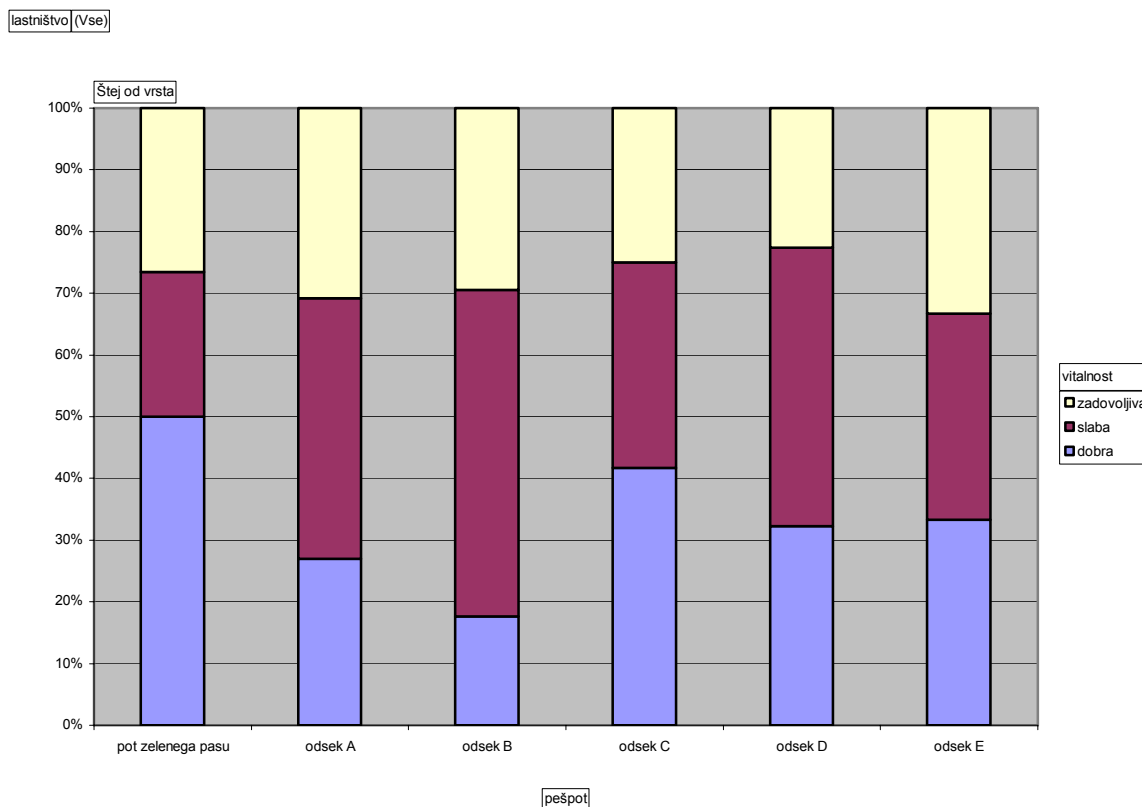
Preglednica 4: Seznam vseh drevesnih vrst ob zelenem pasu ter njegovih odsekih

drevesna vrsta				
št.	slovensko	latinsko	število	delež [%]
1	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	33	18,0
2	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	32	17,5
3	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	11	6,0
4	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	10	5,5
5	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	9	4,9
6	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	9	4,9
7	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	9	4,9
8	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	7	3,8
9	beli topol	<i>Populus alba</i>	6	3,3
10	češnja	<i>Prunus avium</i>	6	3,3
11	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	6	3,3
12	iva	<i>Salix caprea</i>	6	3,3
13	navadni beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	5	2,7
14	tulipanovec	<i>Liquidambar styraciflua</i>	5	2,7
15	dob	<i>Quercus robur</i>	5	2,7
16	robinija	<i>Robinia pseudoacacia</i>	4	2,2
17	mali jesen	<i>Fraxinus ornus</i>	3	1,6
18	navadna smreka	<i>Picea abies</i>	3	1,6
19	ameriški koprivovec	<i>Celtis occidentalis</i>	2	1,1
20	jablana	<i>Malus domestica</i>	2	1,1
21	maklen	<i>Acer campestre</i>	1	0,5
22	ameriški javor	<i>Acer negundo</i>	1	0,5
23	navadni koprivovec	<i>Celtis australis</i>	1	0,5
24	rdeči dren	<i>Cornus sanguinea</i>	1	0,5
25	bukev	<i>Fagus sylvatica</i>	1	0,5
26	dvokrpi ginko	<i>Ginkgo biloba</i>	1	0,5
27	zeleni bor	<i>Pinus strobus</i>	1	0,5
28	čremsa	<i>Prunus padus</i>	1	0,5
29	octovec	<i>Rhus typhina</i>	1	0,5
30	srebrna lipa	<i>Tilia tomentosa</i>	1	0,5
		skupaj	183	100,0

8.5.1 Vitalnost dreves

Vitalnost dreves smo ocenili z ocenami: dobra, zadovoljiva in slaba. Ocena, ki smo jo podali, je bila subjektivna in je temeljila na zdravstvenem stanju osebkov in zmožnosti reagiranja na spremembe. Ocenjevali smo število in velikost suhih vej, poškodovanost debel, obraslost dreves z bršljanom, vraslost skorje, večdebelnost, itd.

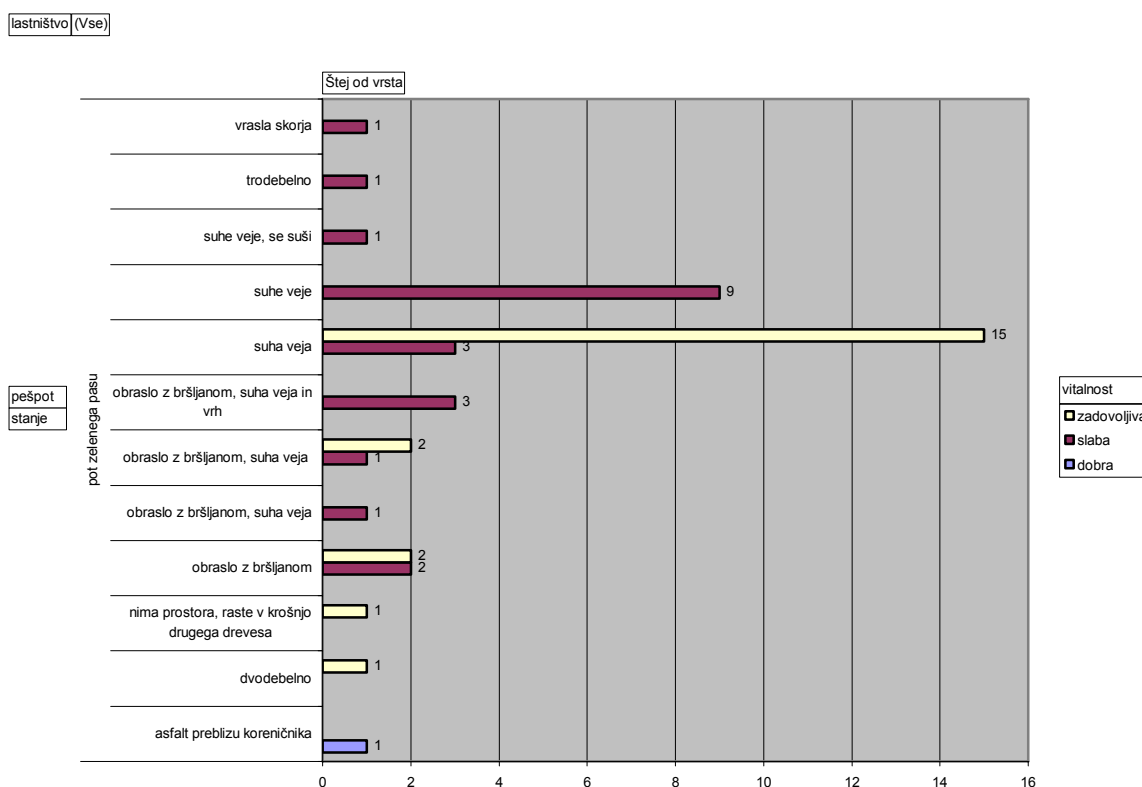
Na zelenem pasu je bil največji delež dreves dobre vitalnosti (50 %). S slabimi 42 % dreves dobre vitalnosti mu sledi odsek C. Odseka poti D in E imata 33 % oziroma 32 % dreves take vitalnosti. Po deležu najmanj dobro vitalnih dreves pa se nahaja na odsekih A in B. Delež dreves slabe vitalnosti je največji na odseku poti B saj je take vitalnosti kar 9 od 17 dreves. Najmanjši delež drevja slabe vitalnosti pa je ob zelenem pasu. Delež dreves slabe vitalnosti je tam 23 %. Delež zadovoljive vitalnosti dreves se na zelenem pasu ter vseh njegovih odsekih giblje od 22 % (odsek D) do 33 % pri odseku E.

Slika 22: Deleži po vitalnosti dreves na posameznih odsekih poti in zelenem pasu

8.5.2 Stanje ter vzroki za slabšo vitalnost drevja na zelenem pasu ter njegovih odsekih

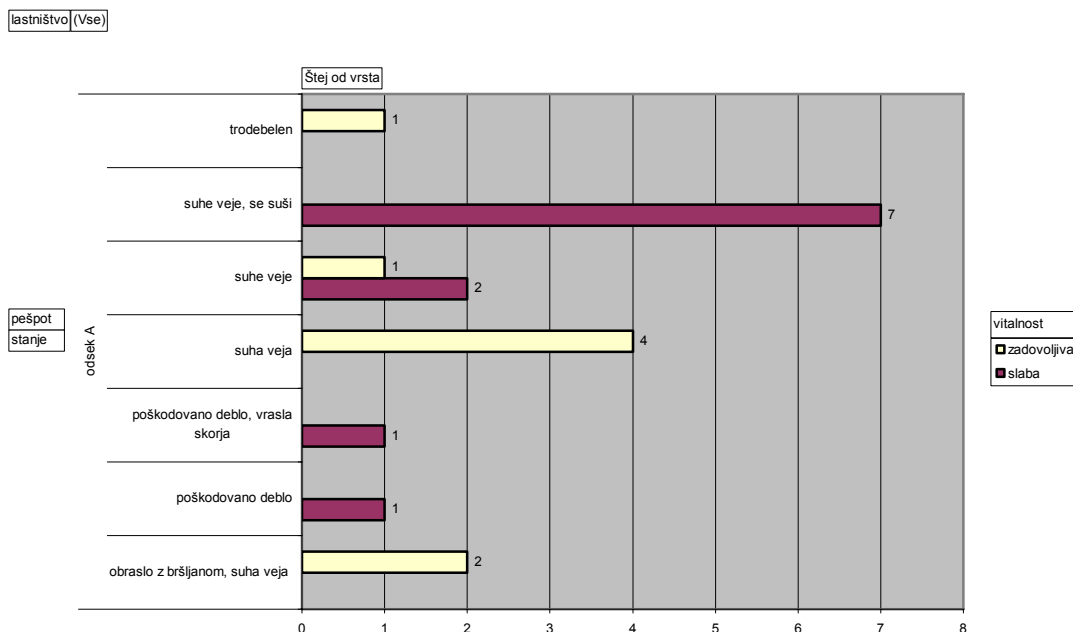
Na zelenem pasu je največ dreves z zadovoljivo vitalnostjo (15), ki imajo eno suho vejo. Sledijo jim 9 dreves s slabo vitalnostjo, ker imajo po več suhih vej. 3 drevesa slabe vitalnosti imajo eno suho vejo, 3 z isto vitalnostjo pa so obrasla z bršljanom ter imajo tudi suho vejo in suh vrh. 1 drevo, katerega vitalnost je zadovoljiva, nima dovolj prostora za rast, ker raste v krošnjo drugega drevesa. Pri 1 drevesu (*Acer negundo*), katerega vitalnost smo ocenili z dobro, bi bilo potrebno razširiti rastni prostor ob korenčniku, saj ga oziroma ga bo z debelitvijo debla še bolj omejeval asfalt, ki ga obkroža.

Slika 23: Vitalnost dreves ter stanje na zelenem pasu

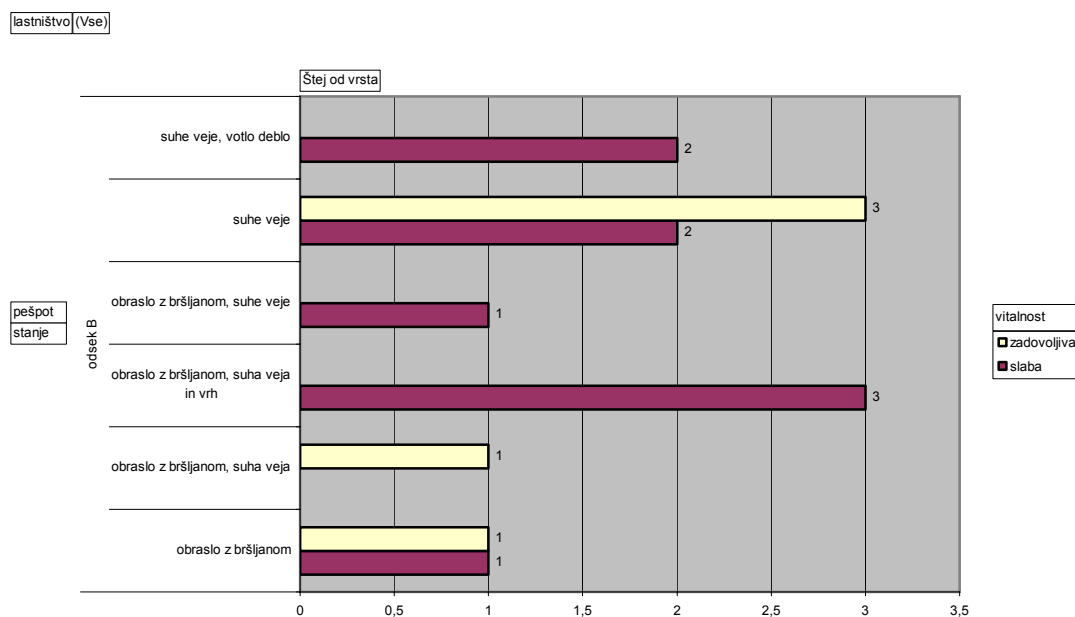
Odsek poti A vsebuje poleg dreves dobre vitalnosti tudi skupaj 19 dreves s slabo in zadovoljivo vitalnostjo. Več (11) dreves ima slabo vitalnost. Največkrat so vzroki za to suhe veje in sušenje dreves ter pri dveh drevesih tudi poškodovanost debla in vrasla skorja. Zadovoljivo vitalnost ima 8 dreves in sicer na 4 drevesih je prisotna suha veja, 2 sta

obrasla z bršljanom, 1 drevo je trodebeleno (*Carpinus betulus*) in 1 ima več manjših suhih vej (*Acer pseudoplatanus*).

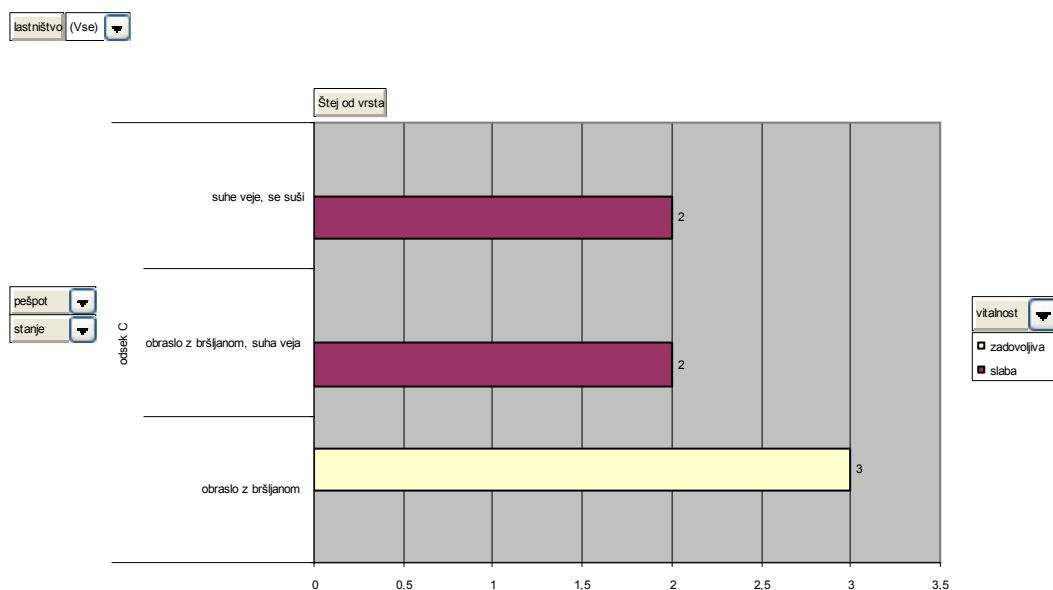
Slika 24: Vitalnost dreves ter stanje na odseku A

Pri odseku B je 9 dreves slabe vitalnosti in 5 dreves z zadovoljivo vitalnostjo. Obraslost z bršljanom ter suhe veje in vrh je vzrok za slabo vitalnost pri treh drevesih. 2 drevesi imata slabo vitalnost zaradi suhih vej ter 2 zaradi votlega debla. Zadovoljivo vitalnost imajo na tem odseku 3 drevesa, ki imajo suhih več manjših vej. Stanje pri ostalih 4 drevesih je razvidno iz grafikona.

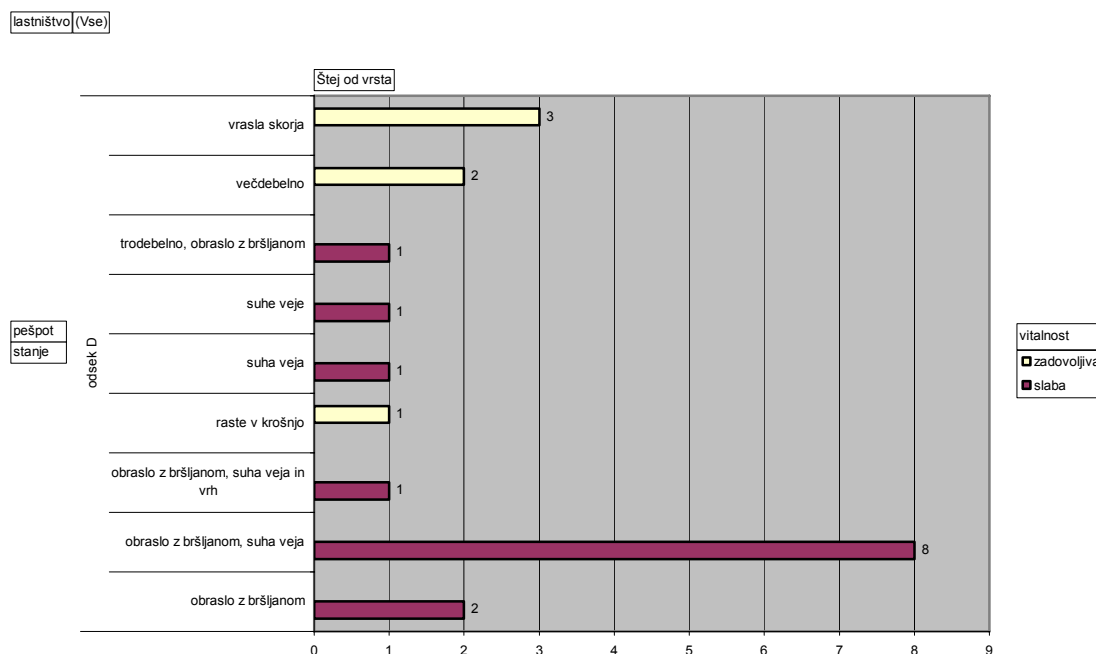
Slika 25: Vitalnost dreves ter stanje na odseku B

Odsek C ima na svoji poti 4 drevesa s slabo vitalnostjo ter 3 z zadovoljivo. 2 drevesi sem ocenil z slabo vitalnostjo, ker sta imeli veliko suhih vej, ker sta se sušili (*Larix decidua*). 2 drevesi (*Picea abies*) pa sta bili obrasli tudi z bršljanom. Pri drevesih z zadovoljivo vitalnostjo je bil v manjši meri prisoten bršljan, ki jih je obraščal.

Slika 26: Vitalnost dreves ter stanje na odseku C

Odsek D je tisti del poti, na katerem je največja gostota drevja. Razumljivo je potem na tej poti tudi veliko dreves, ki imajo zadovoljivo in slabo vitalnost. 14 dreves smo zaradi prisotnosti bršljanja, suhih vej ali večdebelnosti ocenili z slabo vitalnostjo. Zadovoljivo vitalnost ima 6 dreves. 3 zaradi vrasle skorje (*Salix x sepulcralis*), 2 drevesi sta večdebelni, 1 pa raste v krošnjo drugega drevesa.

Slika 27: Vitalnost dreves ter stanje na odseku D

Zadnji odsek poti vsebuje samo 3 drevesa. Od teh treh ima eno drevo (*Prunus sp.*) slabo in eno zadovoljivo vitalnost (*Malus domestica*).

Za vse drevje, ki sem ga ocenil z slabo vitalnostjo, smo predvideli ukrep in sicer posek in zamenjava z novim drevesom.

9 RAZPRAVA IN SKLEPI

9.1 RAZPRAVA

Zelenih površin v Novem mestu in njeni okolici ne primanjkuje. Skupna površina vseh gozdov, ki so razglašeni za gozdove s posebnim namenom, znaša 183,09 ha. Poleg gozdov v bližnjem okolišu Novega mesta se srečamo še z različnimi manjšimi zelenimi površinami ter drevoredi v mestnem središču.

Novo mesto trenutno nima zelene površine, ki bi omogočala sprehajanje, srečevanje, razglede, oddih ter druge oblike preživljanja prostega časa. Parkovne površine, kakor jih danes razumemo, so poleg ostalih zelenih površin za Novo mesto zelo pomembne. V neposredni bližini Novega mesta sta predvideni dve površini za bodoča mestna parka. Ena izmed lokacij je predlagana v zaledju Ragovega loga. Na Marofu, vzpetini nad mestnim jedrom, s katere se odpirajo lepi panoramski razgledi na gozdova Ragov log in Portoval ter na mestno jedro, pa je načrtovan tematski park – arheološki park (Zeleni sistem ..., 2004).

S posebnim namenom razglašeni gozdovi, različne manjše zelene površine, drevoredi ter bodoči mestni parki niso optimalno povezani, čeprav omogočajo ugodne razmere za izmenjavo z urbani površinami. Obstoječe peš povezave v mestu ne povezujejo navedenih mestnih površin, ker so premalo razvejane ter nimajo sklenjenega omrežja. Zelene površine pa so razpršene.

- S tem potrjujemo **prvo hipotezo**, ki se glasi, da je v Novem mestu dovolj zelenih površin za osnove parkov, vendar zaradi prostorske razpršenosti ne delujejo kot celota.

Oba mestna gozdova Ragov log in Portoval sta za sprehajalce in ostale koristnike zelo pomembna ter dobrodošla. Pri popisu ter izmeri poti v teh gozdovih smo ugotovili, da je v njih zelo veliko sprehajalnih poti in stez, ki se uporabljajo za rekreacijo. Skupna dolžina stez in poti v Ragovem logu je 6370 m. Na njegovi površini (28,44 ha) tako znaša gostota poti nekaj manj kot 224 m/ha. Gostota poti v Portovalu, ki ima na površini 49,39 ha skupno 8090 m stez in poti, pa znaša 164 m/ha. Drugače pa je z medsebojno povezavo teh

dveh gozdov preko mestnega središča. Pri popisu obstoječih pešpoti smo ugotovili, da so v neposredni bližini načrtovanega zelenega pasu le tri pešpoti, ki bi jih lahko uporabili za bodoči zeleni pas. Tako se deloma na odseku B zelenega pasu nahaja obstoječe sprehajališče Šance. Odsek D pa del svoje poti poteka po Župančičevem sprehajališču. Pri izbiri odseka A za pešpot zelenega pasu bi le-ta del poti potekal po Mordaxovem sprehajališču.

- **Drugo hipotezo**, da sta razglašena gozdova s posebnim namenom Ragov log in Portoval v Novem mestu med seboj optimalno povezana s peš potmi, zavračamo na podlagi ugotovljenega stanja obstoječih poti.

Zeleni pas od Ragovega loga do Portovala je skupaj z vsemi odseki poti dolg 3276 m. Na tej celotni razdalji smo analizirali več dejavnikov, ki so ključnega pomena za določitev bodoče trase pešpoti. Potrebne podatke smo pridobili s pomočjo terenskega dela ter z njihovo kasnejšo računalniško obdelavo in analizo.

Tako smo iz analize podatkov ugotovili trenutno stanje površin po katerih bo potekala pešpot in različne omejitve, ki bi lahko ključno vplivale na vzpostavitev zelenega pasu. Pri pregledu lastništva parcel smo ugotovili, da bi zeleni pas, ki bi upošteval vse odseke, potekal čez 51 parcel. Zeleni pas, brez odsekov, bi potekal največ po parcelah, ki so v lasti MONM in po parcelah, ki predstavljajo javno dobro. Podobno sliko kažejo tudi odseki poti. Izstopata le dva, in sicer odseka poti C in E. Odsek C bi del poti potekal tudi po parceli drugih pravnih oseb, odsek E pa 26 m po zasebni parceli.

Podobno kot lastništvo parcel je tudi njihova namenska raba oziroma kultura različna po posameznih predelih poti. Zeleni pas bi po večini potekal po obstoječih cestah (618 m) ter poteh (431 m). Potekal bi tudi po zelenih površinah, ki jih predstavljajo park (50 m), pašnik (66 m), gozd (23 m) in dvorišče (87 m). Odsek A bi približno polovico svoje poti potekal po cesti (193 m), 104 m po pašniku, 81 m po poteh in 62 m po njivi, ki je v lasti MONM. Odsek B bi v večini potekal po že obstoječi **pešpoti Šance**, deloma pa tudi po sadovnjaku (87 m), pašniku (80 m), dvorišču (29 m) in 6 m po gozdu. Odsek poti C bi za svojo pot največ izkoristil obstoječe ceste, po katerih bi potekal 122 m, 64 m po poti ter po

dvorišču (55 m), pašniku (37 m) in travniku (16 m). Odsek poti D bi po večini potekal po že obstoječi poti **Župančičevega sprehajališča** in sicer 88 m po igrišču in 25 m pod železniškim mostom. Poleg Župančičevega sprehajališča pa bi del poti potekal tudi po cesti (14 m) in poti (37 m). Zadnji odsek poti (odsek E) bi izmed vseh različic največ za svojo pot izkoristil zelenice (169 m), travnik (52 m) ter pašnik (14 m). Na 180 m pa tudi cesto.

9.1.1 Infrastrukturne ovire na zelenem pasu ter njegovih odsekih

Na vseh predlaganih odsekih poti ter zelenem pasu smo naleteli na različne ovire, ki bi osebam z omejenimi možnostmi gibanja lahko povzročale velike težave. Skupaj smo takšnih ovir našli 21. Največkrat se pojavlja ovira, da ob poti oziroma cestišču ni pločnika za sprehajalce. Velikokrat je težava tudi pločnik brez klančine. Posebno vrsto ovir predstavljajo stopnice, ki nimajo urejene klančine za invalide, osebe z vozičke ter seveda kolesarje. Na nekaterih delih poti se pojavljajo tudi druge ovire, in sicer: zapornica, neoznačen prehod za pešce, neurejeno parkiranje in strm teren.

Po številu se največ ovir nahaja na zelenem pasu, ki ne upošteva nobenega odseka poti. To je tudi razumljivo, saj je ta pot najdaljša. Na tej poti naletimo štirikrat na pločnik, ki nima urejene klančine ter trikrat, kjer pločnika ni. Drugih ovir na zelenem pasu nismo identificirali.

Odsek A bi sprehajalcem lahko povzročal veliko težav. Na tem odseku poti se kar dvakrat pojavlja sistem večih stopnic ter pločnik brez urejenih klančin. Na tem odseku pa predstavlja sprehajalcem težavo oziroma oviro tudi zapornica, ki sicer onemogoča prehod avtomobilom a žal tudi pešcem. Odsek B je za sprehajalce deloma že urejen. Problem se pojavi pri vstopu na obstoječo pešpot Šance, kjer je sistem stopnic brez urejene klančine. Podlaga na tej pešpoti je posut pesek, ki v kombinaciji s strmim terenom lahko povzroča uporabnikom velike težave.

Slika 28: Spuščena zapornica na odseku A

Slika 29: Stopnice brez urejene klančine pri sprehajališču Šance

Odsek C, ki prečka edini novomeški park, Park Novi trg, ima na svoji poti izmed vseh odsekov poti zelenega pasu največ ter najbolj izrazite infrastrukturne ovire. Sprehajalec, ki bi si izbral to pot, bi moral prehoditi dva sistema stopnic oziroma skupaj kar 87 stopnic. To pot bi lahko v celoti prehodili samo tisti, ki si pri hoji ne pomagajo s pripomočki. Poleg stopnic predstavlja večjo oviro na tej poti tudi neoznačen prehod za pešce.

Slika 30: Sistem stopnic brez urejene klančine (odsek C)

Odsek D na svoji poti nima večjih infrastrukturnih ovir. Pot je skoraj v celoti že urejena, problem lahko predstavlja le od oči javnosti nekoliko odmaknjen del poti, saj na enem mestu pot poteka po ožjem pasu ob reki Krki in pod stebrom Šmihelskega mostu. Oviro na tej poti občasno povzročajo vozila, ki so napačno parkirana. Uporabniki odseka poti E bi se na njem srečali s tremi ovirami. Vsi bi morali prečkati cestišče preko neoznačenega prehoda za pešce, osebe z omejenimi možnostmi gibanja pa bi dvakrat naleteli na pločnik brez urejene klančine.

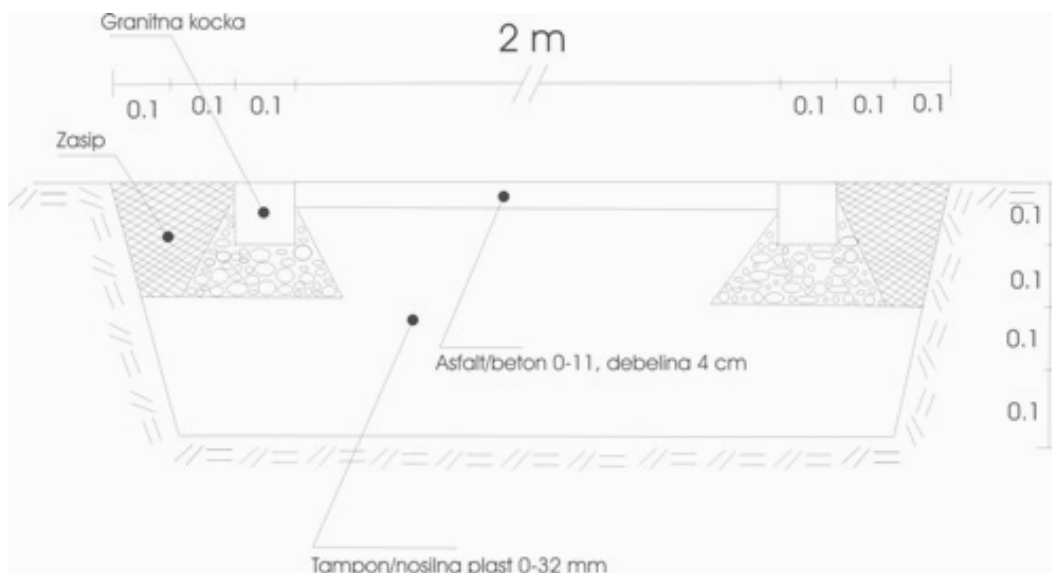
Slika 31: Odsek poti D, ki se uporablja tudi kot parkirišče za avtomobile

9.1.2 Stroški ureditve pločnika za pešce, ki je nivojsko ločen od ostalih udeležencev

Za ureditev pločnika za pešce, ki je z robnikom ločen od cestišča, smo pridobili cenik izdelave, ki so nam ga posredovali na CGP, d.d. Novo mesto (Cestno gradbeno podjetje Novo mesto). Gradnja pločnika poteka preko več delovnih faz. Različne faze smo prikazali po vrstnem redu v preglednici. Zraven smo podali tudi cene posameznega opravila, ki se povsod nanašajo na tekoči meter. Poleg preglednice smo priložili tudi sliko prečnega preseka pločnika. Za širino pločnika smo po predlogu CGP, d.d. izbrali 2 m. Cena izgradnje pločnika znaša 12.472,00 SIT/m oziroma 52,04 €/m.

Preglednica 5: Stroški izgradnje pločnika za pešče

	vrsta dela	potrebna količina na tekoči meter	cena na tekoči meter	cena na tekoči meter pločnika v SIT	cena na tekoči meter pločnika v EUR (€)
1	izkop plodne zemljine (0,3 * 2m)	0,6 m ³	700 SIT/m ³	420	1,75
2	izkop težke zemljine	0,1 m ³	800 SIT/m ³	80	0,33
3	planum temeljnih tal	2 m ²	170 SIT/m ²	340	1,42
4	vgrajevanje tampona (granulacija: 0 - 32 mm)	0,72 m ³	5.500 SIT/m ³	3.960	16,52
5	vgrajevanje granitnih kock (10 * 10 * 10 cm), na podložni beton	2 m ²	1.500 SIT	3.000	12,52
6	zasip	0,08 m ³	1.400 SIT/m ³	112	0,47
7	vgrajevanje asfalta AB	1,4 m ²	3.200 SIT/m ²	4.480	18,69
8	urejanje zelenic (bankine) - zatravljanje	0,4 m ²	200 SITm ²	80	0,33
	skupaj			12.472	52,04

Slika 32: Prikaz pločnika za pešče v prečnem preseku

9.1.3 Drevje ob zelenem pasu ter njegovih odsekih

Pri načrtovanju poteka zelenega pasu smo v veliki meri upoštevali prisotnost ter zastopanost drevesnih vrst. Posamezne odseke poti smo poizkušali speljati čim bolj po zelenih in z drevjem poraslih površinah. Pri povezovanju zelenih površin znotraj okljuka Novega mesta smo imeli s tem veliko težav, saj je morala taka pot preko različnih infrastrukturnih ovir.

Prisotnost dreves ter njihova pestrost je med določenimi predeli zelenega pasu zelo raznolika. Zeleni pas namreč povezuje dva gozdova preko mestnega središča, v katerem so zelene površine med seboj slabo povezane ter razpršene znotraj celega okljuka. Na vseh zelenih površinah, ki smo jih zajeli z zelenim pasom ter njegovimi odseki, smo popisali drevesa. Na MONM smo pred tem pridobili informacijo, da na ožjem območju Novega mesta ob pešpoteh ter javnih zelenih površinah še ni bila izdelana nobena evidenca o rastočem drevju.

- S tem potrjujemo **tretjo hipotezo**, ki se glasi, da so bile evidence o drevesih na javnih površinah ob pešpoteh do sedaj nepopolne.

Na celotnem zelenem pasu smo popisali 182 dreves ter 1 grmovno vrsto iz 22 različnih rodov. Največji delež zavzemata 2 vrsti iz rodu javorjev (23,4 %) in sicer ostrolistni javor (*Acer platanoides*) in gorski javor (*Acer pseudoplatanus*). Z 18 % jim sledi navadni divji kostanj (*Aesculus hippocastanum*). Na tretjem mestu po zastopanosti rodov so vrbe z 9,9 %. Z nekoliko večjim deležem zastopanosti (več kot 10 dreves) izstopata še roda *Fraxinus* ter *Prunus* z 7,1 %.

Zeleni pas s svojimi odseki poti povezuje dva parka in sicer park Novi trg in park Evropske Unije. Park Novi trg je z drevesi dobro zastopan, medtem ko je park Evropske Unije trenutno samo zelenica brez dreves (Simič, 2004). Poleg parkov pa bi zeleni pas potekal tudi po dveh enorednih ter enem dvorednem kostanjevem drevoredu. Tako si lahko razlagamo velik delež navadnega divjega kostanja na bodoči pešpoti. Visok delež javorjev

pa je posledica enorednega drevoreda ostrolistnega javorja v katerem raste 30 dreves te vrste. Lega na obrežju reke Krke pa je vzrok za velik delež rodu *Salix*.

Če pogledamo prisotnost, vrstno pestrost ter stanje dreves na posameznih odsekih poti ter zelenem pasu, ugotovimo, da po številu ter vrstni pestrosti največ dreves raste na poti zelenega pasu.

Mestna drevesa rastejo na urbaniziranih območjih, kot so trgi, ploščadi, parkirišča in podobno kar je daleč od njihovih naravnih razmer (Simič, 2003).

Med vsemi drevesi po vitalnosti sicer prevladujejo drevesa z dobro vitalnostjo. Takih dreves je 73 oziroma nekaj manj kot 40 %. 27 % (49) dreves ima zadovoljivo vitalnost. Zaskrbljujoč pa je podatek, da je na celotnem bodočem zelenem pasu kar 61 dreves (33 %) slabe vitalnosti. Vsako tretje drevo ima torej ali več nevarnih suhih vej ali pa je močno obraslo z bršljanom.

Za vse drevje, ki smo mu pripisali slabo vitalnost, smo predvideli, da se ga odstrani oziroma zamenja z novim. Koncesijo za vzdrževanje javnih zelenih površin ima podjetje Trata d.o.o. Na podjetju so nam povedali, da nam zaradi poslovne skrivnosti ne morejo posredovati informacij o cenah obnove ter dela na površinah poraslih z drevjem. Glede na zdravstveno stanje ter stopnjo vzdrževanja drevja na vsem zelenem pasu ter tudi drugje po javnih površinah v mestu smo zelo negativno presenečeni nad pomanjkljivim odgovorom tega podjetja. Tako smo se odločili, da v cenah ne prikažem zamenjave slabo vitalnih ter za ljudi nevarnih dreves, temveč samo količinsko podamo vrsto in obseg potrebnega dela.

Na celotnem pasu bi bilo potrebno odstraniti 42 dreves ter jih zamenjati z novimi. To so drevesa, ki so na seznamu in sliki (Prilogi A in B) označena z naslednjimi številkami: 39, 40, 41, 42, 43, 44, 50, 53, 55, 56, 57, 58, 62, 63, 75, 76, 78, 86, 87, 91, 93, 94, 95, 97, 98, 99, 105, 106, 107, 110, 147, 151, 153, 154, 155, 161, 164, 170, 173, 177, 178 in 179. Preostalih 19 drevesom (33, 38, 51, 52, 79, 80, 82, 91, 102, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 138, 156, 157 ter 159) s slabo vitalnostjo pa bi bilo potrebno odstraniti nevarne suhe veje ter bršljan.

9.2 SKLEPI

Na podlagi zbranih podatkov ter njihovih analiz o bodočem zelenem pasu, ki bi povezal mestna gozdova Ragov log in Portoval preko mestnega jedra, smo ugotovili, da nekateri odseki ne bi bili primerni za pešpoti. Odsek A sicer poteka preko dela parka Evropske Unije vendar ima na svoji poti trenutno premalo dreves ter preveč večjih infrastrukturnih ovir. Slednje je velik problem tudi odseku poti C. Odsek E ne bi bil primeren, saj na njem praktično ni dreves ter poteka predolgo ob Topliški cesti.

Najprimernejšo povezavo Ragovega loga in Portovala predstavlja izbrana pot zelenega pasu. Na delih te poti se sicer nahajajo manjše pomanjkljivosti, ki pa bi se jih dalo rešiti. Urediti bi bilo potrebno dve klančini pločnika ter izgraditi tri pločnike v skupni razdalji 460 m. Stroški takšne ureditve (skupaj z delom) bi bili približno 5.800.000 SIT (20.028,37 €), če upoštevamo tudi ureditev dveh klančin. Ob zelenem pasu smo predvideli tudi posek nevarnih dreves ter zamenjava z novimi, a žal tega dela cenovno ne moremo prikazati, ker nam podjetje, ki se s tem ukvarja, ni želelo posredovati cen. Poleg tega bi bilo potrebno pešpot zelenega pasu opremiti tudi s klopmi ter smetnjaki. Cena klopi in njene postavitve bi znašala približno 40.000 SIT (166,90 €), cena koša za smeti s postavitvijo pa 25.000 SIT (104,31 €). Te cene sem pridobil v gradivu ureditve sprehajališča Šance.

Na dveh delih poti zelenega pasu bi se lahko izognili stroškom izgradnje pločnika za pešce, saj bi lahko ta pot potekala po odsekih B ter D, ki sta delno že urejena kot sprehajalni poti. Pri izbiri odseka B bi se izognili stroškom izgradnje pločnika v višini približno 2.400.000 SIT (10.040 €). Ta prednost, ki bi jo pridobili z izbiro tega odseka, bi se izničila z vzpostavitev klančine od stopnicah na odseku B ter predvsem z strmim terenom ter podlago na delu tega odseka. Pot speljana po strmem bregu, ki ima za podlago posut pesek, je namreč prehodna le ob lepem vremenu in to le tistim, ki nimajo težav s hojo. Z izbiro odseka D bi se izognili stroškom izgradnje pločnika za pešce na razdalji 117 m. Odsek D zelenega pasu poteka po tisti poti, ki je že urejena kot sprehajališče in ima izmed vseh delov zelenega pasu največjo gostoto drevja na svoji razdalji. Nekaj dreves slabe vitalnosti bi pri njihovi sanaciji povzročilo stroške, ki pa bi bili manjši od ureditve pločnika na zgoraj navedeni razdalji.

Najprimernejši potek zelenega pasu od Ragovega loga do Portovala bi bila izbrana pot zelenega pasu z odsekoma B in D. Ker bi bil odsek poti B sprehajalcem z omejenimi možnostmi gibanja prezahteven, bi morala pešpot potekati tudi po delu zelenega pasu, kar pomeni strošek izgradnje pločnika, vzpostavitve infrastrukture za pešce ter odstranitev slabih in nevarnih dreves in zasaditev novih. Pri nadaljnjem poteku poti bi pot zelenega pasu zavila levo in se priključila na odsek D. Tako bi se izognili območju brez dreves in stroškom ureditve pločnika v višini približno 1.460.000 SIT (6090 €). Pot zelenega pasu se nato nadaljuje po predlagani poti zelenega pasu, ki poteka do vstopa in priključitve k poti v gozdu Portoval. Na dolžini 150 m bi bilo nujno urediti še pločnik za pešce, kar bi povzročilo še za približno 1.870.000 SIT (7.806 €) stroškov. Skupni stroški (brez stroškov poseka slabo vitalnih dreves ter zasaditve novih) na predlaganem zelenem pasu, da bi le-ta lahko zaživel, bi bili približno 4.600.000 SIT (19.200 €). V ceno sem vključil tudi 5 klopi ter 5 košev za smeti, ki bi jih postavili ob bodoči pešpoti zelenega pasu.

Poleg bodočega zelenega pasu preko mestnega jedra smo na podlagi zbranih podatkov o obstoječih pešpoteh v Novem mestu predvideli tudi možnosti za njihove nadaljnje širitve ter povezave. Z zelenim pasom bo mogoče povezati naslednje obstoječe pešpoti: pešpot Šance, Župančičevo sprehajališče, sprehajališče Primicove Julije ter deloma bodoče sprehajališče "od mlina do mlina". Z nadaljnjo širitvijo omrežja poti za pešce bo potrebno tako gozdove v Dergačevju, ob potoku Šajser ter gozd Mestna hosta, ki so razglašeni za gozdove s posebnim namenom, kot tudi obstoječe ter nove drevorede povezati s potmi ter tako zagotoviti sklenjeno omrežje pešpoti tudi v širši okolici Novega mesta.

10 POVZETEK

Zelene površine so za Novo mesto izrednega pomena. Tega se je zavedala tudi Mestna občina Novo mesto, ki je leta 2005 za gozdove s posebnim namenom razglasila: Mestno hosto, Portoval, Ragov log, gozd v Drgančevju ter gozd ob potoku Šajser. Poleg gozdov pa se v mestu vzpostavljajo tudi sprehajalne poti, ki povezujejo različne mestne predele med seboj.

Zaradi bližine naselij so v gozdovih Ragovega loga in Portovala najbolj poudarjene socialne funkcije. Med njimi izstopa rekreacijska funkcija. Z izgradnjo novega mostu za pešce, ki je povezal športno-rekreacijski park Portoval z mestnim jedrom, so se povečale vloge tudi preostalim funkcijam.

Da bi preko mestnega jedra med seboj povezali dva mestna gozdova ter s tem zagotovili sklenjenost nekaterih pešpoti v mestu, smo se odločili, da predvidimo zeleni pas od Ragovega loga do Portovala.

Za določitev poteka zelenega pasu je bil najprej potreben prikaz točne lokacije prihodnje pešpoti. Pri tem smo si pomagali z DOF 100 ter DOF 5000 Novega mesta, na katerih smo s pomočjo programa ArcView vnesli ter izmerili dolžine posameznih odsekov zelenega pasu. Na celotnem bodočem pasu smo preverili lastništvo parcel, za kar smo uporabili tudi parcelno karto. Na terenu smo popisali različne arhitektonske ovire, ki bi lahko povzročale težave pri hoji oziroma sprehodih vsem, ki imajo omejene možnosti gibanja.

Na zelenem pasu smo popisali tudi vse drevesne vrste ter ocenili njihovo vitalnost. S pomočjo programa MS Excel smo analizirali vse pridobljene podatke ter prišli do naslednjih ugotovitev:

Bodoči zeleni pas bi z vsemi svojimi odseki potekal po 51 parcelah, največ jih ima v lasti MONM. Veliko parcel pa ima značaj javnega dobra. Pot zelenega pasu bi potekala največ po ali ob obstoječih cestah (618 m) ter poteh (431 m).

Glede infrastrukturnih ovir so najbolj problematični odseki A, C in E poti zelenega pasu. V večini primerov gre za sisteme večih stopnic, ki nimajo urejene klančine za invalidne osebe

ter ostale, ki si pri hoji pomagajo z različnimi pripomočki. Tudi na odsekih B ter D in zelenem pasu so prisotne infrastrukturne ovire oziroma pomanjkljivosti, a bi jih bilo moč z manjšimi denarnimi vložki odpraviti.

Ob celotnem zelenem pasu ter na vseh njegovih odsekih smo popisali drevesne vrste ter ocenili njihovo vitalnost. Od vseh delov poti jih največ raste ob zelenem pasu. Odseki poti pa si glede števila dreves sledijo v naslednjem vrstnem redu: odsek D, odsek A, odsek B, odsek C ter odsek E.

Med vsemi drevesnimi vrstami prevladujeta navadni divji kostanj (*Aesculus hippocastanum*) ter ostrolistni javor (*Acer platanoides*). Največji delež dreves dobre vitalnosti je bil na zelenem pasu. Zadovoljivo stanje so imela v večini drevesa, ki so imela po eno suho vejo oziroma so bila rahlo obrasla z bršljanom. Slabo vitalnost smo največkrat pripisali drevesom, ki so imela več suhih vej ter so bila močno obrasla z bršljanom. Večje suhe veje oziroma suhi vrhovi dreves povzročajo veliko nevarnost za sprehajalce, zato smo jih predvideli za posek.

11 SUMMARY

Green areas are very important in Novo mesto. In 2005 Mestna občina Novo mesto (Town Municipality of Novo mesto) established Mestna hosta, Portoval, Ragov log, the forest in Drgančevje and the forest by Šajser creek, as forests with a special purpose. As well as protecting forests, Mestna občina Novo mesto [MONM] is also constructing walking paths which connect different neighborhoods.

Due to the proximity of inhabited areas to Ragov log and Portoval, the most emphasized functions of these forests are their social functions. The most prominent function is recreation. The construction of the new walking bridge, which connected the recreation park Portoval with the town centre, increased the importance of the forest's other functions.

In order to connect the two town forests and link some walking paths in the area, we decided to plan a green corridor between Ragov log and Portoval.

A survey of the exact location of the future walking path had to be done before the course of the green corridor could be determined. For that purpose DOF 1000 and DOF 5000 of Novo mesto were used. On them we input and measured lengths of individual sections of the green corridor by means of ArcView. We investigated the ownership of all the land on the entire future corridor by using land register cadastre. In the field we listed different possible architectonic obstacles, which might cause inconveniences to walkers or people with limited walking abilities.

We also listed all the tree species in the green corridor and estimated trees' vitality. We used MS Excel to analyze all the collected data and we came to following conclusions:

The future green corridor and all its sections would span over 51 land parcels, most of them owned by MONM. Many of these land parcels are characterized as public good. Most of the paths of the green corridor would be located on or next to existing roads (618 m) and paths (431 m).

As far as infrastructural obstacles, sections A, C and E of the green corridor would present most difficulties. The main problem are sets of steps with no ramps for people with

physical disabilities. In sections B and D there are also a few infrastructural obstacles, but they could be made walker-friendly with minor financial investments.

We listed all the tree species in the green corridor and estimated trees' vitality. Out of all the parts of paths, the green corridor contains most trees. According to the number of trees, the sections of the corridor are in this order: section D, section A, section B, section C, and section E.

Among the tree species, the most common two are Horse Chestnuts (*Aesculus hippocastanum*) and Norway Maples (*Acer platanoides*). The biggest percentage of trees with high vitality was in the green corridor. Trees which were estimated to be in satisfactory condition were the ones that had up to one dry branch or were slightly covered with ivy. Trees that were estimated to be of poor vitality were those, that had more than one dry branch or were heavily overgrown by ivy. Larger dry branches or dry treetops are a danger to walkers, therefore we suggest to have them cut down.

12 VIRI

Anko B. 1993. Drevo, gozd in človek v mestnem okolju. V: Mestni in primestni gozd – naša skupna dobrina. Ljubljana, Zveza društev inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije: 5-17.

Brus R. 2004. Drevesne vrste na Slovenskem. Ljubljana, Mladinska knjiga: 399 str.

Digitalni ortofoto posnetki. 2001. Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije. Novo mesto, Mestna občina, oddelek za prostor.

Digitalni ortofoto posnetki. 2003. Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije. Novo mesto, Mestna občina, oddelek za prostor.

Forrest M., Konijenendijk C. C., Randrup T. B. 1999. Research and development in urban forestry in Europe: report of COST action E12 "Urban forests and trees" on the state of the art of urban forestry research and development in Europe : EUR 19108 EN. Luxemburg, Office for official publications of the European Communities: 363 str.

Gozdnogospodarski načrt GGE Novo mesto – jug 2002 – 2011. 2002. Novo mesto, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto: 121 str.

Grey, Gene W. 1986. Urban forestry. New York ..., John Wiley and Sons: 299 str.

Kettejev drevored.

<http://www.novomesto.si/si/turizem/znamenitosti/narava/kette/> (18. april 2006)

Kosi M. 2003. Načrt obžagovanja za izbrana drevesa v Mestni občini Maribor: diplomsko delo (Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire). Ljubljana, samozal.: 92 str.

Kotar M., Brus R. 1999. Naše drevesne vrste. Ljubljana, Slovenska matica: 320 str.

Levičar T. 2004. Sprehajalne poti v Novem mestu.

<http://www.novomesto.si/si/nm/mo/igrisca/> (10. maj 2006)

Miller R. W. 1997. Urban forestry: planning and managing urban Greenspaces. Englewood Cliffs, Prentice Hall: 502 str.

Novo mesto – gradbena dejavnost – kronologija.

<http://www.novomesto.si/si/nm/smj/kronologija> (6. april 2006)

Odlok o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Novo mesto. Ur. l. RS št. 74/00

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Novo mesto. Ur. l. RS št. 6/05

Odlok o ureditvenem načrtu za športno-rekreacijski park Portoval. Ur. l. RS št. 108/01

Oven P. 2000. Kaj pravzaprav je arboristika? Proteus, 63, 2: 78-81

Projektna naloga za izdelavo sprememb in dopolnitev Ureditvenega načrta za športno-rekreacijski park Portoval. 2005. Novo mesto, Mestna občina, oddelek za prostorsko planiranje.

Popis prebivalstva 2002. 2002. Uradni rezultati popisa prebivalstva po občinah v Republiki Sloveniji, 2002. Ljubljana, Statistični urad RS

<http://www.stat.si/popis2002> (15. sept. 2006)

Ragov log, naš skriti zaklad. 2003. Unesco projekt, Dediščina v rokah mladih – mladi posvojijo projekt. Novo mesto, Ekonomska šola Novo mesto.

Simič M. 2003. Mestna drevesa – mestna sramota. Park, 6, 8: 6-8

Simič M. 2004. Dobra zamisel, šepava izvedba. Park, 8, 1: 9

Simoneti M. 1997. Mestne zelene površine: med ljubiteljstvom in stroko. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče: 205 str.

SSKJ - Slovar slovenskega knjižnega jezika: tretja knjiga: Ne - Pren. Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1979: 1075 str.

Strokovne osnove za razglasitev gozdov s posebni namenom: mestni gozdovi Novega mesta – Portoval in Ragov log, 1998. Novo mesto, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto: 24 str.

Šiftar A. 1974. Vrtno drevje in grmovnice. Ljubljana, Državna založba Slovenije: 289 str.

Šiftar A. 1992. Rastline, poglavitni gradbeni elementi parkov. RES. Dela. Papers, 1: 84-88.

Vrhovec I. 1891. Zgodovina Novega mesta. Ljubljana, Slovenska matica: 308 str.

Zakon o gozdovih. Ur. l. RS št. 30/93

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih. Ur. l. RS št. 67/02

Zakon o varnosti cestnega prometa. Ur. l. RS št. 83/04

Zeleni sistem Novega mesta. 2004. Zaključno poročilo. Acer Novo mesto, d.o.o

Zemljiška knjiga. Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Zavod za gozdove Slovenije, območna enota Novo mesto.

http://vega.sigov.si:8001/zk_vpogledi/ (31. avg. 2006)

ZAHVALA

Mentorju, doc. dr. Janezu Pirnatu, se iskreno zahvaljujem za strokovne nasvete in pomoč pri izdelavi diplomske naloge.

Doc. dr. Robertu Brusu se zahvaljujem za recenzijo diplomske naloge, koristne pripombe in nasvete.

Hvala vsem na ZGS – OE Novo mesto, še posebej mag. Andreju Kotniku, univ. dipl. ing. gozd. za dostop do vseh podatkov.

Zahvaljujem se tudi institucijama CGP d.d. ter Mestni občini Novo mesto, ki sta mi omogočili dostop do informacij. Posebej bi se rad zahvalil g. Mihi Udovču iz MONM, Oddelek za prostor, za izkazano pomoč pri mojem delu.

Prav posebna zahvala Ireni, ki mi je pomagala pri meritvah na terenu in tudi pri samem nastajanju diplomske naloge. Živi se zahvaljujem za prevoda izvlečka in povzetka v angleški jezik.

Najlepša hvala mojim najbližjim, ker mi vedno stojite ob strani in verjamete vame.

Priloga A

Popis vseh osebkov ob zelenem pasu.

zap. št.	vrsta	latinsko ime	vitalnost	del zelenega pasu	lastništvo
1	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
2	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
3	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
4	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
5	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
6	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
7	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
8	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
9	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
10	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
11	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
12	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
13	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
14	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
15	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
16	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
17	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
18	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
19	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
20	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
21	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
22	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
23	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
24	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
25	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
26	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
27	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
28	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
29	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
30	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
31	iva	<i>Salix caprea</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	zasebno
32	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	dobra	pot zelenega pasu	zasebno
33	iva	<i>Salix caprea</i>	slaba	pot zelenega pasu	zasebno
34	čremsa	<i>Prunus padus</i>	dobra	pot zelenega pasu	zasebno
35	dob	<i>Quercus robur</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	zasebno
36	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	dobra	odsek E	MONM
37	jablana	<i>Malus domestica</i>	zadovoljiva	odsek E	MONM
38	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	slaba	odsek E	MONM
39	češnja	<i>Prunus avium</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
40	češnja	<i>Prunus avium</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
41	češnja	<i>Prunus avium</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
42	dob	<i>Quercus robur</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
43	beli topol	<i>Populus alba</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
44	dob	<i>Quercus robur</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
45	tulipanovec	<i>Liquidambar styraciflua</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
46	tulipanovec	<i>Liquidambar styraciflua</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
47	tulipanovec	<i>Liquidambar styraciflua</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
48	tulipanovec	<i>Liquidambar styraciflua</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
49	tulipanovec	<i>Liquidambar styraciflua</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
50	navadni koprivovec	<i>Celtis australis</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
51	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
52	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	slaba	odsek D	RS
53	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	slaba	odsek D	RS

Se nadaljuje

54	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	zadovoljiva	odsek D	RS
55	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	slaba	odsek D	MONM
56	mali jesen	<i>Fraxinus ornus</i>	slaba	odsek D	MONM
57	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	odsek D	MONM
58	mali jesen	<i>Fraxinus ornus</i>	slaba	odsek D	MONM
59	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	zadovoljiva	odsek D	MONM
60	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	dobra	odsek D	MONM
61	češnja	<i>Prunus avium</i>	zadovoljiva	odsek D	MONM
62	beli topol	<i>Populus alba</i>	slaba	odsek D	MONM
63	češnja	<i>Prunus avium</i>	slaba	odsek D	MONM
64	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	dobra	odsek D	MONM
65	beli topol	<i>Populus alba</i>	dobra	odsek D	MONM
66	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	zadovoljiva	odsek D	MONM
67	beli topol	<i>Populus alba</i>	dobra	odsek D	MONM
68	beli topol	<i>Populus alba</i>	dobra	odsek D	MONM
69	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	dobra	odsek D	MONM
70	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	dobra	odsek D	MONM
71	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	zadovoljiva	odsek D	MONM
72	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	zadovoljiva	odsek D	MONM
73	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	zadovoljiva	odsek D	MONM
74	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	dobra	odsek D	MONM
75	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	slaba	odsek D	MONM
76	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	slaba	odsek D	MONM
77	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	dobra	odsek D	MONM
78	dob	<i>Quercus robur</i>	slaba	odsek D	MONM
79	vrba žalujka	<i>Salix x sepulcralis</i>	slaba	odsek D	MONM
80	mali jesen	<i>Fraxinus ornus</i>	slaba	odsek D	MONM
81	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	dobra	odsek D	MONM
82	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	slaba	odsek D	MONM
83	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	odsek B	MONM
84	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	odsek B	MONM
85	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	odsek B	MONM
86	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	odsek B	MONM
87	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	odsek B	MONM
88	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek B	MONM
89	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek B	MONM
90	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek B	MONM
91	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	slaba	odsek B	MONM
92	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	zadovoljiva	odsek B	MONM
93	bukev	<i>Fagus sylvatica</i>	slaba	odsek B	MONM
94	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	slaba	odsek B	MONM
95	ringlo	<i>Prunus sp.</i>	slaba	odsek B	MONM
96	robinija	<i>Robinia pseudoacacia</i>	zadovoljiva	odsek B	MONM
97	robinija	<i>Robinia pseudoacacia</i>	slaba	odsek B	MONM
98	robinija	<i>Robinia pseudoacacia</i>	slaba	odsek B	MONM
99	robinija	<i>Robinia pseudoacacia</i>	slaba	odsek B	MONM
100	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
101	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
102	rdeči dren	<i>Cornus sanguinea</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
103	ameriški koprivovec	<i>Celtis occidentalis</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
104	ameriški koprivovec	<i>Celtis occidentalis</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
105	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
106	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
107	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
108	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
109	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM

110	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
111	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
112	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
113	veliki jesen	<i>Fraxinus excelsior</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
114	navadni beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
115	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
116	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
117	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
118	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
119	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
120	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
121	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
122	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
123	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
124	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
125	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
126	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
127	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
128	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
129	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
130	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
131	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
132	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
133	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
134	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
135	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
136	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
137	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
138	navadni divji kostanj	<i>Aesculus hippocastanum</i>	slaba	pot zelenega pasu	MONM
139	ameriški javor	<i>Acer negundo</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
140	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
141	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
142	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
143	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
144	jablana	<i>Malus domestica</i>	zadovoljiva	pot zelenega pasu	MONM
145	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	pot zelenega pasu	MONM
146	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
147	beli topol	<i>Populus alba</i>	slaba	odsek A	MONM
148	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
149	navadni beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
150	dob	<i>Quercus robur</i>	dobra	odsek A	MONM
151	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	slaba	odsek A	MONM
152	navadni beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
153	maklen	<i>Acer campestre</i>	slaba	odsek A	MONM
154	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	slaba	odsek A	MONM
155	iva	<i>Salix caprea</i>	slaba	odsek A	MONM
156	iva	<i>Salix caprea</i>	slaba	odsek A	MONM
157	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	slaba	odsek A	MONM
158	češnjka	<i>Prunus avium</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
159	iva	<i>Salix caprea</i>	slaba	odsek A	MONM
160	navadni beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
161	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	slaba	odsek A	MONM
162	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
163	navadni beli gaber	<i>Carpinus betulus</i>	dobra	odsek A	MONM
164	gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	slaba	odsek A	MONM
165	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek A	MONM

Nadaljevanje

166	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek A	MONM
167	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek A	MONM
168	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek A	MONM
169	navadni oreh	<i>Juglans regia</i>	dobra	odsek A	MONM
170	iva	<i>Salix caprea</i>	slaba	odsek A	MONM
171	zeleni bor	<i>Pinus strobus</i>	zadovoljiva	odsek A	MONM
172	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	dobra	odsek C	MONM
173	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	slaba	odsek C	MONM
174	navadna smreka	<i>Picea abies</i>	zadovoljiva	odsek C	MONM
175	navadna smreka	<i>Picea abies</i>	zadovoljiva	odsek C	MONM
176	ostrolistni javor	<i>Acer platanoides</i>	dobra	odsek C	MONM
177	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	slaba	odsek C	MONM
178	evropski macesen	<i>Larix decidua</i>	slaba	odsek C	MONM
179	navadna breza	<i>Betula pendula</i>	slaba	odsek C	MONM
180	dvokrpi ginko	<i>Ginkgo biloba</i>	dobra	odsek C	MONM
181	srebrna lipa	<i>Tilia tomentosa</i>	dobra	odsek C	MONM
182	octovec	<i>Rhus typhina</i>	dobra	odsek C	MONM
183	navadna smreka	<i>Picea abies</i>	zadovoljiva	odsek C	MONM

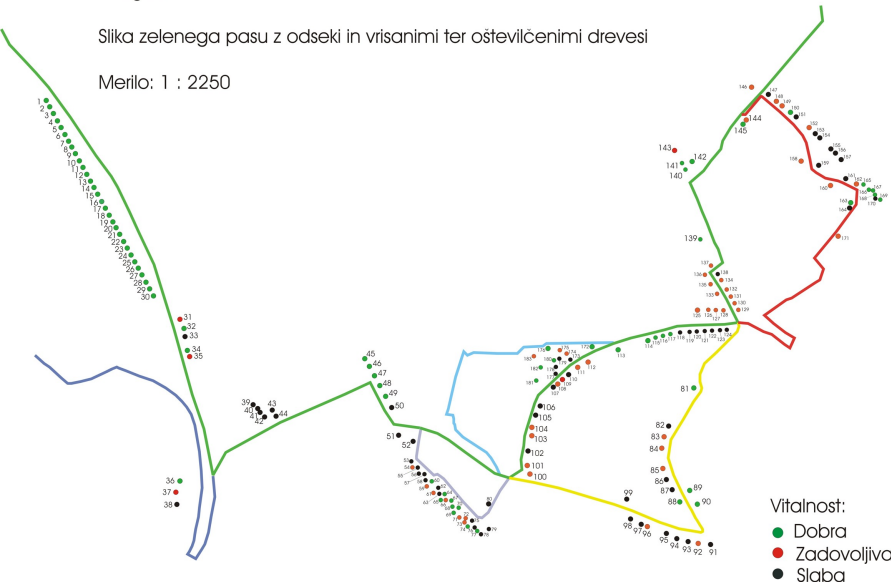
Priloga B

Slika zelenega pasu z odseki in vrisanimi ter oštevilčenimi drevesi.

Merilo: 1 : 2250

Slika zelenega pasu z odseki in vrisanimi ter oštevilčenimi drevesi

Merilo: 1 : 2250

Priloga C

Parcele gozdov Portovala in Ragovega loga.

zap.št.	katastrska občina	številka parcele	kultura	površina parcele (m2)	lastnik	vložek
1	Šmihel pri NM	1336/1	pot	5516	Javno dobro	1172
2	Šmihel pri NM	1183/2	njiva	842	Zasebno	370
3	Šmihel pri NM	1182/2	travnik	1575	Zasebno	121
4	Šmihel pri NM	1107/1	gozd	1188	Zasebno	914
5	Šmihel pri NM	1227/1	gozd	21858	Zasebno	113
6	Šmihel pri NM	1225	gozd	6600	Zasebno	194
7	Šmihel pri NM	1222/1	gozd	6172	Zasebno	974
8	Šmihel pri NM	1219	gozd	4766	Zasebno	161
9	Šmihel pri NM	1220	gozd	4927	Zasebno	1003
10	Šmihel pri NM	8/2	pašnik	4535	Zasebno	130
11	Šmihel pri NM	1174	gozd	2490	Zasebno	301
12	Šmihel pri NM	1162	gozd	1924	Zasebno	122
13	Šmihel pri NM	1183/3	gozd	589	Zasebno	370
14	Šmihel pri NM	1184/1	gozd	3189	Zasebno	738
15	Šmihel pri NM	1185	travnik	3589	Zasebno	447
16	Šmihel pri NM	1193	gozd	3884	Zasebno	161
17	Šmihel pri NM	1202	gozd	9200	Zasebno	130
18	Šmihel pri NM	1206	gozd	3597	Zasebno	171
19	Šmihel pri NM	1188	gozd	10704	Zasebno	1017
20	Šmihel pri NM	1223	travnik	1906	Zasebno	113
21	Šmihel pri NM	1195	gozd	3021	Zasebno	732
22	Šmihel pri NM	1204	gozd	6726	Zasebno	1017
23	Šmihel pri NM	8/6	gozd	4895	Zasebno	3
24	Šmihel pri NM	1208	gozd	8956	Zasebno	125
25	Šmihel pri NM	1228/2	gozd	3513	Zasebno	194
26	Šmihel pri NM	1166	gozd	1111	Zasebno	162
27	Šmihel pri NM	1157/2	gozd	1392	Zasebno	169
28	Šmihel pri NM	1159	gozd	3503	Zasebno	750
29	Šmihel pri NM	1217	gozd	4532	Zasebno	121
30	Šmihel pri NM	1151	gozd	2960	Zasebno	852
31	Šmihel pri NM	1154/1	gozd	1782	Zasebno	114
32	Šmihel pri NM	1146/2	gozd	543	Zasebno	171
33	Šmihel pri NM	1136/1	gozd	6986	Zasebno	125
34	Šmihel pri NM	1216	gozd	4694	Zasebno	139
35	Šmihel pri NM	1222/2	gozd	2347	Zasebno	974
36	Šmihel pri NM	1213	gozd	4586	Zasebno	736
37	Šmihel pri NM	1140/1	gozd	307	MONM	432
38	Šmihel pri NM	1143/2	gozd	1358	Zasebno	399
39	Šmihel pri NM	1140/3	pašnik	230	Zasebno	337
40	Šmihel pri NM	1140/3	gosp. poslopje	40	Zasebno	337
41	Šmihel pri NM	1171	gozd	2915	Zasebno	162
42	Šmihel pri NM	1182/1	gozd	11376	Zasebno	121
43	Šmihel pri NM	1157/1	gozd	1500	Zasebno	169
44	Šmihel pri NM	1154/2	gozd	1261	Zasebno	114
45	Šmihel pri NM	1149/1	gozd	1590	Zasebno	852
46	Šmihel pri NM	1184/4	gozd	1120	Zasebno	211
47	Šmihel pri NM	1183/1	pašnik	3854	Zasebno	370

Se nadaljuje

Nadaljevanje

48	Šmihel pri NM	1190	gozd	6744	Zasebno	122
49	Šmihel pri NM	1198	gozd	4550	Zasebno	332
50	Šmihel pri NM	1203	gozd	5845	Zasebno	168
51	Šmihel pri NM	1337	pot	1572	Javno dobro	1172
52	Šmihel pri NM	1228/3	gozd	15262	RS	306
53	Šmihel pri NM	1201	gozd	5431	Zasebno	130
54	Šmihel pri NM	1227/2	gozd	1213	Zasebno	113
55	Šmihel pri NM	1209	gozd	5485	Zasebno	136
56	Šmihel pri NM	1214	gozd	6697	Zasebno	496
57	Šmihel pri NM	1211	gozd	3399	Zasebno	356
58	Šmihel pri NM	1222/3	gozd	2602	Zasebno	192
59	Šmihel pri NM	1140/2	gozd	393	Zasebno	337
60	Šmihel pri NM	1140/7	travnik	264	Zasebno	337
61	Šmihel pri NM	8/4	gozd	9210	Zasebno	565
62	Šmihel pri NM	1189	gozd	12927	Zasebno	1017
63	Šmihel pri NM	1194	gozd	4082	Zasebno	732
64	Šmihel pri NM	1207	gozd	8884	Zasebno	125
65	Šmihel pri NM	1197	gozd	2769	Zasebno	379
66	Šmihel pri NM	1181	gozd	6729	Zasebno	121
67	Šmihel pri NM	8/5	gozd	11755	MONM	834
68	Šmihel pri NM	1170	gozd	3525	Zasebno	162
69	Šmihel pri NM	1169/1	gozd	2750	Zasebno	148
70	Šmihel pri NM	1224	gozd	13308	Zasebno	333
71	Šmihel pri NM	1143/1	gozd	10882	Zasebno	170
72	Šmihel pri NM	1149/2	gozd	942	Zasebno	852
73	Šmihel pri NM	1146/1	gozd	3385	Zasebno	171
74	Šmihel pri NM	1136/2	gozd	524	Zasebno	125
75	Šmihel pri NM	1137/1	gozd	2432	Zasebno	496
76	Šmihel pri NM	8/7	gozd	18876	Zasebno	157
77	Šmihel pri NM	1140/5	gozd	781	Zasebno	337
78	Šmihel pri NM	1191	gozd	4244	Zasebno	749
79	Šmihel pri NM	1205	gozd	8039	Zasebno	171
80	Šmihel pri NM	1177	gozd	6849	Zasebno	301
81	Šmihel pri NM	1168	gozd	3413	MONM	4
82	Šmihel pri NM	1161	gozd	2216	Zasebno	122
83	Šmihel pri NM	1152	gozd	3046	Zasebno	114
84	Šmihel pri NM	1144	gozd	4431	Zasebno	171
85	Šmihel pri NM	1134	gozd	3548	Zasebno	125
86	Šmihel pri NM	1212	gozd	4820	Zasebno	385
87	Šmihel pri NM	1215	gozd	5222	Zasebno	564
88	Šmihel pri NM	1137/3	gozd	248	Zasebno	496
89	Šmihel pri NM	1338	pot	1910	Javno dobro	1172
90	Šmihel pri NM	1192	gozd	3848	Zasebno	953
91	Šmihel pri NM	1178	gozd	3758	Zasebno	301
92	Šmihel pri NM	1133	travnik	2295	Zasebno	125
93	Šmihel pri NM	1106/3	gozd	7089	Zasebno	171
94	Šmihel pri NM	1339	pot	2965	Javno dobro	1172
95	Šmihel pri NM	8/1	gozd	24200	Zasebno	130
96	Šmihel pri NM	1196	gozd	4082	Zasebno	496
97	Šmihel pri NM	1160	gozd	4568	Zasebno	122

Se nadaljuje

Nadaljevanje

98	Šmihel pri NM	1218	gozd	7301	Zasebno	433
99	Šmihel pri NM	1210	gozd	7445	Zasebno	133
100	Šmihel pri NM	1106/1	gozd	6107	Zasebno	171
101	Šmihel pri NM	1122	gozd	15182	Zasebno	122
102	Kandija	1	gozd	11432	Zasebno	104
103	Kandija	2	gozd	22314	Zasebno	1184
104	Kandija	3	gozd	7489	Zasebno	108
105	Kandija	4	gozd	13525	Zasebno	1186
106	Kandija	5	gozd	5053	RS	1731
107	Kandija	6	gozd	6921	RS	1731
108	Kandija	7	pot	954	Javno dobro	1905
109	Kandija	8	pot	1693	Javno dobro	1905
110	Kandija	9	gozd	2015	RS	848
111	Kandija	10	gozd	1457	RS	848
112	Kandija	11	gozd	7915	RS	1731
113	Kandija	12	gozd	11270	RS	1731
114	Kandija	13	gozd	12800	RS	1731
115	Kandija	14	gozd	9380	Zasebno	99
116	Kandija	15	gozd	8221	Zasebno	100
117	Kandija	16	pašnik	289	MONM	1211
118	Kandija	17	pot	2343	Javno dobro	1905
119	Kandija	18	gozd	5808	Zasebno	99
120	Kandija	19	gozd	10739	RS	1731
121	Kandija	21	gozd	2613	Zasebno	1889
122	Kandija	22	gozd	1233	Zasebno	104
123	Kandija	23	gozd	522	Zasebno	99
124	Kandija	24	gozd	2055	Zasebno	1184
125	Kandija	25	pot	539	Javno dobro	1905
126	Kandija	26	gozd	18119	Zasebno	1184
127	Kandija	27	gozd	11138	Zasebno	100
128	Kandija	28	gozd	10442	Zasebno	99
129	Kandija	29	gozd	1899	Zasebno	1228
130	Kandija	30	gozd	13100	Zasebno	1228
131	Kandija	31	gozd	15543	Zasebno	1889
132	Kandija	36	gozd	511	Zasebno	664
133	Kandija	37	gozd	1325	Zasebno	1732
134	Kandija	39	pot	1454	Javno dobro	1905
135	Kandija	40	gozd	2983	Zasebno	1184
136	Kandija	112	gozd	1048	MONM	1211
137	Kandija	20/1	gozd	9598	Zasebno	317
138	Kandija	20/2	gozd	1481	Zasebno	1771
139	Kandija	20/3	gozd	205	Zasebno	1772
140	Kandija	32/1	gozd	8380	Zasebno	317
141	Kandija	32/2	gozd	86	Zasebno	1771
142	Kandija	33/1	gozd	5096	Zasebno	1771
143	Kandija	33/2	gozd	5312	Zasebno	1772
144	Kandija	33/2	gozd	1146	Zasebno	1772
145	Kandija	33/3	gozd	5016	Zasebno	1773
146	Kandija	33/3	gozd	1647	Zasebno	1773
147	Kandija	33/4	gozd	5724	Zasebno	1774

Se nadaljuje

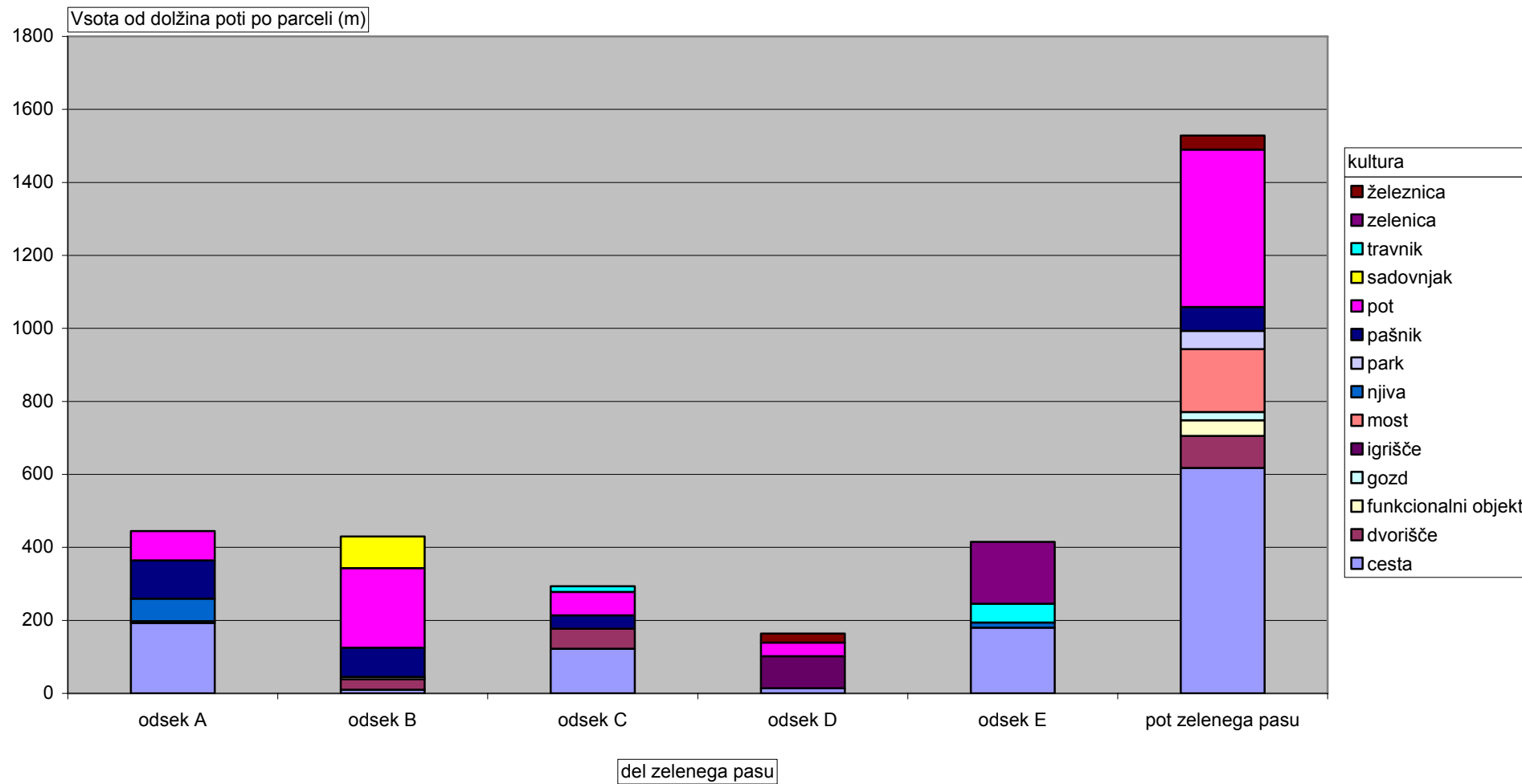
Nadaljevanje

148	Kandija	33/4	gozd	939	Zasebno	1774
149	Ragovo	141	gozd	12171	Zasebno	7
150	Ragovo	141	garaža	18	Zasebno	7
151	Ragovo	145	gozd	651	Zasebno	4
152	Ragovo	146	gozd	471	Zasebno	3
153	Ragovo	148	gozd	1212	Zasebno	269
154	Ragovo	1244	pot	1876	Javno dobro	431
155	Ragovo	1361	pašnik	246	Javno dobro	431
156	Ragovo	160/3	gozd	786	Zasebno	642

Priloga D

Namembnost (kultura) parcel na zelenem pasu ter njegovih odsekih.

lastnik (Vse)

Priloga E

Skupna dolžina poti zelenega pasu po posameznih parcelah.

katastrska občina	številka parcele	dolžina poti po parceli (m)	del zelenega pasu	kultura	površina parcele (m ²)	lastnik
Kandija	10	23	pot zelenega pasu	gozd	1457	RS
	Vsota 10	23				
Novo mesto	1196	77	pot zelenega pasu	cesta	2786	Javno dobro
	Vsota 1196	77				
Novo mesto	1222	46	pot zelenega pasu	pot	285	Javno dobro
	Vsota 1222	46				
Novo mesto	1223	5	odsek A	funk. objekt	112	MONM
Novo mesto	1223	43	pot zelenega pasu	funk. objekt	112	MONM
	Vsota 1223	48				
Novo mesto	1224	104	odsek A	pašnik	3650	MONM
	Vsota 1224	104				
Novo mesto	1225	62	odsek A	njiva	935	MONM
	Vsota 1225	62				
Novo mesto	1243	72	odsek A	pot	572	RS
	Vsota 1243	72				
Novo mesto	1246	0		dvorišče	1412	RS
	Vsota 1246	0				
Novo mesto	1255	12	odsek A	cesta	1868	RS
	Vsota 1255	12				
Novo mesto	1256	17	odsek A	cesta	1538	Javno dobro
Novo mesto	1256	30	pot zelenega pasu	cesta	1538	Javno dobro
	Vsota 1256	47				
Novo mesto	1269	67	odsek A	cesta	393	Javno dobro
	Vsota 1269	67				
Novo mesto	1270	50	pot zelenega pasu	park	1943	Javno dobro
	Vsota 1270	50				
Novo mesto	1293	55	odsek C	dvorišče	2383	MONM
	Vsota 1293	55				
Novo mesto	1315	49	pot zelenega pasu	pot	231	MONM
	Vsota 1315	49				
Novo mesto	1319	25	odsek D	železnica	691	RS
Novo mesto	1319	38	pot zelenega pasu	železnica	691	RS
	Vsota 1319	63				
Novo mesto	1320	28	odsek C	pot	215	MONM
	Vsota 1320	28				
Novo mesto	1321	37	odsek C	pašnik	1010	MONM
Novo mesto	1321	66	pot zelenega pasu	pašnik	1010	MONM
	Vsota 1321	103				
Novo mesto	1322	0		dvorišče	194	MONM
	Vsota 1322	0				
Novo mesto	1324	88	odsek D	igrišče	2188	MONM
	Vsota 1324	88				
Novo mesto	1325	10	odsek B	cesta	1867	Javno dobro
Novo mesto	1325	10	odsek C	cesta	1867	Javno dobro
Novo mesto	1325	12	odsek D	cesta	1867	Javno dobro

Se nadaljuje

Nadaljevanje

Novo mesto	1325	228	pot zelenega pasu	cesta	1867	Javno dobro
	Vsota 1325	260				
Novo mesto	1327	87	pot zelenega pasu	dvorišče	704	MONM
	Vsota 1327	87				
Novo mesto	1346	0		NP	521	
	Vsota 1346	0				
Novo mesto	1347	51	odsek B	sadovnjak	1967	RS
	Vsota 1347	51				
Novo mesto	1359	29	odsek B	dvorišče	251	Javno dobro
	Vsota 1359	29				
Novo mesto	1360	80	odsek B	pašnik	1708	MONM
	Vsota 1360	80				
Novo mesto	1364	37	odsek D	pot	1348	Javno dobro
	Vsota 1364	37				
Novo mesto	1365	6	odsek B	gozd	2438	RS
	Vsota 1365	6				
Novo mesto	1366	36	odsek B	sadovnjak	1153	MONM
	Vsota 1366	36				
Novo mesto	1378	130	odsek B	pot	1321	MONM
	Vsota 1378	130				
Novo mesto	1379	9	odsek A	pot	2162	Javno dobro
Novo mesto	1379	88	odsek B	pot	2162	Javno dobro
Novo mesto	1379	7	pot zelenega pasu	pot	2162	Javno dobro
	Vsota 1379	104				
Novo mesto	1468	97	odsek A	cesta	5272	Javno dobro
Novo mesto	1468	20	pot zelenega pasu	cesta	5272	Javno dobro
	Vsota 1468	117				
Šmihel pri NM	8/10	26	odsek E	travnik	7299	Zasebno
	Vsota 8/10	26				
Šmihel pri NM	8/13	26	odsek E	travnik	783	MONM
	Vsota 8/13	26				
Novo mesto	1280/1	20	odsek C	cesta	79	RS
	Vsota 1280/1	20				
Novo mesto	1280/10	8	odsek C	cesta	38	RS
	Vsota 1280/10	8				
Novo mesto	1291/3	12	odsek C	cesta	135	MONM
Novo mesto	1291/3	36	odsek C	pot	98	MONM
	Vsota 1291/3	48				
Novo mesto	1294/1	16	odsek C	travnik	2254	MONM
	Vsota 1294/1	16				
Novo mesto	1326/2	20	pot zelenega pasu	cesta	96	Javno dobro
	Vsota 1326/2	20				
Novo mesto	1326/3	8	pot zelenega pasu	cesta	196	Javno dobro
	Vsota 1326/3	8				
Šmihel pri NM	1371/1	14	odsek E	njiva	5102	MONM
	Vsota 1371/1	14				
Šmihel pri NM	1371/2	11	odsek E	cesta	994	MONM
	Vsota 1371/2	11				
Šmihel pri NM	1372/1	169	odsek E	zelenica	5402	MONM
	Vsota 1372/1	169				

Se nadaljuje

Nadaljevanje

Šmihel pri NM	1372/3	58	odsek E	cesta	153	MONM
	Vsota 1372/3	58				
Šmihel pri NM	1379/1	0		cesta	19	Javno dobro
	Vsota 1379/1	0				
Šmihel pri NM	1380/10	103	odsek E	cesta	1658	MONM
	Vsota 1380/10	103				
Šmihel pri NM	1382/5	79	pot zelenega pasu	cesta	638	MONM
	Vsota 1382/5	79				
Šmihel pri NM	1448/6	329	pot zelenega pasu	pot	997	MONM
	Vsota 1448/6	329				
Šmihel pri NM	1448/7	152	pot zelenega pasu	cesta	467	MONM
	Vsota 1448/7	152				
Šmihel pri NM	1448/8	4	pot zelenega pasu	cesta	34	MONM
	Vsota 1448/8	4				
Šmihel pri NM	1448/9	8	odsek E	cesta	32	MONM
	Vsota 1448/9	8				
Novo mesto	581/2	72	odsek C	cesta	8860	Javno dobro
Novo mesto	581/2	2	odsek D	cesta	8860	Javno dobro
	Vsota 581/2	74				
Novo mesto	NP	77	pot zelenega pasu	most	NP	Javno dobro
Novo mesto	NP	95	pot zelenega pasu	most	NP	Javno dobro

Vsota NP 172
Skupna vsota 3276

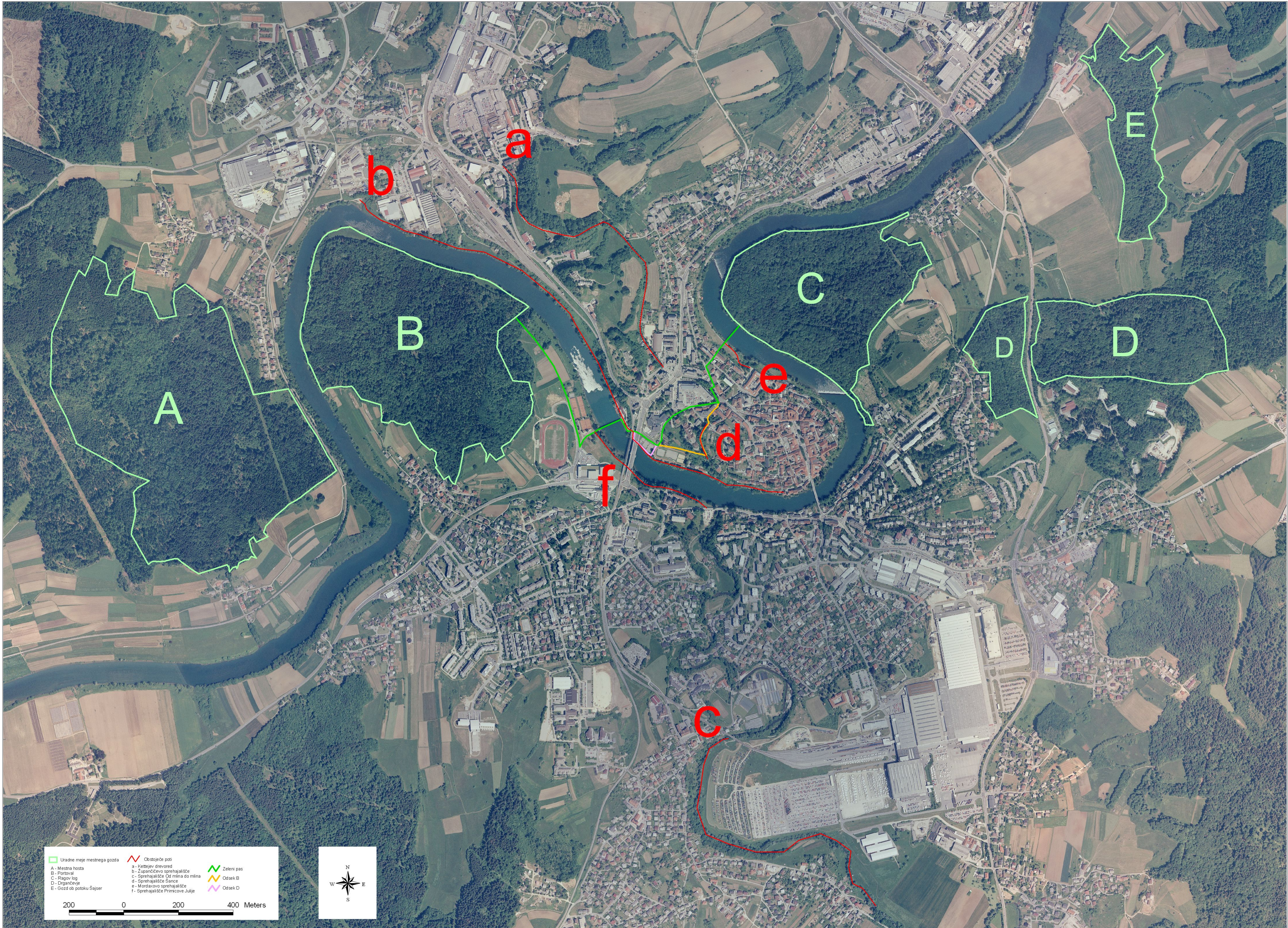
Priloga F

Karta mestnih gozdov, obstoječih pešpoti in zelenega pasu z odseki B in D.
(se nahaja v žepku diplomske naloge)

Merilo: 1 : 6000

Vir: Mestna občina Novo mesto

GURS NM

Uradne meje mestnega gozda

A - Mestna hosta

B - Portoval

C - Ropov log

D - Organežije

E - Gozd ob potoku Šajser

Obstoječe poti

a - Kettlejev drevored

b - Županičeva sprehajališče

c - Sprehajališče Od mlina do mlina

d - Sprehajališče Svinca

e - Mondarova sprehajališče

f - Sprehajališče Primicove Julije

Zeleni pas

Odsek B

Odsek D

200

0

200

400

Meters